

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

Seçim sistemi güvenilir mi?

Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Seminerinde
geleceğe bakıldı: "Futurium"
Yeni Teknopark yönetmeliği kafaları karıştırıyor

bencağız Kendimce
Selfie nedir bakçek
kençek basçek
kendinecek
özso özceğizim

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

→ TBD YÖNETİM KURULU

Turhan Menteş, İ. İlker Tabak, Lütfi Varoğlu, Levent Berkman, Koray Özer, Erdem Erkul, Ersin Taşçı, İzzet Gökhan Özbilgin, Levent Karadağ, Melih Akyılmaz, Zeynep Keskin

→ TÜRKİYE BİLİŞİM DERGİSİ ADINA

Turhan Menteş Eser ve İmtiyaz Sahibi ve Sorumlusu, Müdür

→ YAYIN YÖNETMENİ

Koray Özer

→ YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Aslıhan Bozkurt

→ EDITÖRLER

Fatma Ağaç Haber, İ. İlker Tabak Genel, Mehmet Ali Köksal Hukuk, Selçuk Özdemir Eğitim, Talat Postacı KOBİ, Mesut Orta Kamu BİB, Erdem Erkul E-Devlet, İzzet Gökhan Özbilgin Güvenlik, Nihal Sandıkçı Müzik, Arzu Kılıç.

→ YAZI KURULU

Atilla Yardımcı, Coşkun Dolanbay, Levent Karadağ, Makbule Çubuk, Nezih Kuleyin, Serdar Gunizi, Veysi İşler, Serdar Biroğul, Ersin Taşçı, Ayfer Niğdelioğlu, Ebru Altunok.

→ GÖRSEL TASARIM

Mehmet Pektaş

BİLİŞİM DERGİSİ'NDE YAYINLANAN YAZILARDAN YAZARLARI SORUMLUDUR. YAYINLANAN YAZILAR KAYNAK GÖSTERİLMESİZİN BAŞKA BİR YERDE YAYINLANAMAZ.

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

Ceyhun Atuf Kansu Caddesi 1246. Sokak No:4/17 Balgat/ANKARA

Tel: +90 (312) 473 8215 (pbx) Faks: +90 (312) 473 8216

e-posta: tbd-merkez@tbd.org.tr

- 8** Türkiye’de İnternet, 21 yaşında
12 16. Kamu BİB’de, “Sayısal Gündem 2020” irdelenecek
14 İnternet’te “adil kullanım kotası” arttırılıyor
16 Kişisel verilerin işlenmesinde BTK yetkilerine kısıtlama
18 Programlama çocuk oyuncağı
20 AB’nin “İnternet’te fişleme” yönergesi iptal edildi
22 Türkiye’de Twitter, yeni tasarımına geçti
23 Facebook’tan yeni “Devlet Talepleri Raporu”
24 CHP, 5651 değişikliğinin iptalini istedi
26 Siber Güvenlik ve Savunma Ar-Ge Merkezi açıldı
30 Siber güvenlikte kamu ve özel sektör işbirliği
34 İstanbul’da ücretsiz İnternet
36 Twitter ve YouTube kapatıldıktan sonra
40 Twitter’den nasıl vergi alınacak?- Emrah Akın
44 TBD Temsilcisi Erkul, CEPIS Başkan Yardımcılığına aday
45 Dijital dünya, önümüzdeki 6 yılda 10 kat büyüyecek
46 Simge - Kulaktan kulağa - İlker Tabak

DOSYA: Seçim güvenliği, seçim sisteminin açıkları

- 52** SEÇSİS’te “hile”, sandık kontrolüyle zorlaşır- Aslıhan Bozkurt
58 YSK: SEÇSİS, bir bütün olarak gerekli tüm güvenlik önlemlerini içeren bir yapıda
64 HAVELSAN SEÇSİS Proje Yöneticisi İsmail Göktaş: İnternet’e, dış müdahalelere kapalı sistemde güvenlik zafiyeti yok
72 CHP Genel Başkan Yardımcısı Halıcı - SEÇSİS sistemi için bilişim ortamına özgün bir güvenilirlik sorunu olduğuna inanmıyoruz
76 Seçim sisteminde sorunlar ve çözüm için kurumsal risk yönetimi önerisi- Dr. Bertan Kaya
80 Seçimlerde bilişim sistemlerinin kullanılması yerinde bir karar olacaktır- Gökçen Burcu Ertürk, Mehmet Altuğ Akgül- TBD Genç Yönetim Kurulu

- 84** Ufku Ötesi- Problem yaratma- Nezih Kuleyin
86 Türkçesi varken - Beni sakın çağırmayın!- Hülya Küçükaras
88 “Selfie” çılgınlık mı? Neden bu kadar popüler?

GÜNDEM: BİMY’21 Etkinliği

- 92** TBD, “Anamlı bir gelecek” için bilişimcileri buluşturdu- Aslıhan Bozkurt
100 “Anamlı bir gelecek” için konuştular
104 Genişbant ve geleceği
108 Geleceğin bilişim ihtiyaçları
112 Yapay zekâ hayallerinin bilişimle gerçeğe dönüşmesi...
114 Siber güvenlikte tehlikenin farkında değiliz
118 Büyük veriyi nasıl algılamalıyız?

- 120** Üç Soru Üç Cevap-Hayat Sende Gençlik Akademisi Derneği Üyesi Abdullah Oskay: Çocuklarımızı etiketlemeyin! - Arzu Kılıç

- 128** Yeni Teknopark Yönetmeliği kafaları karıştırdı- Fatma Ağaç
132 Teknopark İstanbul Genel Müdürü Şenol- Sektörün böyle bir düzenlemeye ihtiyacı vardı
134 Bilişim Limited Ar-Ge Müdürü Baransel: Devlet, teknoparklara tanınan teşvik ve istisnalardan pişman
138 Sistem Danışmanlık Kurucusu Karslıoğlu: Yönetmelikle, Ar-Ge kanunları arasında paralellik sağlandı

- 140** “sadeceon.com”, yeteneklere yeni iş fırsatları sunuyor
142 Gökten İnternet geliyor
144 Futbolda “e-bilet” dönemi başladı
148 Tweetler suçların önlenmesi için kullanılabilir
150 İnternet bağımlılığı artıyor
154 Bloggerlar ve “fenomenler” güçlerini birleştiriyor

Ne zaman Avusturya'lı romancı Peter Handke'nin ünlü kitabı "Kalecinin Penaltı Anındaki Endişesi"ni anımsasam burukça gülümserim. Çünkü ülke gündemimiz o kadar cam kırıklarıyla dolu ki atış bekleyen bir kaleciden farkımız kalmadı. Her anımız gerilim, saldırı, tepki veya savunmayla geçiyor. Enerjimizi cam fanuslar, bardaklar sürâhiler yapmak yerine cam kırıklarını toparlamak, elimizi kolumuzu kesmekten korumak veya kırıkları onarmaya harcıyoruz. Herkes birbirini değiştirme, kendine özgü ebem kuşakları yaratma peşinde koşuyor. Hırslımız ve açlığımız büyük. Ödüllüysek de hırslıyız, toksak da açız... (Geçen ay bir süreliğine yurt dışına gittikten sonra ülkeye döndüğümde gördüğüm manzara bu)...

Durum teknoloji karşısında da değişmiyor. Teknolojiye hep kuşku ve korkuyla bakıyoruz. Ona güvenmiyoruz çünkü kendimize güvenmiyoruz, kendimize güvenmiyoruz çünkü kendimizi bilmiyoruz. Bilerek veya bilmeyerek korku ve kaygılarımızla yönetiyor ve yönetiliyoruz. Korku, kaygı, ceza veya suçluluk duygusunu eğitim sistemlerimize(!) enjekte etmekten geri durmuyoruz. Bu yüzden kendini iyice bastırılmış kuşaklar ortaya çıkıyor. Bu yüzden de sevincimiz ve öfkemiz ölçüsüz olabiliyor ve ondan sonra cinnet ve vahşi cinayet haberlerine şaşırıp neden böyle olduk diye kara kara düşünüyoruz. Beynimizin entelektüel işleri kotardığı üst beyine (Neokorteks) az yatırım yaptığımız için yaşamı sürüngen beyinle (Reptilian beyin) sürdürmeğe çalışıyoruz ve yemek, içmek, barınmak, üremek kısaca hayatta kalmak dışında (bütün yiyecek ve su kaynaklarını garanti altına almak, itirazı düşmanca belleyip icabına bakmak) başka işlerle uğraşmıyoruz.

Bu yüzden empatimiz olmuyor ve bu yüzden kendimizi savunma mekanizmalarıyla bulunmaz Şam kumaşı (artık hiç bulunmuyor) ilan ediyoruz. Ölçüsüz konuşmak, kendiyile çelişmek sıradan özelliklerimiz haline geliyor.

Oysa, atlasak da çatlasak da patlasak da hepimiz temel gereksinimleri birbiriyle aynı olan insanlarız. Şimdi şu anda bile farklılıklarımızı, ayırıştırma yerine zenginleştirme olarak kabul edip yaşama başka bir pencereden bakabilsek, birbirimizle uğraşmayı durdurup işi, aşı, taşı güzel kılmaya kalksak ve yaşamı beynimizin bütün katmanlarıyla kucaklayabilsek çok yol alacağımızı biliyorum. Kalkınmıyoruz, 2020'de ilk ona giremiyoruz, yerinde sayıyoruz, indekslerde aşağılara doğru iniyoruz, diyorsak birbirimizle uğraşmaktan dolayı boşa giden enerjiyi düşünmeliyiz önce... Boşa giden enerji deyince "bilşimsizlik maliyeti" ve "akıllı şebekelerin" (smart grid) fırsatların kaçırılması ve kaynakların boşa harcanmasını önleyecek kavramlar olarak bilişim gündeminde çoktan yer aldığını da hemen anımsatayım.

Fazla öznel bir paragraftan sonra gelelim dergiye: Geçtiğimiz Nisan ayında yapılan 21. Bilgi İşlem Yöneticileri Semineri'nin (BİMY) ana teması "Futurium" oldu. Avrupa Birliği (AB)'Sayısal Gündem'ini Türkiye gündemine taşımayı sürdüren TBD, açık, demokratik oylamalarla gelecek öngörülerinin yapıldığı AB "Futurium" platformunu ve yine Avrupa Birliği Sayısal gündem konularını Antalya'ya taşıdı. Bilişim Dergisi olarak bütün toplantıları sizin için izledik.

30 Nisan seçim gecesi ve sonrası yaşananlar siyasal belleklerimizden çıkacak gibi değil. Oy sayımlarıyla ilgili sonuçların birbirleriyle çelişmesi, erken "kazandım" toplantıları, elektrik kesilmeleri, itirazlar, yeniden sayımlar derken doğrusu iyi bir seçim sınavı veremedik. Veremedik ama, bilişim sistemleri açısından seçim sistemi iyi çalıştı mı çalışmadı mı, aksaklıklar neredeydi, peki seçim sırasında teknolojik hile yapılabilir mi, gibi bir çok soru aklımıza geldi yayın kurulu toplantısında. Biz de seçim yazılım sistemi "Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi" (SEÇSİS)'in güvenilirliğini sizin için inceledik. Yazılım yapan Havelsan'dan YSK'ya ve partilerimize kadar bu konudaki tarafların görüşler aldık. Sonuç, teknoloji masum!

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri kanundaki değişikliklerin nasıl uygulanacağıyla ilgili yayımlanan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Yönetmeliği'ndeki belirsizlikler de yine bu sayımızda ele aldığımız konulardan biri oldu. Özellikle Bilişim Limited Ar-Ge Müdürü Eser Baransel'in bu konudaki içten yazısını kaçırmamanızı öneriyorum...İyi okumalar diliyorum.

Saygı ve sevgilerimle
Koray Özer

Koray Özer
koray.ozertbd.org.tr

Türkiye’de İnternet, 21 yaşında

17. İnternet Haftası kapsamında 12 Nisan 2014’te kutlanan Türkiye İnternetinin 21. yaşgününe 16 STK’nın yayınladığı ortak bir bildiride, İnternet’te mağduriyeti önlemenin yolunun bilgi ve bilinç olduğu vurgulandı. STK’lar “İnternetle savaşmaktan vazgeçip İnternet’i ülkemiz için bilinçli kullanalım” çağrısında bulundu.

internet haftası
1 - 20 Nisan 2014

12 Nisan 1993, Türkiye’de İnternet’in doğum günü kabul ediliyor. Bilişim sivil toplum kuruluşları (STK) ve üniversiteler, 1998’den beri 12 Nisan’ı kapsayan iki haftayı “İnternet Haftası” olarak kutluyor. 7-20 Nisan tarihleri arasında kutlanan 17. İnternet Haftası kapsamında bu yıl, 12 Nisan 2014’te Türkiye İnternetinin 21. doğum günü pastası, Ankara Barosu Konferans Salonu’nda yapılan partide kesildi.

Türkiye’nin ilk İnternet ağı projesi, 1991 yılında ODTÜ ve TÜBİTAK tarafından başlatıldı. İlk İnternet bağlantısı, 12 Nisan 1993’te ODTÜ Bilgi İşlem Daire Başkanlığı’na ait yönlendiriciler ve PTT’den sağlanan 64 Kbps kapasiteli kiralık hat kullanılarak gerçekleştirilip İnternet omurga ağı ABD Ulusal Bilim Derneği Ağı’na (NSFNet) bağlandı. Küresel çevrimiçi insan sayısı, 2013’te 2.4 milyar insana ulaşırken aynı yıl Facebook, Twitter ve Tumblr’in kullanıcı sayısı ise sırasıyla 1 milyar 190 milyon, 645 milyon ve 300 milyon oldu. 35 milyona yaklaşan aktif İnternet kullanıcılarının yüzde 94’ü (32.7 milyon) Facebook üyesi olan, Twitter’daki aktif kullanıcı sayısı ise 9.6 milyona ulaşan Türkiye, dünyanın en çevrimiçi ülkelerinden biri.

“İnternetle savaşmaktan vazgeçip İnternet’i ülkemiz için bilinçli kullanalım”

Türkiye Bilişim Derneği (TBD), Alternatif Bilişim Derneği, Alternatif Medya Derneği, Ankara Barosu Bilişim Hukuku Komisyonu, Bilgisayar Mühendisleri Odası (BMO), Demokrat Bilgisayar

Mühendisleri, Elektrik Mühendisleri Odası (EMO), İnternet Teknolojileri Derneği (INETD), İnternet Yayıncıları Derneği (İYAD), Kadın Yazılımcı Oluşumu, Korsan Parti, Linux Kullanıcılar Derneği (LKD), Pardus Kullanıcıları Derneği (PKD), Tıp Bilişim Derneği (TURKMIA), Tüm İnternet Derneği (TİD) ve Türk Kütüphaneciler Derneği (TKD) olmak üzere toplam 16 ortak bir bildiri yayınladı. Bildiride şu değerlendirmelerde bulunuldu:

“İnternet, ‘Sanayi Devrimi’ ölçülerinde önemli bir gelişmedir. İnternet ve özellikle sosyal ağlar, bireysel gelişme, bilgiye erişim, ifade özgürlüğü, Ar-Ge, inovasyon, iş dünyası, eğitim, sağlık, eğlence, kamu yönetimi ve siyaset için dünya üzerinde 2.7 milyar insanın kullandığı, ülkemizde 35 milyon civarında yurttaşımızın kullandığı küresel bir ağıdır. Anayasa Mahkememiz (AYM), Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’nin (AİHM) kararlarına paralel bir şekilde Twitter yasağını kaldırdı. Hükümetimizi, temel insan hakkı olan ifade özgürlüğüne ve yurttaşların İnternet’e erişim hakkına Anayasamız, AİHM ve evrensel hukuk ilkeleri ışığında sahip çıkmaya, hukuka aykırı uygulamaları engellemeye davet etmeye, İnternetin ülkemize yapacağı katkıya odaklanmaya ve zararlı içerik için makul davranmaya çağırıyoruz.

İnternet’te mağduriyeti önlemenin yolu bilgi ve bilinçtir...

AYM’nin verdiği ihlal kararının ardından, Twitter Türkiye’den erişime açıldı. AYM’nin ihlal kararı malumun ilanıdır. Sadece Twitter değil, 5651 ile

verilmiş erişim engelleri kararları temel hak ve hürriyetlere aykırıdır. AYM'nin kararının yanı sıra 5651'e dair AİHM Ahmet Yıldırım kararı mevcuttur. Bu kararla yasanın kendisi ifade özgürlüğüne aykırı bulunmuştur.

Ülkemiz bir hukuk devletidir ve kuvvetler ayrılığı demokrasimizin temelidir. Hükümet yetkileri ve Bilgi ve İletişim Teknolojileri Kurumu'nun (BTK) mahkeme kararlarını, çeşitli yorumlarla, uygulamaktan kaçınmaları ve yetki gaspıyla mahkeme gibi davranmaları bir hukuk devletinde kabul edilemez. Bu bizi İnternetimiz ve demokrasimiz adına endişeye sürüklemektedir. AYM kararına uyulması, uzun süredir hasret olduğumuz oldukça sevindirici bir gelişmedir. Yetkililerin bütün yargı kararlarına uymalarını bekliyoruz.

Vergi, bütün dünyanın çözmeye çalıştığı bir sorundur

İnternet yeni sektör ve meslekleri ortaya çıkartan, bazılarını yıkan, hiçbirimizin öngöremediği yeniliklere yol açan, yaşamı köklü olarak değiştiren bir teknolojiler bütünüdür. Hızlı ve köklü değişimlerde çözümü zor olan birçok sorun ortaya çıkartmaktadır. Bu sorunları tüm dünya ile birlikte, dikkatli, minimal, orantılı ve özgürlüklerin özüne dokunmayan, gelişmenin önünü kesmeyecek şekilde tüm paydaşlarla birlikte yapılmalıdır. İnternet'te vergi problemi de bütün dünyanın yeniden düzenlemeye çalıştığı bir konudur. Sadece Türkiye bu konuda müzdarip değildir. Ama mevcut uygulama dünya pratiğine uygundur. İrlanda düşük vergi ve teşviklerle uluslararası bilişim firmalarını kendinde toplamıştır. Amerikan firmaları, Karayipler üzerinden off-shore hesaplar yoluyla ABD hükümetine de az vergi vermektedir. Mevcut uluslararası sistemde bunlar meşrudur. Bunun çözümü zaman alacaktır.

Kaldı ki bizim mevzuatımızda vergi borcu nedeniyle Youtube, Twitter gibi şirketlere erişim yasağı getirmek mümkün değildir.

İçerik çıkarma ve evrensel değerler

İnternet küresel bir ağıdır. Bu küresel ağ üzerinde düzenleme (regülasyon) bazı evrensel değerler ve kabuller çerçevesinde yapılır. Genel bir konsensüs sağlanamayan telif haklarını dışta tutarsak, Türkiye'nin model aldığı demokratik ülkelerde olağanüstü durum olarak kabul edilen

ve mahkeme kararı bile aranmayan haller dışında içerik çıkarma, erişim engelleme veya hizmetin çeşitli yollarla kapatılması gibi uygulamalar bulunmamaktadır. Bu olağanüstü durumlar ise çocuk pornosu ve açık şekilde seçilebilen ırkçı, ayrımcı nefret söylemidir. Terör bile değildir. Çünkü bu iki konu dışındaki konuların hemen hepsi çok tartışmalıdır ve kolayca ifade özgürlüğü sınırlarına girmektedir.

Türkiye'nin yapmış olduğu, içerik çıkarma ve kişisel bilgi talepleri ise bu konuların tümüyle dışındadır. Atatürk'e hakaret, montaj olduğu gerekçesiyle reddedilen hükümet yetkililerinin rüşvet, yolsuzluk, görevi kötüye kullanma konulu ses kayıtları, yurttaşlara ait istenmeyen fotoğraflar, marka değerinin zedelenmesi, müstehcenlik gibi içeriklerdir. Ülkemizde çok büyük bir problem olduğu halde nefret söyleminin, bu talepler arasında neredeyse hiç yer almayışı altı çizilmeye değerdir. Bu tablo idarenin ve hükümetin hassasiyetlerinin odak noktasını göstermektedir. Görüldüğü gibi Türkiye'nin, Twitter ve Google gibi şirketlerden talepleri evrensel ölçülerin çok üzerindedir. Bu sebeple Twitter veya Google gibi firmaların içerik çıkarma konusunda Türkiye'ye çifte standart uyguladığı iddiası gerçeği yansıtmamaktadır. 'Twitter, Türkiye'yi dikkate almıyor, mahkeme kararlarını uygulamıyor, başka ülkelerde uyduğu kurallara Türkiye'de uymuyor' şeklindeki argümanlar gerçekçi değildir, doğru da değildir.

Aksine, küresel ağın bu kendine has düzeninden çifte standart bekleyen Türkiye'dir. Bütün dünyanın bizim kutsallarımız, bizim etik, estetik anlayışımız, bizim müstehcenlik algımıza uygun olmasını ve buna uygun davranmasını beklemekteyiz. Türk mahkemelerin yetki alanı bütün dünya değildir. Ancak, evrensel normlar ve ülkeler arası anlaşmalarla bu yetki anlam kazanır. Bu son derece faydasız bir beklentidir. İnternet bütün dünyada insanları, kültürleri, iletişim ve etkileşim biçimlerini yakınsamaktadır. Kaynaştırmaktadır. Kaldı ki gerek Twitter, gerek Youtube, kendi ifade özgürlüğü normlarına ve ABD yasalarına uymasa da, mahkemelerin sakıncalı bulduğu içeriği, Türkiye IP'lerinden bağlananlara göstermiyor. Yeni 5651 düzenlemesinde getirilen URL temelli erişim engellemesi de tam bunu hedefliyor. Peki, mağduriyetler ne olacak? İnternet'in uluslararası, gayri merkezi, dağıtık

ve sürekli gelişmekte olduğunu, hukukun hiçbir yerde oturmadığını, sorunlarla bütün dünyanın uğraştığını hatırlatmak isteriz. Uluslararası platformlarda, gelişmiş dünya ile birlikte ifade özgürlüğü, bilgiye erişim, bireysel gelişme, iş yapma özgürlüğü gibi bireyi temel alan insan haklarına saygılı bir yaklaşımla yer almalıyız. Devekusu gibi başımızı kuma gömmekte ya da pire için yorgan yakma yaklaşımlarında vazgeçmeliyiz. Sonuçta, kendi yurttaşımızı cezalandırıp ülke olarak kendimize zarar veriyoruz.

Evrensel hukuk normlarına uyan hak ihlallerine mahkeme kararı olmadan da usule uygun başvurular zaten çözülüyor. Bunun ötesine geçen talepler diyalog içinde bir ölçüye kadar çözülebilir. Bu konuda yapılması gereken apaçık ortadadır. Birbirine paralel temel iki mücadele hattı izlenmelidir. Birincisi yeni mağduriyetlerin ortaya çıkmaması için Yeni medya okuryazarlığı seferberliğidir. İkincisi ise mevcut mağduriyetlerin yarattığı problemlerin hafifletilmesi ve okuryazarlık bağlamında toplumsal dersler çıkarılması için bilinçlendirme kampanyaları yapılmasıdır. Empati sahibi, sorunlara hoşgörü ve diyalogla yaklaşan, farklı kültürlerle saygılı, insan haklarına duyarlı bireyler olmalıyız. Birincisinin tablet dağıtarak olmayacağı çok açıktır. Hele ki İnternet'e bağlanamayan, her türlü giriş çıkış aygıtı kapatılmış tabletlerle hiç olmayacaktır. Bir yandan kadın-erkek, doğu-batı, kent-kır arasındaki sayısal uçurumun kapatılması, diğer yandan da İnternet kullanımının derinlik kazanması için çaba harcanmalıdır. Eğitim müfredatları iyileştirilmelidir. Yerel yönetimlerle ve STK'larla bu konuda güçlü projeler yapılmalıdır. Evrensel hizmet fonu bundan daha iyi bir amaç için değerlendirilemez. Projenin yönetimi bütün paydaşları kapsayan, katılımcı, saydam yönetim yapıları ile yapılmalıdır.

İkincisi için de 'intihara sürüklenen genç kızlarımızı' retorik olmaktan öteye geçirecek adımlar atmaktır. Mağdurlar ve zor durumda bulunan insanlar bulunmalı, kendilerine ve ailelerine psikolojik, sosyal, maddi ve hukuki tüm yardımlar yapılmalı, kimliklerine ve kişilik haklarına saygı göstererek yaşananlar toplumsal birer ders olarak kaydedilmelidir. Özel yaşamı ve kişilik haklarını ihlal etmenin nasıl sonuçlara yol açabileceği, bu tür durumları yaratmamak veya hiç meydana gelmemesi için önlemler almanın

yolları topluma anlatılmalıdır. Görüldüğü gibi bunun da sonu nihayetinde okuryazarlık ve yurttaş güçlendirmektir.

Ayrıca yaşanan olayların büyük bölümünde mağduriyetlere sebep verenler ortada olmasına rağmen yeterli hukuki süreçler işletilmemektedir. Özetle Türkiye, İnternet ile kavga etmeyi bir kenara bırakmalı, erişim engelleme, URL filtreleme gibi çağdışı, sansürcü, negatif düzenlemeleri kenara koymalıdır. Pozitif politikalara yönelmeli ve yurttaş İnternet ve yeni medya ile barıştıracak ve onu teknoloji karşısında güçlendirecek makro ve mikro adımları ivedilikle atmalıdır. Son dönemde gerçekleşen 5651 değişikliği, yasal dayanağı olmayan site kapatmalar, URL temelli engellemeler, DNS engellemeleri ve DNS sisteminin bozulması, çeşitli teknolojilere hukuksuz şekilde yapılan engelleme çabaları Türkiye'yi dünya İnternetinden uzaklaştırmaktadır. Türkiye'nin İnternet atmosferini zehirlenmekte ve sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasi açıdan elverişsiz hale getirmektedir.

Hükümeti, meclis üyelerini, BTK ve ilgili tüm kurumları ve kamuoyunu İnternetimizin geleceğinin gündelik, kısır siyasi çekişmelere kurban olmaması için bu uyarıları dikkate almaya davet ediyoruz. İnternet'in ülkemizin gelişmesi, dünya ile bütünleşmesi, demokrasimizin gelişmesi, daha saydam, katılımcı ve dayanışmalı bir toplum olma potansiyeli hayata geçmesi için, tüm paydaşların katılımı ile ulusal strateji ve eylem planları yapılmalı ve hayata geçirilmelidir. Bu konularda katılımcı bir örgütlenme, araştırma enstitüleri ve geri besleme yapıları kurulmalıdır. İnternet ve bilişim teknolojilerinin ülkenin gelişme stratejinin önemli bir parçası olmalıdır. Ulus olarak İnternet'ten toplumsal yarar sağlamak için özgürlük boyutuna özen göstermeliyiz. İnternet'in marjinal sorunlarından çok ana sorunlarına ve katkılarına odaklanmalıyız. İçerik sorunlarının çözümüne ifade özgürlüğünü esas alarak çözmeliyiz. Devlet yurttaş eğitmeli, onu yetkin kılmalı, ona gerekli yazılımları sağlamalı ama neyin iyi neyin kötü olduğu kararını yurttaş bırakmalıdır.

Yurttaşlarımızı da diğer tüm temel hak ve hürriyetlerimizle sıkı sıkıya bağlı İnternet hakkımıza sahip çıkmaya davet ediyoruz.

İnternet yaşamdır!

16. Kamu BiB’de, “Sayısal Gündem 2020” irdelenecek

TBD, kamu bilgi işlem merkezi yönetici, uzman ve sektör yetkililerini, 29 – 31 Mayıs’ta bir araya getirip TBD çalışma gruplarının hazırladığı raporları paylaşırken kamuda Sayısal Gündem 2020’e ilişkin farkındalık yaratmaya çalışacak.

Türkiye’nin bilgi toplumu olma sürecine katkı veren Türkiye Bilişim Derneği (TBD), her yıl düzenlediği geleneksel etkinliklerinden birini daha gerçekleştiriyor. Gücünü ve etkisini, bilişimcilerin birey olarak verdiği gönüllü desteklerden alan, yıllardır kamu yararına etkinlikle organize eden TBD, kamudaki bilgi işlem merkezi yöneticileri, sektör yetkilileri ve uzmanları, “Sayısal Gündem 2020” ana temalı 16. TBD Kamu Bilişim Merkezleri Yöneticileri Birliği (Kamu-BiB) etkinliğinde bir araya getirecek. 29-31 Mayıs 2014 tarihleri arasında Afyon Anemon SPA Hotel & Convention Center’da düzenlenecek etkinlikte, bir yıl boyunca

yüzlerce kişinin gönüllü katkı ve özverili çalışmasıyla ortaya çıkarılan TBD çalışma gruplarının raporlarına son hali verilecek. Kamu-BiB öncülüğünde yapılacak bu verimlilik toplantısında “Sayısal Gündem 2020” konusunda kamuya ilişkin değerlendirmelerde bulunulup farkındalık oluşturulmaya çalışılacak. Ülke sorunlarına çözüm üreten bilişimcilerin birikimlerini paylaştığı, ortak akıl platformu olan TBD Kamu-BiB kapsamında, Ulusal Veri Merkezi ve Kamuda Gelecek Öngörüler; Kamuda Büyük Veri; Kamu Bilişim Projelerinin Uluslararası Platformda Tanıtımı; Kamu Bilişim Projeleri “MERNİS” Belgesel Film Çekiminin Yapılması ile Kamu-BiB Bilişimsizliğin

Maliyeti Sürekli Çalışma Grubu’nun sunumları gerçekleştirilecek. Dünyada başka örneği bulunmayan, tüm kamu bilgi işlem yöneticilerinin doğal üyesi oldukları birliğin 16. toplantısında, bu yıl ilk kez kamu kurumlarına farklı olanaklar sunulacak. Söz konusu olanaklar arasında, kamu kurumlarına bilişim ile ilgili projeleri tanıtılabilmeleri için ücretsiz stand açma; bilişim ile ilgili özel projelerini tanıtılabilmeleri için sunum ile kamu bilişim yöneticilerine özel bir yuvarlak masa toplantısı bulunuyor. 16. Kamu-BiB toplantısında; çalışma ve belge gruplarınca oluşturulan raporlar, ağırlıklı olarak kamu bilgi işlem merkezi daire başkanları ve

üst düzey yöneticilerinin de bulunduğu geniş bir katılımı tartışılacak, değerlendirilecek ve kamuoyu ile paylaşılacak. TBD Kamu-BiB, Türkiye’nin bilgi toplumuna geçiş çalışmalarında kamu bilgi işlem birimleri ve özel sektörün katılımıyla; bilgi teknolojilerinin etkili ve yaygın kullanımı, kamu hizmetlerinin etkin ve verimli sunabilmesi, ulusal bilişim politikalarının oluşturulmasına katkı sağlanması, bilgi paylaşımının artırılması, mesleki dayanışma ve sorunlara ortak çözümler geliştirilmesinde farkındalık yaratma ve sinerji oluşturulması amacıyla 1997’de kuruldu.

TBD Kamu-BiB

16. Kamu Bilişim Merkezleri Yöneticileri Birliği

29-31 Mayıs 2014 Anemon Afyon Spa Hotel & Convention Center

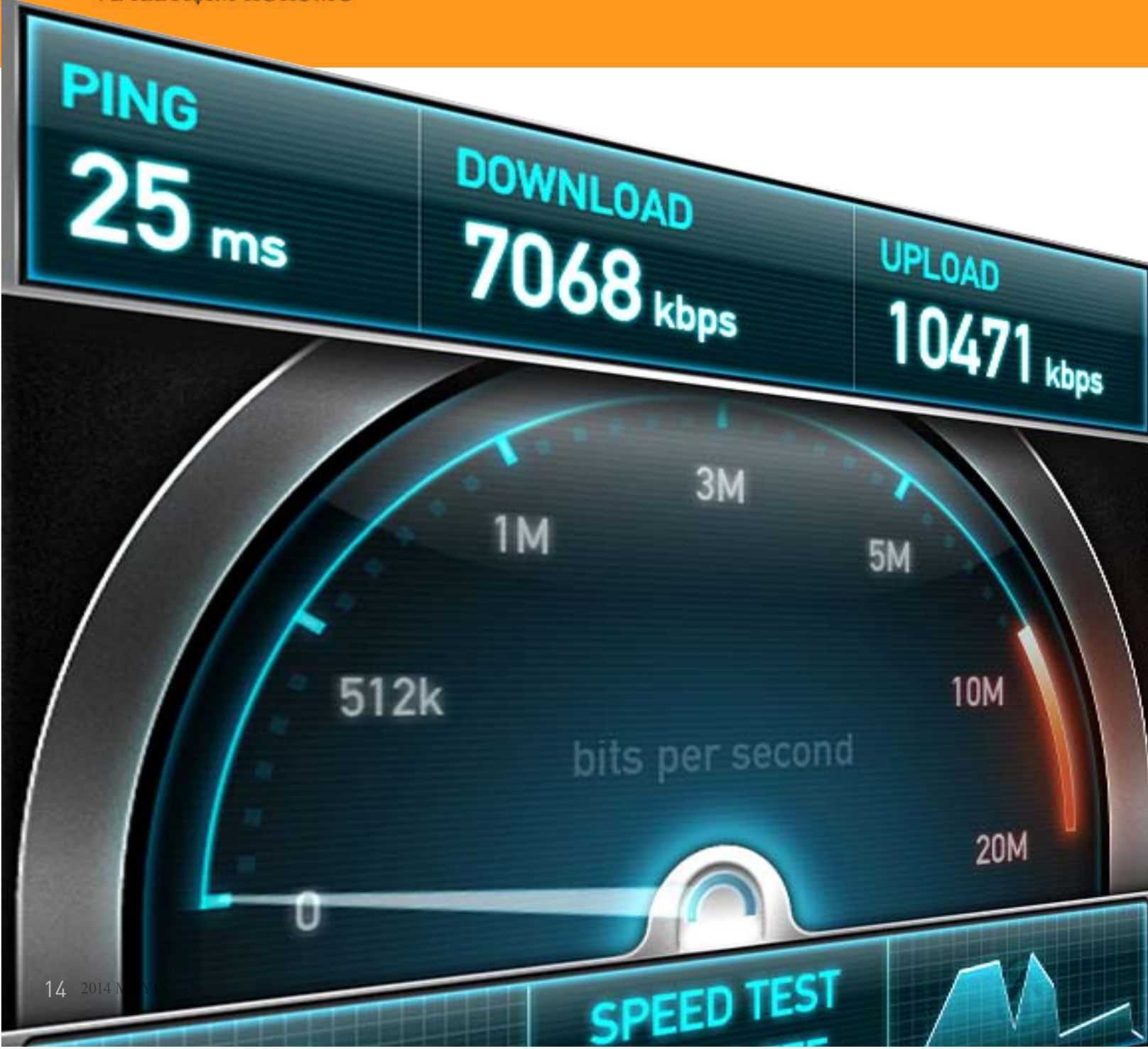
Sayısal Gündem 2020

WWW.TBD.ORG.TR

İnternet'te “adil kullanım kotası” arttırılıyor

BTK, 1 Mayıs 2014'ten itibaren İnternet paketlerindeki “adil kullanım kotası”nın yeni getirilecek iki yeni paketle iki katına çıkarılacağını açıkladı.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanı Tayfun Acarer, İnternet kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla DSL İnternet tarife paketlerine iki yeni paket daha eklenmesine karar verildiğini belirterek, “İnternet servis sağlayıcılarının bu yeni paketleri tüketicilere sunmaya başlamasıyla İnternet kullanıcılarının paket seçenekleri artmış olacak” dedi.

Anadolu Ajansı'nda yer alan habere göre, Acarer yaptığı açıklamada, yeni sayısal abone hattı (Digital Subscriber Line-DSL) İnternet paketlerinin özelliklerinin “16 Mbit/sn'ye kadar 50 GB Adil Kullanım Noktası (AKN) Limitsiz” ve “16 Mbit/sn'ye kadar 100 GB AKN Limitsiz” şeklinde belirlendiğini söyledi. Acarer, adil kullanım noktasının bu hız seviyesinde ilk defa 100 GB seviyesine yükseltildiğini, 50 GB adil kullanım noktalı paketle de tüketicilerin seçeneklerinin arttığını bildirdi.

DSL İnternet tarife paketlerine iki yeni paket daha eklenmesine ilişkin kararın 1 Mayıs 2014'ten itibaren geçerli olacağını ve İnternet servis sağlayıcılar tarafından tüketicilere sunulabileceğini anlatan Acarer, bu paketlerin engelli, gazi ve şehit yakınlarına yönelik indirimli İnternet tarifelerinin de onaylandığını ifade etti. Yeni onaylanan bu paketlerle abonelerin artık farklı AKN seviyelerindeki paketleri tercih edebileceklerine dikkati çeken Acarer, BTK tarafından daha önce onaylanan bazı İnternet kampanyalarının uygulanma sürelerinin de uzatıldığını anımsattı.

Acarer, süresi uzatılan kampanyalara ilişkin şu bilgileri verdi:

“Toptan Al-Sat/IP VAE Yüksek Hızlı DSL İnternet Paketlerine Yönelik Satış Destek Kampanyası, Toptan Günlük ve Saatlik İnternet Kampanyası, ADSL/ADSL2+/VDSL Hat Dondurma Hizmeti Kampanyası, DSL Bağlantı Kampanyası, DSL Nakil Ücreti Kampanyası, ADSL Yeni Satış Kampanyası, Sadakat Kampanyası ve Günlük ve Saatlik İnternet Ücretsiz Kullanım Kampanyalarının uygulama süreleri 31 Mayıs 2014 tarihine kadar uzatıldı. Böylece İnternet servis sağlayıcılar tarafından Türk Telekom'dan toptan seviyede satın alınan İnternet erişim hizmetlerinde çeşitli katkı ödemeleri, erişim ücretleri ve bazı sabit ücretlerden muaf olma gibi servis sağlayıcılar lehine birçok avantaj sağlanmış oldu.”

Türkiye'de İnternet kullanımının hızla arttığına işaret eden Acarer, yaklaşık 8,5 milyonu sabit genişbant ve 24,5 milyonu mobil genişbant olmak üzere 33 milyona yakın İnternet abonesi bulunduğunu söyledi. Toplam abone sayısı baz alındığında Türkiye'deki İnternet kullanımı penetrasyonunun yüzde 74'e yaklaştığına değinen Acarer, “Kurum olarak insanlarımıza makul fiyatlarla daha kaliteli hizmet sunulmasına büyük önem veriyoruz. Bu amaçla, İnternet kullanıcılarına sunulan hizmetlerde fiyat, hız ve limit seçeneklerini artıran kararlar aldık. DSL İnternet tarife paketlerine iki yeni paket daha eklenmesi ve kampanyaların uzatılmasına ilişkin kararlarımızla, Kurum olarak, tüketicilerin İnternet hizmetini daha makul fiyatlarla alabilmelerini, ülke genelinde İnternet kullanımının yaygınlaştırılmasını ve İnternet servis sağlayıcıları arasında rekabetin artırılmasını hedefliyoruz” diye konuştu.

Kişisel verilerin işlenmesinde BTK yetkilerine kısıtlama

BTK'nın kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğin korunmasına ilişkin yetkilerini, Anayasa Mahkemesi iptal etti. İptal kararı, "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu"nun çıkarılması gerektiğini yeniden gündeme getirdi.

Anayasa Mahkemesi, özellikle kişisel verilerin gizliliği ve korunması açısından tarihi bir karara imza attı. 9 Nisan 2014'te Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) elektronik haberleşme sektörüyle ilgili kişisel verilerin işlenmesi ve gizliliğinin korunmasına ilişkin yetkileri iptal edildi. İptal kararı, 2010 yılındaki Referandum ile Anayasa'ya eklenen "Kişisel Verilerin Korunması"yla ilgili 20. maddesi ile 5809 sayılı kanunda BTK'ya verilen yetki arasındaki çelişkiye işaret eden Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun (İDDK) yaptığı başvurusu üzerine alındı. İDDK, 2013'te yaptığı itiraz başvurusunda, 5809 sayılı Elektronik Hizmet Kanunu'nun (EHK) "kişisel verilerin korunması ve gizliliğin korunması" başlıklı 51.maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna dikkat çekmişti. Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararı, "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu"nun çıkarılması gerektiği şeklinde de yorumlandı.

Karar, Resmi Gazete'de yayımlandıktan 6 ay sonra yürürlüğe girecek. 6 aylık sürenin Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne (TBMM) bu konuda yeni bir yasal düzenleme yapabilmesi için zaman vermek amacı taşıdığı belirtiliyor. Ancak "yeni düzenleme yapılmasına zaman tanıma" amacının bir yandan da kişisel verilerin BTK tarafından altı aylık süre boyunca işlenmeye devam etme edilebileceği anlamı taşıdığından altı çiziliyor.

Avrupa Konseyi'nde hazırlanan 108 sayılı "Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tâbi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunmasına İlişkin Sözleşme"yi Türkiye, 28 Ocak 1981'de diğer Konsey üyeleriyle birlikte imzaladı. Aradan geçen 33 yılda diğer ülkelerin tamamı "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu"nu çıkarırken, Türkiye bu kanunu bir türlü çıkaramadı. Özellikle son 10 yılda TBMM'de bir kanun taslağı var ama hep öncelikli kanunlar arasına giremeyip "kadük" kaldı. Oysa söz konusu yasa çıkarılsa, fişleme, telefon dinleme ve İnternet hareketlerini izleme gibi uygulamalar bir suç haline geldiğinden yapılamayacak. Telefonlar hukuksuz dinlenemeyecek, kişisel verilerin ortaya dökülmesinde ağır cezalar getirilecek.

Bilgisayarda Program Yazacak, Web Sitesi, Oyun Tasarımı Yapacak
DENCİLER ARAMIYORI

05-09 MAYIS arası

Bilgisayar Programlama Çocuk Oyuncağı Atölyesi'nde
ilk projeni hayata geçir!

www.ProgramlamaCocukOyuncagi.org

"5-9 Mayıs tarihleri arasında düzenlenecek olan video-konferanslara katılmak üzere zamanınızı ayarlayın"

**BİLGİSAYAR PROGRAMLAMA ÇOCUK OYUNCAĞI
MAYIS ETKİNLİKLERİ
CANLI YAYIN TAKVİMİ**

05.05.2014 - 09.05.2014				
05.05.2014 Pazartesi	06.05.2014 Salı	07.05.2014 Çarşamba	08.05.2014 Perşembe	09.05.2014 Cuma
09:00-09:45	09:00-09:45	09:00-09:45	09:00-09:45	09:00-09:45
Tolga Memioğlu	Seda Ünal	Yavuz Şahin	Hakan Serce	Ahmet Cemal Durgun
Intel	Microsoft	Google	Amazon	Intel

Değerli öğretmenimiz,

Canlı yayınlara bağlanmak için canlı yayının olduğu gün ve saatte www.VitaminOgretmen.com/canli adresine giriniz. Ekranı bir projeksiyon yardımı ile perdeye/tahtaya yansıtarak, birden fazla öğrencinizin canlı yayını izlemesini sağlayabilirsiniz. Canlı yayında sunum yapan konuşmacıya öğrencileriniz soru sormak istediğinde sayfadaki ekran görüntüsünün hemen altında yer alan "Yorum Yap" düğmesine tıklayarak sorularınızı iletebilirsiniz.

Yorum Yap düğmesini kullanabilmek için Vitamin Öğretmen portalına kullanıcı girişi yapmış olmanız gerekmektedir.

AB'nin "İnternet'te fişleme" yönergesi iptal edildi

Telekomünikasyon şirketlerine iletişim verilerini iki yıl saklama zorunluluğu getiren AB yönergesini AB Adalet Divanı iptal etti.

Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD), Avrupa Birliği'nin (AB) telekomünikasyon şirketlerine, Birlik vatandaşlarının iletişim verilerini iki yıl saklama zorunluluğu getiren yönergesinin geçersiz olduğu yönünde karar aldı.

cnnturk.com'da yer alan habere göre, İrlanda ve Avusturya mahkemelerinin, AB'nin ilgili yönergesinin Temel Haklar Şartı'na uygun olup olmadığını değerlendirmesini talep ettiği, merkezi Lüksemburg'da bulunan ABAD, uygulamanın mevcut haliyle, temel haklar arasında yer alan özel yaşama saygı ve kişisel verilerin korunması açısından yaygın ve ciddi müdahale içerdiği yönünde görüş bildirdi. Verilerin saklanması ve sonra da yetkili ulusal makamlarca, abone ya da kayıtlı kullanıcının haberi olmaksızın kullanılmasının ilgili kişilerde özel hayatlarının sürekli gözetime tabi olduğu duygusu yaratabileceği de ABAD'ın vurguları arasında yer aldı.

AB, veri toplamayla ilgili yönergeyi Madrid ve Londra'da düzenlenen terör saldırılarının ardından 2006'da terör ve organize suçlarla daha etkin mücadele edebilmek amacıyla devreye sokmuştu. AB yönergesi gereği iletişim verileri, yer verileri ve kullanıcının kimliğinin belirlenmesini sağlayacak diğer veriler 6 ay ile 2 yıl arası saklanabiliyor. AB tarafından belirlenen kurallar gereği iletişimin içeriğinin saklanması ise söz konusu değil.

ABAD'ın olumsuz görüş bildirdiği ve AB ülkelerinde de tartışma yaratan yönerge konusunda AB Komisyonu güncelleştirilmiş yeni bir versiyon sunmuş durumda.

Türkiye’de Twitter, yeni tasarımına geçti

Twitter yenilenen
profil sayfası
tasarımını
Türkiye’de
kullanıma açtı.

23 Nisan 2014’ten itibaren Twitter, Türkiye’deki tüm kullanıcılarına yeni tasarımı sundu. Dileyen kullanıcılar yeni tasarıma geçiş yapabiliyor. Twitter’ın dünya genelinde sunmaya başladığı yeni tasarımı nihayet Türkiye’deki kullanıcılara da açıldı.

Yeni tasarıma geçiş seçeneğini bugünden itibaren kullanıcılarına sunan Twitter dileyen kullanıcıların yeni tasarımı denemelerini sağlıyor. Kullanıcılar isterlerse yeni tasarıma geçiş yapabileceği gibi, halihazırda eski tasarımı da bir süre daha kullanmak isterse Twitter buna engel olmayacak.

Twitter’da yeni tasarımla ne değişti

Aslında yeni neler yok ki demek daha doğru olacak. Yenilenen Twitter’da ilk göze çarpan büyüyen görseller aslında. Kapak fotoğrafının çözünürlüğü bir hayli büyürken, kullanıcıların yeni tasarıma geçtiklerinde bu formata uygun daha yüksek çözünürlüklü bir fotoğrafı yüklemeleri gerekecek. Takip edilenler ve takipçi sayılarını gösteren bölümlerde artık listelenme şekli üçerli gruplar halinde olan Twitter’da geniş ekranlar baz alınmış ve olabildiğince alanlar geniş tutulmuş. Yeni tasarımın bir diğer artısı da kullanıcıların diledikleri takdirde herhangi bir tweet’i en tepeye sabitleyebilmesi.

Facebook’tan yeni “Devlet Talepleri Raporu”

Devletlerden gelen talepleri listelediği ikinci raporunda Facebook, ilk kez içerik kaldırma taleplerine de yer verdi. Raporda Türkiye’nin 353 kullanıcısının bilgisini talep ettiği açıklandı. Bu taleplerin yüzde 56’sına olumlu karşılık verildi.

Sosyal paylaşım sitesi Facebook, dünyanın dört bir yanından devletlerden gelen taleplerin listelendiği raporunu açıkladı. Facebook, ilkinin geçen yıl Ağustos’ta yayınladığı “Devlet Talepleri Raporu”nun ikincisini, bu yıl Nisan başında yayınladı. Şirketin baş hukuk müşaviri Colin Stretch, raporun yayımlandığını resmi Facebook blogu aracılığıyla kamuoyuna duyurdu.

Devlet Talepleri Raporu’nu Facebook, devletleri faaliyetleri konusunda daha şeffaf olmaya teşvik etme amacıyla yayınladığının altını çizdi. Raporun yayınlamasının altında yatan bir diğer neden ise, insanların devletlerden gelen taleplerin doğasını anlaması ve bu taleplere cevap verilirken izlenen süreçler hakkında bilgi kazanması yönündeki istek olarak gösterildi. Ülkelerden gelen talep ve taleplerde belirtilen kişi veya kullanıcı hesaplarının sayısı, Facebook’un yerel yasalara uygun davranmak doğrultusunda karşıladığı taleplerin yüzdesi ve devletlerden gelen içerik sınırlama taleplerinin sayısı gibi bilgilere raporda yer veriliyor. Rapora bakıldığında devlet taleplerinin büyük çoğunluğu soygun veya kaçırılmalar gibi suç vakalarıyla ilgili olarak geldiği görülüyor. Facebook gelecekte de bu raporu yayınlamayı sürdüreceğini bildirdi.

2013 yılının son 6 ayını (Temmuz-Aralık) kapsayan raporda, Türkiye ile ilgili çarpıcı bilgiler paylaşıldı. Rapora göre 2013’ün ikinci yarısında devlet tarafından Facebook’a gönderilen talep sayısı toplam 353 kullanıcı için 129 oldu. Bu taleplerin yüzde 56’sına olumlu karşılık veren şirket, 353 kullanıcının yarısından fazlasının bazı bilgilerini hükümetle paylaştı. 2013’ün ilk altı ayında ise Türkiye’den Facebook’a iletilen talep sayısı, 96 olmuştu.

Almanya için 1,687, Fransa için 1,661 ve İtalya için 1,699’a ulaşan gelen talep sayısı ABD’de 12 bin 598 oldu. Türkiye’de bu sayının 129’da kalması, Türkiye’nin aslında Facebook’tan çok şikâyetçi olmadığı şeklinde yorumlandı.

Bu yıl ilk kez içerik kaldırma taleplerini de içeren rapora göre, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) ve bazı savcıların talebiyle toplam 2 bin 14 içeriğe sınırlama geldi. TİB’in söz konusu içeriklere erişimin sınırlandırılmasında Atatürk’e ve Türkiye Cumhuriyeti’ne hakareti yasaklayan yerel yasalara aykırı olmalarının önemli bir rol oynadı.

Raporda belirtilen rakamlar, 1 milyarı aşan aylık aktif kullanıcı sayısına sahip olan Facebook’un, devlet taleplerine olumlu yanıt verdiği durumların oldukça küçük bir kullanıcı grubunu kapsadığını ortaya koydu.

CHP, 5651 değişikliğinin iptalini istedi

5651 sayılı kanuna getirilen İnternet maddelerinin iptali için CHP, Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. CHP ayrıca BTK'nın, "Erişim Sağlayıcılar Birliği" tavrını eleştirdi.

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) 17 Nisan 2014'te, "Torba yasa" içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) geçirilen 5651 sayılı "İnternet yasası"nda değişiklikleri içeren maddeler için Anayasa Mahkemesi'ne iptal başvurusunda bulundu. 5651 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun"da önemli değişiklikler yapan 6518 sayılı kanun, 6

Şubat 2014'de TBMM'de kabul edilip 18 Şubat 2014'te Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmıştı. 1 Mart 2014'te yürürlüğe giren 6527 sayılı Kanunla 6518 (yani 5651) sayılı kanun üzerinde yine bazı değişiklikler yapılmıştı. CHP yapılan bütün bu değişiklikler ile getirilen düzenlemelerin hukuk tekniği, temel hak ve özgürlükler ile demokratik toplumun gerekleri açılarından değerlendirilmesi düşüncesiyle Anayasa Mahkemesi'ne gitti. Başvuru dilekçesini Anayasa Mahkemesi'ne veren CHP Grup Başkanvekili Akif Hamzaçebi, İnternet

maddelerini içeren ve toplam 127 maddeden oluşan torba yasanın 15 maddelik bölümüne itiraz ettiklerini bildirdi. CHP'nin iptalini istediği 15 madde, 5651 sayılı İnternet Yayınlarının Düzenlenmesi Hakkında Kanun, Kamu İhale Kanunu, Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu, Vergi Usul Kanunu gibi kanunların çeşitli maddelerinde yapılan değişikliklerden oluşuyor. CHP adına mahkemeye başvuruda bulunan Hamzaçebi, "İnternet yasaları düzenlemesi getiren bu yasa ile Türkiye irtifa kaybetmiştir. Türkiye, bir yandan ağır aksak da olsa Avrupa Birliği'ne üyelik sürecini yürütürken, bu yasal düzenlemeyle diğer yandan kendisini 3. dünya ülkeleri konumunda konumlandırmıştır. Twitter yasaları, Youtube yasaları, İnternet yasaları, medya üzerindeki baskılar, yasaklar, 21. yüzyılın Türkiye'sine, demokrasi çitasını daha yükseltmek isteyen Türkiye'ye yakışmamaktadır" açıklamasında bulundu.

Hamzaçebi, görünüşte, özel hayata İnternet yayınları yoluyla müdahale edilmesinin önlenmesi gibi bir amaçtan yola çıkıldığını ama gerçekte, özel hayata müdahalenin kurumsallaştırması sonucunu yaratacağını söyledi. Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nın (TİB) erişim sağlayıcılar, içerik sağlayıcılar, yer sağlayıcılardan neredeyse sınırsız ölçüde bilgi isteme yetkisine sahip olduğunu işaret eden Hamzaçebi, düzenlemenin özel hayatın gizliliğini ve kişisel verilerin korunması yönündeki anayasal güvenceyi ihlal edecek nitelik taşıdığını vurguladı.

BTK'nın, "Erişim Sağlayıcılar Birliği" tavrına eleştiri

Bu arada CHP Bursa Milletvekili ve Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu üyesi Doç.Dr. Aykan Erdemir, 18 Nisan 2014'te TBMM'de düzenlediği basın toplantısında, "İnternet Erişimi Birliği" konusuna değinip Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) tüzük konusundaki tavrını eleştirdi. Erdemir, "Kişisel Verilerin Korunması Kanunu"nun bir an önce çıkarılmasını istedi. Erişim Sağlayıcılar Birliği'nin kurulması sürecinde yaşanan sıkıntıları dile getiren Erdemir, "Erişim Sağlayıcılar Birliği, İnternet Jandarması olarak görev yapacak bir Erişim Engelleyiciler Birliği olarak öngörülmüştür" dedi.

Birliğin kuruluşu sürecinin BTK tarafından yetkilendirilmiş olan erişim sağlayıcıların en az yüzde 25'inin kurucu iradesi ve imzasıyla onaylanacak bir tüzükle tamamlanacağına işaret eden Erdemir, Türkiye'de büyük, orta ve küçük ölçekli 325 erişim sağlayıcı bulunduğunu anımsattı. Erdemir, "19 Mayıs 2014'e kadar dörtte bir imza olan 82 imzaya ulaşılarak Erişim Sağlayıcıları Birliği'nin kurulması gerekmektedir. Aksi takdirde tüm erişim sağlayıcılarına yıllık cirolarının yüzde biri oranında ceza kesilecektir. Demokles'in kılıcı erişim sağlayıcı şirketlerin üzerinde sallanmaktadır" diye konuştu.

İnternet Erişim Sağlayıcıları Topluluğu'nun yaptığı basın açıklamasında, "İnternet Jandarması olmadıklarını, mesleki birlik olduklarını Erişim Engelleyicileri Birliği değil Erişim Sağlayıcılar Birliği olma kararlılıklarını " beyan ettiklerine değinen Erdemir, BTK'nın 10 Nisan'da düzenlediği toplantıya 325 erişim sağlayıcıdan yalnızca 45'ini çağırdığını söyledi.

Erdemir, sözlerini şöyle tamamladı:

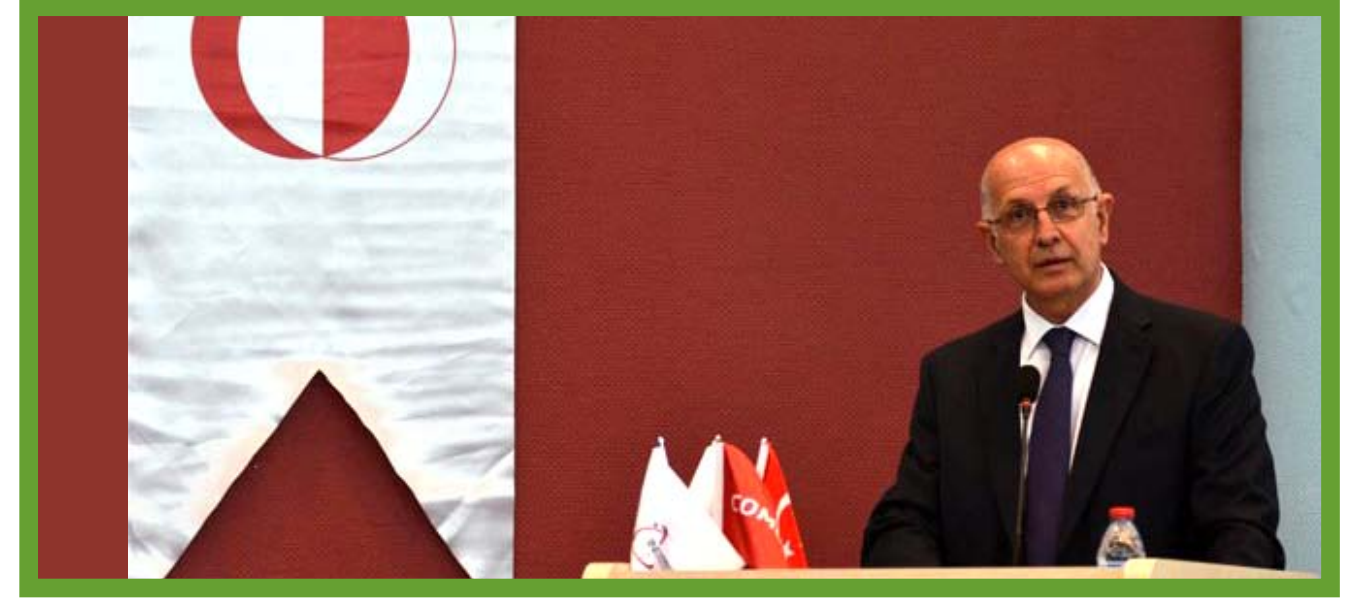
"Böylece 325 olan erişim sağlayıcı sayısı 45'e inmiş olacak ve bu yolla da Birliğin kurulması ve tüzüğün kabulü için yalnızca 13 imzanın yeterli olmasına mümkün olacaktır.

Kanunda böyle öngörülmemesine rağmen, "sadece aboneleri olan" firmaları erişim sağlayıcı saymak formülüne gidileceği iddia edilmektedir. Sektörün az sayıda ve büyük işletmelerde konsolide edilerek, İnternet Jandarması olmayı reddeden orta ve küçük ölçekli şirketlerin devre dışı bırakılacağı kaygıları bulunmaktadır. TİB ve BTK'nın bu sektörde fazla sayıda oyuncu istemediği ve kullanıcı verilerini az sayıda kurum üzerinden denetlemeyi hedeflediğine ilişkin duyumlar bulunmaktadır.

Bugün Türkiye'nin önünde iki seçenek vardır: BTK'nın dayatmaya çalıştığı tüzük mü? Büyüklerin yanı sıra orta ve küçük ölçekli erişim sağlayıcıların da katıldığı ortak aklın ürünü bir tüzük mü?"

Siber Güvenlik ve Savunma Ar-Ge Merkezi açıldı

Türkiye'nin ilk siber güvenlik ve savunma merkezi kuruldu. ODTÜ Enformatik Enstitüsü ve Comodo işbirliğinde açılan Siber Güvenlik ve Savunma Ar-Ge Merkezi, Türkiye'yi gelecek 10 yıla hazırlayacak.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ), Türkiye'nin siber güvenliğiyle ilgili önemli bir adım attı. ODTÜ Enformatik Enstitüsü ve Comodo işbirliğinde "Siber Güvenlik ve Savunma Ar-Ge Merkezi", 15 Nisan 2014'te açıldı. Açılış törenine Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı

Davut Karvanoğlu, ODTÜ Rektörü Prof. Dr. Ahmet Acar, ODTÜ Enformatik Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Nazife Baykal ve Comodo CEO'su Melih Abdulhayağlu ile birlikte çok sayıda yetkili ve ilgili katıldı.

Siber Güvenlik ve Savunma Ar-Ge Merkezi açılışında konuşan Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Karvanoğlu, bugünün dünyasında siber alemdeki güvenliğin kritik hale gelmeye başladığını ifade etti. Yeni İnternet döneminde devletlerin güvenliğiyle ilgili çıkan problemlere yeni çözümler üretilmesi gerektiğini dile getiren Karvanoğlu, içinde bulunulan dönemde güvenliğin satın alınamayacağını söyledi.

Karvanoğlu, ODTÜ bünyesindeki Siber Güvenlik ve Savunma Ar-Ge Merkezi'nin Türkiye'nin güvenli hale gelmesi için iyi bir başlangıç olduğuna işaret edip "Gidecek çok yolumuz var. Biz çok şeyi acil yapması gereken bir ülkeyiz. Yapmadığımız takdirde bunun bedellerini öderiz" dedi.

Hükümetin Ar-Ge konusuna son 10 yılda ölçüsüz bir şekilde kaynak ayırdığına dikkati çeken Karvanoğlu, Türkiye'de desteklenecek yeteri kadar kaliteli proje bulamadıklarından yakındı.

Comodo'nun CEO'su Abdülhayağlu, Türkiye'nin akademi, insanları, sanayisi ve hükümeti ile birlikte yatırım yapmaya elverişli duruma

getirildiğini belirtip Türkiye’de yatırım yapmaya karar verdiklerini, bu nedenle halen 70 olan çalışan mühendis sayısını en kısa zamanda 500 kişiye çıkarmayı amaçladıklarını söyledi. Siber güvenlik konusunda ODTÜ, hükümet ve mühendisler birlikte çalışarak faydalı modeller üretebileceğini belirten Abdülhayağlu, Türkiye’deki mühendislerin kaliteli olduğunu ancak Türkiye’de mühendislik fiyatlarının yüksek olduğunu ve ekspertiz olmadığını ifade etti. Abdülhayağlu, “Bu konuda Türkiye’deki mühendisler çok kaliteli ama işgücü piyasası pahalı ve güvenlik konusunda ekspertiz eksikliği var. Ülke olarak önceliğimizi bu alana vermeli ve Türkiye’de ekspertiz yetiştirilme çalışmalarına biran evvel başlamalıyız” diye konuştu.

ODTÜ Rektörü Prof. Dr. Acar açılış töreninde, siber güvenlik alanında eğitim ve araştırma yapılmasının mecburiyet haline geldiğini bildirerek, bu kapsamda açılan merkezin, Türkiye’nin siber güvenliğiyle ilgili önemli bir adım olacağını düşündüğünü söyledi. Laboratuvarın yeni projeleri Türkiye’ye ve üniversiteye getirmesini beklediklerini dile getiren Acar, merkezin, siber güvenlik konusunda yeni standartların gelişmesinde odak olmasını hedeflediklerini vurguladı.

ODTÜ Enformatik Enstitüsü Müdürü Prof. Dr.

Baykal ise tüm ülkelerin en önemli gündem maddesinin siber güvenlik olduğuna işaret ederek siber savaşlardan sonra ülkelerin siber tehditlerle karşı karşıya kalmasıyla dünyada pek çok ülkenin siber güvenlik alanında stratejilerini yayınladığını kaydetti. Siber güvenlik alanında etki oluşturma gerekiyorsa bu alanda bilimsel çalışmalar yapılması gerektiğine dikkati çeken Baykal, Siber Güvenlik Araştırma ve Geliştirme Laboratuvarı’nın Türkiye’yi gelecek 10 yıla hazırlayacağını düşündüklerinin altını çizdi.

Siber güvenlikte kamu ve özel sektör işbirliği

Hızlı bir değişim içerisinde olan bilişim güvenliği sektöründeki geleneksel ve yeni nesil çözümler irdelenirken özel sektörün de siber güvenlik önlemleri içinde yer alması gerektiğine dikkat çekildi.

Kamu bilgi işlem yöneticilerinin yoğun katılım gösterdiği “Blue Coat Bilişim Güvenliği Semineri”, 15 Nisan 2014’te Ankara’da yapıldı. Seminerin açılış konuşmasını Blue Coat Ülke Müdürü Armağan Zaloğlu gerçekleştirdi. Deloitte Türkiye Siber Risk Direktörü Ali Yılmaz Kumcu da “Ulusal Siber Güvenlik Mevzuatı” hakkında bilgi verdi. Seminerde, Blue Coat Ülke Müdürü Zaloğlu, “Güvenlik ve Saldırı Farkındalığı, Küresel Malware Ağları ve Tehdit İstihbaratı”, Symturk Genel Müdürü Burak Dayıoğlu, “Bir Malware’in Anatomisi”ni ve Blue Coat Sistem Mühendisi Mehmet Gülyurt da “Gelişmiş Isırcı Ataklara (APT) Karşı Derinlemesine Veri Analizi Çözümleri ve Ağ Geçidinde Özelleştirilmiş Koruma” konusunu aktardı.

Konuşmasında “Ulusal siber güvenlik stratejisine neden ihtiyaç var?” sorusuna yanıt arayan Kumcu, Ulusal Siber Güvenlik Merkezi (USOM) hakkında bilgi verdi. Siber tehditler ulusal ölçekte problem oluşturmaya başladığına değinen Kumcu, siber güvenliğim bilgi işlem merkezi yöneticilerinin çözeceği bir konu olmaktan çıktığını ve üst yönetimin desteğine ihtiyaç bulunduğunu vurguladı. Bu konuda, evrensel hukuk ilkelerinin yerel hukuk içerisinde yer alması gerektiğinin altını çizen Kumcu, 49 ülkeden oluşan Avrupa Konseyi Siber Suç Sözleşmesi’ni Türkiye’nin de imzaladığını söyledi. Kamu kurumlarının aksiyonel tedbir almalarının sağlanması gerektiğinin üzerinde duran Kumcu, siber güvenlikte yerli teknolojilerin geliştirilmesinin üzerinde durdu.

Siber saldırılara karşı güvenlik ve tehdit farkındalığı

Siber suçlular kamu ve özel kuruluşların ağlarına saldırmak ve sızmak için her geçen gün tespiti daha zor saldırılar gerçekleştiriyorlar. Bireysel saldırıların yanı sıra kurumlar ve devletlerarasında gerçekleştirilen saldırılara da sıklıkla tanık oluyoruz. Tehditlerin sayısı hız kesmeden artmaya devam ediyor. BlueCoat’un bulut tabanlı tehdit analiz sistemi WebPulse’in engellediği tehdit sayısı 2013 yılı itibariyle günde 3.3 milyona ulaştı. Bu gelişmelere paralel olarak bilişim güvenliği sektörü de hızlı bir değişim içerisinde. Özel Malware tespit sistemleri saldırı analizi, delil tespiti ve benzer yeni nesil çözümler de geleneksel saldırı tespit ve önleme sistemleri ile beraber kullanılmaya başlanıyor.

Bilgi Güvenliği ve Güvenilir Bilgi Paneli

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) 10 Nisan 2007 tarihinde vefat eden EMO Ankara Şubesi 6. ve 7. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi Halil Eker anısına 10 Nisan 2014 tarihinde Bilgi Güvenliği ve Güvenilir Bilgi Paneli düzenlendi.

Panelde konuşan Bilgisayar Mühendisi İzlem Gözükeleş birbirinden farklı gibi görünün ama esasta aynı şeyi ifade eden ve gözlenmenin farkında olarak "korkacak bir şeyi" ya da "kaybedecek bir şeyi" olmadığını düşünen kesimlerin yaklaşımlarına değindi. Gözetimle elde edilen bilginin işlenmesi sonucu yapılan öngörülere örnek veren Gözükeleş sunusunu şöyle devam ettirdi: "2011 yılında gazetelerde artık devrimlerin ne zaman olacağını önceden kestirilebileceğine dair haberler çıkmıştı. Haberdan yola çıkarak bunun nasıl olabileceğini araştırırken habere konu olan Leetaru'nun makalesine rastladım. Leetaru devrimlere dair bu öngörüü culturomics üzerinden yapıyordu."

Sayısal sözcük biliminin yeni alanlarından biri olan culturomics ile sayısallaştırılmış kitap arşivleri üzerinden insan davranışlarının ve kültürel eğilimlerin nicel analizi yapılabiliyor. Dilin ve kelimelerin kullanımına dikkat ediliyor.

Panelin ikinci konuşmacısı Avukat Yelda Gizem Ünal, vefat edilmesi halinde sosyal medya hesabının miras gibi alt soylara devredilmesini mi yoksa İnternet aleminden tamamen silinmek mi istendiği sorusunu yöneltti ve katılımcıları bunun üzerine düşünmeye davet etti. Ankara Barosu'nun bilgi güvenliği ve bilişim suçları üzerine yürüttüğü çalışmalardan örnekler veren Ünal, ülkemizde işlenen veri suçlarına da değindi. Ünlü konuşmasına şöyle devam etti: "Kişisel verilerimiz çok basit yollarla herkesin eline geçiyor. Mesela Sigortalar Birliği'nin bir İnternet sitesi var adınız soyadınızla tüm bilgileriniz ortaya dökülüyor. Onları alıp başka bir sitede kullandığınızda oradan diğer bilgilere ulaşıyorsunuz. Yani devlet eliyle bilgilerimiz gayet rahat bir biçimde İnternet'te geziyor, buna sağlık bilgilerimiz de dahil. Bugün nereye giderseniz gidin eczanelerin sitemlerinde hangi hastalığınız varmış hangi ilacı kullanmışınız bu bilgiye ulaşılabilir. Bütün bunlar hayatı kolaylaştırmakla birlikte yukarıdakilerin de işini kolaylaştırıyor."

Ünal İnternet'te silinme hakkı kavramına değindi ve henüz bunun ülkemizde yasal olarak mümkün olmadığını ancak kazanılan bir emsal davayla literatürümüze giriş yaptığını ifade etti. "Bir devrimi yaşıyoruz ve onun içindeyiz ister buna bilgi devrimi deyin, ister kaynaşma devrimi deyin bu devrimin adı İnternet ve biz de onun tam içindeyiz" diyerek konuşmasına başlayan Engür Pişirici de İnternet'in aslında kontrolü bizde olmayan büyük bir kabulleniş platformu olduğunu belirtti ve İnternet'te sahip olduğumuz tek şeyin kendi ürettiğimiz içerik olduğunu söyledi. Pişirici, son yaşanan erişim engelleme uygulamalarından sonra sıkça kullanılan Thor ve VPN gibi uygulamaların sakıncaları hakkında bilgi verdi.

aramızdan ayrılan EMO Ankara Subesi
Kurucu Yönetim Kurulu Üyesi Halil EKER anısına...

panel:

BİLGİ GÜVENLİĞİ ve GÜVENİLİR BİLGİ

10 NİSAN 2014 PERŞEMBE 18.30
EMO GENEL MERKEZİ TOPLANTI SALONU
İhlamur Caddesi No: 10 Kızılay Ankara

Oturum Başkanı:
Ebru AKGÜN YALÇIN • EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı

Panelistler:
İ. İzlem GÖZÜKELEŞ • Bilgisayar Mühendisi
Av. Yelda Gizem ÜNAL • Ankara Barosu Elektronik Haberleşme Hukuku Kurulu Başkanı
Engür PİŞİRİCİ • Bağımsız Siber Güvenlik Araştırmacısı

Necatibey Caddesi No:102/3 Maltepe, 06570 Ankara, Türkiye
Telefon: +90 312 231 44 74 Faks: +90 312 232 10 88 GSM: +90 530 773 09 37, +90 530 773 09 38
e-posta: ankara@emo.org.tr web: http://ankara.emo.org.tr

/emoankara /groups/emoankara /emoankarasubesi /emoankara

İstanbul'da ücretsiz İnternet

Vatandaşların yoğun olduğu 27 meydan ve noktada İstanbul Büyükşehir Belediyesi, ücretsiz kablosuz İnternet hizmeti sunuyor.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, vatandaşların yoğun olarak bulunduğu meydanlarda ücretsiz kablosuz İnternet hizmeti vermeye başladı. Ücretsiz İnternet hizmetinden yararlanmak için cep telefon numarası sisteme girilerek alınacak bir SMS şifresiyle sisteme kayıt olunacak. Alınacak şifre ile ücretsiz İnternet kullanımı mümkün olacak.

Ücretsiz İnternet hizmeti verilen yerler şöyle sıralanıyor: Taksim Meydanı ve İstiklal Caddesi (Galatasaray Lisesi) ; Sultanahmet Meydanı; Eminönü Meydanı; Beşiktaş Meydanı; Kadıköy Meydanı; Üsküdar Meydanı; Sultanbeyli Meydanı; Beyazıt Meydanı; Mecidiyeköy Meydanı ve Cevahir Önü; Miniatürk/İBB Bilgilendirme Çadırı; Saraçhane Parkı; Emirgan Korusu; Hidiv Kasrı korusu; Aksaray Meydanı; Bakırköy Meydanı; Beylikdüzü Meydanı; Eyüp Meydanı; Kartal Meydanı; Sarıyer İBB İletişim Noktası; Avcılar İBB İletişim Noktası; Şirinevler Meydanı; Pierre Lotti Tepesi; Anadolu Hisarı İskelesi; Dragos Sosyal Tesisler Çevresi; Galata Kulesi ve Yakın Çevresi; Alibeyköy Cep Otogarı ve Bayrampaşa Otogar.

Twitter ve YouTube kapatıldıktan sonra...

Yerel seçim sürecinde Twitter ve YouTube'un erişiminin engellenmesi sıcak ve gergin gelişmeleri getirdi. Yasaklar eleştirildi, 14 gün sonra Twitter yasağı kalktı. YouTube'a erişim engeli sürüyor, hatta unutuldu...

Sorunları çözmek için Twitter yetkilileri geldi.

Aslıhan Bozkurt

Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı (TİB) tarafından 20 Mart 2014'te Twitter, 27 Mart'ta YouTube, erişime kapatıldı. Mart ayında bir hafta ara ile erişimi engellenen Twitter ve YouTube yasağı, Nisan ayı boyunca da sıcak tartışma ve gelişmelerin yaşanmasıyla sürdü. Bu süreçte Türkiye'de mahkeme kararlarının uygulanmadığı (-ki Anayasa Mahkemesi'nin Twitter kararı TİB tarafından uygulanmadı), "ticari bir kurum" denilerek ifade özgürlüğünün ya da yeni iletişim ortamının algılanmadığı gelişmelere tanık olundu.

Ankara 15. İdare Mahkemesi, 26 Mart'ta Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Metin Feyzioğlu ve başka kişilerin başvurusuyla Twitter yasağına karşı "yürütmeyi durdurma kararı" verdi. Ardından gelen bireysel başvuruları değerlendiren Anayasa Mahkemesi (AYM), Twitter yasağının 12. gününde, sosyal medyada ifade özgürlüğü bağlamında tarihi nitelikte bir karar açıkladı. Yüksek mahkeme, 2 Nisan 2014'te "oybirliği" ile Twitter'ın

tamamen engellenmesiyle ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine karar verdi. İdari yargının Twitter'ın yasaklanmasına ilişkin işlem hakkında verdiği "yürütmeyi durdurma" kararının hâlâ uygulanmadığına işaret eden yüksek mahkeme, kararını "gereğinin derhal yapılması" için TİB, Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumu (BTK) ve Ulaştırma, Haberleşme ve Denizcilik Bakanlığı'na gönderdi. Kararının, BTK ve TİB'e ulaşmasının ardından 3 Nisan'da Twitter'a erişim engeli son buldu. Birleşmiş Milletler (BM) erişim engellerinin kaldırılmasını memnuniyetle karşıladığını açıkladı.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, 4 Nisan'da Azerbaycan ziyareti öncesi Atatürk Havalimanı'nda yaptığı basın toplantısında Anayasa Mahkemesi'nin Twitter kararına "saygı" duymadığını belirtip "Anayasa Mahkemesi'nde bekleyen bunca dosyalar

varken 2 gün içinde böyle bir karar alınmasını milli bulmuyorum. Bu sadece bir yasaya uymaktır bu hukuk değildir" diye konuştu.

Bu arada özellikle hükümet tarafından Twitter için ağırlıklı olarak "Türkiye'de bir ofis açması", ve bununla birlikte "kazançlarına ilişkin vergi ödemesi" açıklamaları dillendirildi.

Erişimin engellenmesinin ardından TİB yetkilileri ile Twitter'ın belirlediği isim olan Avukat Gönenç Gürkaynak arasında görüşmeler yapıldı. Hükümetin temsilcilik açması ve Türkiye'de vergi mükellefi olmasını talep ettiği Twitter yöneticileri, süreci değerlendirmek ve atılabilecek adımları konuşmak üzere 14 Nisan 2014'te Ankara'ya geldi. Twitter Küresel Kamu Politikalarından Sorumlu Başkan Yardımcısı Colin Crowell, ekibiyle birlikte

BTK Başkanı Tayfun Acarer ve Başbakanlık'tan bazı yetkililerin de katıldığı bir dizi görüşme gerçekleştirdi. Twitter yetkilileri, Mayıs'ta Türkiye'deki yetkililerle görüşmeyi planladıkları ancak olaylar sonrasında bunu

öne çıktıklarını, Türkiye'de ofis açmaya "kategorik olarak karşı olmadıklarını", değerlendirmelerinin devam ettiğini ifade etti.

"www'den çıkar ttt'yi kurarız"

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Elvan, 19 Nisan 2014'te Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde (TBMM) gazetecilerle yaptığı sohbette, yasal altyapı eksiklikleri nedeniyle Twitter yönetimi ile Türkiye arasında yaşanan krize değinip sosyal medya ile ilgili, ülkeleri ve şirketleri bağlayıcı kuralları içeren uluslararası bir konvansiyon kurulması gerektiğini söyledi. Bu konuda sadece Türkiye'nin değil, birçok Avrupa Birliği ülkesinin de çalışması olduğunu anlatan Elvan, Birleşmiş Milletler (BM) ilkeleri gibi sosyal medyanın da tek bir uluslararası kural metni olması gerektiğini belirtti. Aksi durumda, ülkelerin daha güvenli olmaları nedeniyle kendi

alan adreslerini oluşturabileceklerini bildiren Elvan, "Bu uzun süreden beri tartışılıyor. 'www' yerine 'ttt' gibi bir sistem kurulur. Türkiye ve diğer ülkeler kendi alan sistemlerini kurabilir" dedi.

Daha sonra Bakanlık tarafından yayımlanan açıklamada, Bakan Elvan'a atfen "'www'den çıkar 'ttt'yi kurarız" şeklindeki haberin gerçeği yansıtmadığını belirtildi.

Başbakan Erdoğan da AYM'ye gitti

Sosyal medya sitelerindeki erişim engellemelerinin kaldırılması için Anayasa Mahkemesi'ne önce Anayasa Komisyonu Başkanı Burhan Kuzu bireysel başvuruda bulundu. 19 Nisan'da ise Başbakan Erdoğan, sosyal medyadaki kayıtlarla ilgili mahkeme kararlarının uygulanmadığını gerekçe göstererek Anayasa Mahkemesi'ne örneği olmayan bir başvuru yaptı. Kendisi ve ailesi hakkında iddialar yayınlayan sosyal medya hesapları ile ilgili olarak verilen mahkeme kararlarının uygulanmaması konusunda mahkemeye bireysel başvuruda bulunan Başbakan Erdoğan, devletten 50 bin TL tazminat istedi.

"Twitter buzlanacak!"

Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Elvan, Twitter ile yapılan görüşmelere ilişkin 17 Nisan 2014'te yazılı bir açıklama yaptı. Açıklamada, alınan mahkeme kararlarının Twitter tarafından uygulandığı ve 200'den fazla içeriğin çıkarıldığı bilgisi verildi. Bundan sonra da mevcut mahkeme kararları için geriye dönük bir çalışma yapılacağı ve mahkeme kararlarının kısa sürede çözüme kavuşturulması konusunda Twitter'dan söz alındığı kaydedilirken Türkiye'de ofis açılması konusunda karar verilemediği, Twitter tarafından bir abone şikâyet formu geliştirildiği ve bu formun da Türkçe'ye çevrildiği belirtildi. Açıklamada, "Ancak zararlı ve mahkeme kararına konu içeriklerin 'buzlanarak' etkisizleştirilmesi konusunda görüş birliğine varılmıştır" ifadesi kullanıldı.

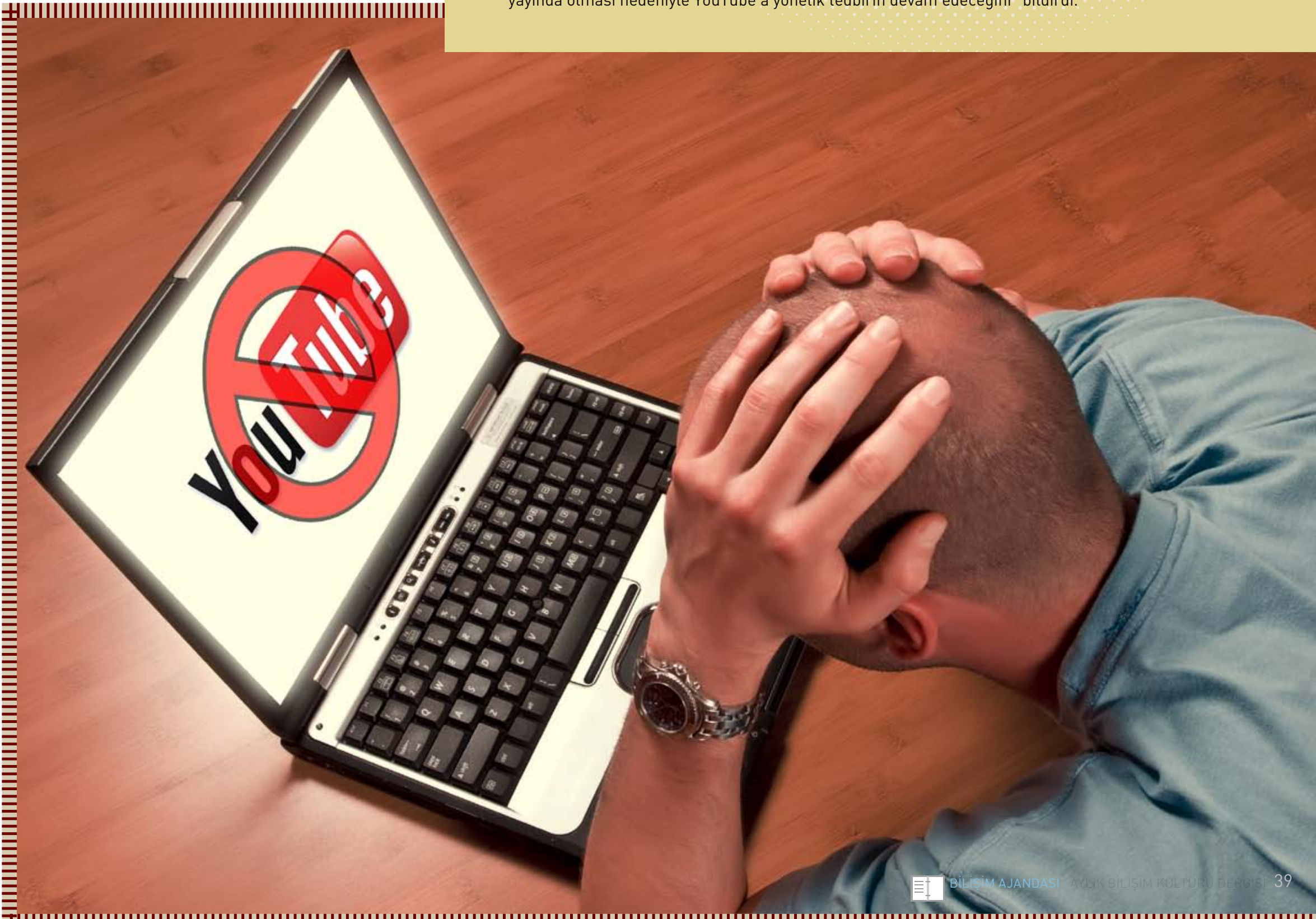
Twitter ise 19 Nisan'da "Twitter Policy" hesabı üzerinden "buzlanma"yla ilgili açıklama yaptı. Herhangi bir mahkeme kararı ve yasal

durumlarda bu tip işlemlerin rutinde yapıldığına dikkat çekti. Sadece bir hükümetin isteğine bağlı olarak içeriklerin buzlanmadığını, ifade özgürlüğünü tehdit eden hallerde söz konusu mahkeme kararını temyize gönderebildiklerini kaydeden Twitter, Türk hükümetiyle yasal süreçler haricinde kullanıcı bilgilerini paylaşmadıklarının da altını çizdi.

YouTube'a erişim engeli sürüyor...

Bu arada yine unutulmuş YouTube'a erişim engeli hâlâ devam ediyor. Dışişleri Bakanlığı'nın "ulusal güvenliğe birinci derece tehdit oluşturduğu gerekçesiyle YouTube'a erişimin derhal engellenmesi" için TİB'e yaptığı başvurunun ardından 27 Mart'ta YouTube'a erişim engellenmişti.

Gölbaşı Asliye Ceza Mahkemesi, YouTube'un da Avukatı olan Gönenç Gürkaynak'ın erişim engeline yönelik itirazını görüşüp erişimin engellenmesi kararını kaldırdı. Ancak mahkemenin "15 linke erişimin engellenmesine dair kararın aynen devamına ve YouTube.com İnternet sitesinin bu şekilde erişime açılmasına" dair kararı, BTK tarafından dikkate alınmadı. BTK, 11 Nisan'da "dava ile ilgili içeriklerin yayında olması nedeniyle YouTube'a yönelik tedbirin devam edeceğini" bildirdi.

Twitter'dan nasıl vergi alınacak?

Blog Yazarı
Emrah Akın

eakin@KPMG.com

Başlıkta sorduğumuz soru aslında sadece Türkiye'nin değil tüm dünyanın gündemini uzun süredir meşgul eden bir soru. Dijital dünya ışık hızıyla gelişirken, vergi kanunları ve uygulamaları bu dinamik süreci takipte çok zorlanmaya başlamış durumda. Buna "uluslararası şirketlerin" ekonomik hayatta gün geçtikçe artan hâkimiyetlerini ve uluslararası ekonomik entegrasyonu eklerseniz sorun daha da karmaşıklaşıyor. Mevcut durumun, vergi matrahlarında bir aşınma yarattığı da herkesin kabulü. Bu nedenle Birleşmiş Milletler (BM), Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (The Organisation for Economic Co-operation and Development- OECD) ve Avrupa Birliği (AB) gibi önemli uluslararası platformlar bu alanda ciddi çalışmalar ve girişimler yapıyorlar.

OECD'nin eylem planı...

Bu çalışmalardan en dikkat çekici olanı OECD'nin 2013'ün sonuna doğru ortaya koyduğu "Matrah Aşındırma ve Kar Aktarımına" yönelik Eylem Planı (Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting - BEPS). Plan'da bulunan 15 eyleme ilişkin gerekli aksiyonların 2 yıl içerisinde tamamlanması öngörülmüyor.

Dikkat çekici bir şekilde, OECD-BEPS'in ilk eylemi "**dijital ekonominin vergilendirilmesi**" başlığını taşıyor. Bu eylem, dijital ekonominin, uluslararası vergi yapısına bir tehdit oluşturup oluşturmadığının analiz edilmesini ve tespit edilen

sıkıntılı noktaları giderecek yeni bir vergilendirme yapısının ortaya konulmasını amaçlıyor. Özetle eylemden beklenen çıktı; “*Dijital ekonominin neden olduğu sorunların ortaya konması ve bu sorunlara yönelik eylemlerin tespiti*”. OECD-BEPS’in bu eylem için öngördüğü süre ise 2014 Eylül’ünde sona eriyor.

Türkiye-ABD, Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması’na ne diyor?

İnternet sitesindeki verilere göre;

- 230 milyonun üzerinde aylık aktif kullanıcısı olan
- Günde 500 milyon Tweet’in gönderildiği
- İçerdiği hesapların yüzde 77’si ABD dışında olan
- Amsterdam, Berlin, Dublin, Londra, Madrid, Paris, Rio de Janeiro, Sao Paulo, Singapur, Sidney, Seul, Tokyo, Toronto ve Vancouver’da ofisleri bulunan,

Twitter’ın yasal merkezi, San Francisco, ABD’de. Bu durumda, vergileme konusunda Türkiye ile ABD arasındaki Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması’na (ÇVÖA) bakmamız da elzem oluyor. Bu noktada, Anayasa’nın 90. maddesini hatırlamakta yarar var; “*(...) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (...)*”

Ayrıntılarına burada girmeyeceğimiz, Türkiye-ABD ÇVÖA’ya göre, bir teşebbüsün diğer akit devlette elde ettiği “ticari kazanç” burada yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, sadece teşebbüsün bağlı olduğu akit devlette vergilendirilebiliyor. Yani, ticari kazançlar bakımından, teşebbüsün Türkiye’de bir işyeri mevcutsa Türkiye’nin vergileme hakkından bahsetmek mümkün; aksi halde konu karmaşık bir hal alıyor. “İşyeri” kavramından ne anlaşılması gerektiği ise ÇVÖA’nın 5. maddesinde oldukça ayrıntılı olarak düzenlenmiş durumda.

Şunu da ekleyelim; teşebbüsün Türkiye’de bir işyerinin bulunması halinde, sadece bu işyeriyle ilişkili olan gelirlerin vergilendirilmesi gündeme gelebiliyor.

Twitter nasıl vergilenecek?

Türkiye’nin, Türkiye kaynaklı gelirler üzerinden vergi almak istemesinden daha doğal bir talep söz konusu olamaz; ancak yukarıdaki yasal tabloya bakınca özet olarak şu sonuçlar ortaya çıkıyor;

- Twitter ve benzeri şirketlerin çalışma sistemleri ve ÇVÖA’lar bunların -Türkiye’de de olduğu gibi- faaliyette bulundukları diğer ülkelerde vergilendirilmelerini zorlaştırıyor.
- Twitter özelinde de görüldüğü gibi, bu şirketleri vergilemede kritik nokta Türkiye’de bir “işyerlerinin” bulunması; ancak bu konu şirketlerin takdirinde. Elinizde “işyeri” açma konusunda bu şirketlere baskı yapabileceğiniz legal bir enstrüman yoksa ve mevcut bir iş yeri açma iradeleri de bulunmuyorsa bu şirketleri vergilemek neredeyse imkânsızlaşıyor.

Türkiye’de yerleşik şirketlerin Twitter’da veya benzeri dijital mecralarda yayınlattıkları reklamlar için “sorumlu sıfatıyla KDV” hesaplayıp ödemeleri gerekiyor. OECD’nin de ciddi olarak değiştirmek için çalıştığı, yukarıdaki yasal tablo değişmediği sürece; Türkiye Gelir Bütçesi bir süre daha sadece bu KDV geliri ile yetinmek zorunda kalacak gibi görünüyor.

TBD Temsilcisi Erkul, CEPIS Başkan Yardımcılığına aday

Avrupa Profesyonel Bilişim Dernekleri Konseyi'nin (CEPIS), Kasım 2014'te yapılacak Genel Kurulu'nda Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Temsilcisi Erdem Erkul, Başkan Yardımcılığına aday gösterildi.

CEPIS
Council of European Professional
Informatics Societies

Avrupa Profesyonel Bilişim Dernekleri Konseyi (Council of European Professional Informatics Societies- CEPIS) Bahar toplantısı, 5-6 Nisan 2014 tarihlerinde Cenevre'de gerçekleştirildi. Merkezi Brüksel'de bulunan, 33 Avrupa ülkesi ve 350 binin üzerinde BT uzmanının üyesi olduğu CEPIS'in toplantısına Avrupa'nın 30 farklı ülkesinden gelen bilişim teknolojileri (BT) sivil toplum kuruluşu (STK) başkan ve temsilcileri katıldı.

Bilişim teknolojileri (BT) alanındaki mesleki gelişmeler ve Avrupa'daki bilişim topluluğunun etkinliğine yardımcı olacak stratejileri belirlemek üzere gerçekleştirilen 50. CEPIS Konseyi'nin gündemini "Siber Güvenlik", "Çevreci Bilişim", "Dijital Avrupa", "Eğitim ve Bilişim" ile "Kadın için Bilişim" konuları oluşturdu.

Avrupa bilişim politikalarına yön veren CEPIS'te Türkiye'yi yine Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Yönetim Kurulu Üyesi R. Erdem Erkul, temsil etti. Erkul, toplantıda "TBD ve Kamu Politikalarına Etkisi ve Katkısı" başlıklı bir sunum yaptı. 4 yıldır CEPIS'te Türkiye'yi temsil eden Erkul, Konsey'in Kasım 2014'te Brüksel'de yapılacak Genel Kurulu'nda CEPIS Başkan Yardımcılığı'na aday gösterildi.

Dijital dünya, önümüzdeki 6 yılda 10 kat büyüyecek

EMC'nin Dijital Dünya Araştırması'na göre, dünya 2020'de 44 trilyon gigabyt'lık bir veri büyüklüğüne sahip olacak. Gelişmekte olan pazarlar daha fazla veri üretirken verilerin veri depolamayı geride bıraktığına dikkat çekildi.

Dünyanın yedincisi gerçekleştirilen EMC Dijital Dünya Araştırması, dijital dünyanın büyüklüğünün yakın gelecekte hayal edilenleri aşacağını gösteriyor. "Fırsatların Dijital Dünyası: Zengin Veri ve Nesnelerin İnterneti'nin Artan Değeri" başlıklı bu yılki çalışma, IDC tarafından gerçekleştirilen araştırma ve analizleri içeriyor. Araştırma kablosuz teknolojilerin, akıllı ürünlerin ve yazılım tanımlı işletmelerin ortaya çıkmasının, dünyadaki veri miktarının aşırı artmasındaki önemli rolünü ortaya koyuyor.

Araştırmaya göre İnternet'e bağlanabilen cihaz ya da nesne sayısı günümüzde 200 milyara ulaşıyor. Bunun yüzde 7'si (14 milyar) halihazırda İnternet'e bağlı durumda ve İnternet üzerinden iletişim kuruyor. İnternet'e bağlı bu cihazlar bugün dünyadaki veri miktarının yüzde 2'sini teşkil ediyor. IDC, 2020 yılında İnternet'e bağlı cihaz sayısının 32 milyara ulaşacağı ve dünyadaki verilerin yüzde 10'unu teşkil edeceğini öngörüyor. 2013-2020 yılları arasında dijital dünyanın 4.4 trilyon gigabayttan 44 trilyon gigabayta çıkarak 10 kat büyümesi bekleniyor.

Nesnelerin İnternet'i dijital dünyada analiz edilebilir özellikte olan çok büyük miktarda "yararlı veri"yi de etkileyecek. 2013'te dijital dünyadaki verilerin yalnızca yüzde 22'si yararlı veri olarak kabul edildi ve bu yararlı verilerin yüzde 5'inden azı gerçek anlamda analiz edildi-geriye dijital dünyada karanlık madde olarak kaybolan çok miktarda veri kaldı. 2020'de Nesnelerin İnterneti'ne bağlı olarak artan veri miktarı sayesinde tüm verilerin yüzde 35'inden fazlası yararlı veri olarak kabul edilebilecek. Ancak bu verileri kullanıp kullanmamak işletmelerin takdirine kalacak.

Yine araştırmaya göre bugün dijital dünyayı oluşturan veri miktarı, dünya ile ay arasındaki mesafenin üçte ikisine uzanacak bir raf dolusu iPad Air dolduracak miktarda. Bu 253.704 kilometrelik bir mesafeye karşılık geliyor. Bugünkü değerlere baktığımızda, ortalama bir hanenin, her biri 32 GB'lık 65 iPhone dolduracak kadar veri ürettiği görülüyor. 2020'de bu miktarın 318 iPhone'a eşit hale geleceği tahmin ediliyor.

Araştırmanın dikkat çeken bazı sonuçları ise şöyle:

-Gelişmekte olan pazarlar daha fazla veri üretiyor: Şu an dijital dünyadaki verilerin yüzde 60'ını Almanya, Japonya ve Amerika Birleşik Devletleri gibi gelişmiş pazarlar üretiyor. 2020'ye gelindiğinde bu oranlar tersine dönecek ve Brezilya, Çin, Hindistan, Meksika ve Rusya gibi gelişmekte olan pazarlar verilerin çoğunluğunu üreten pazarlar olacak.

-Veriler veri depolamayı geride bırakıyor: Dünyada tüm medya türleri arasında kullanılabilir durumda olan veri depolama kapasitesi (örn; kullanılmayan baytlar) dijital dünyaya göre daha yavaş bir hızla artıyor. 2013'te kullanılabilir veri depolama kapasitesi dijital dünyayı oluşturan verilerin yalnızca yüzde 33'ünü depolamaya yetiyordu. 2020'ye gelindiğinde, bu oran yüzde 15'e düşecek. Neyse ki, dünyadaki verilerin çoğu geçici (örn; Netflix ya da Hulu, Xbox ONE oyunlarındaki karşılıklı etkileşimler, Dijital TV) ve depolama gerektirmiyor.

-Bulutun "temas ettiği" veri miktarı iki katına çıkacak: 2013'te dijital dünyadaki veri miktarının yüzde 20'sinden azı bir şekilde bulut ile "temas etti". 2020'de bu oran iki katına çıkarak yüzde 40'a ulaşacak.

-Tüketiciler veri yaratıyor ancak bundan işletmeler sorumlu: Dijital dünyayı oluşturan verilerin üçte ikisi tüketiciler ve çalışanlar tarafından yaratılıyor ancak buna rağmen dijital dünyadaki verilerin yüzde 85'inden işletmeler sorumlu.

Kulaktan Kulağa

Türkiye Bilişim Derneği'nin bazı yasal düzenlemeler karşısında verdiği tepkinin, yaptığı uyarıların ve önerilerinin yeterince izlenmediğini sosyal medyada yer alan eleştirileri görünce fark ettim. Sosyal medya ortamında yapılan eleştirilerin fark edilip TBD olarak yapılan açıklamaların ve duyuruların, aynı ortamda olmasına rağmen, görmezden gelinmesi son dönemde yapılanların bir özetinin bilişim tarihinin bir simgesi olan Bilişim Dergisi sayfalarında da yeniden yer almasının gerekli olduğunu göstermiştir.

toplum kuruluşlarıyla birlikte 16 Ocak 2014 günü gerçekleştirdik. Burada özetle 5651 sayılı yasada yapılacak özgürlükleri kısıtlayıcı düzenlemenin hukuki ve teknik boyutlarının yanı sıra ülkemize yaratacağı ekonomik yükü kamuoyu ile paylaştık.

STK'lar olarak önerilerimizi ve yasada yapılacak düzenlemenin yaratacağı olumsuzlukları paylaşmak üzere 4 Şubat 2014 günü TBMM'de grubu bulunan muhalefet partilerinin yetkilileri ile görüşmelerde bulunduk. Görüşmelerimize ilişkin ayrıntıları Turk. Internet.com haber sitesinde Sn. Fusun Nebil şöyle verdi: "... Bugün ziyaret ettiğimiz milletvekilleri, MHP'den Grup Başkan Vekili Oktay Vural ve

Genel Başkan Yardımcısı Ruhsar Demirel, BDP'den Hasip Kaplan, CHP'den de Grup Başkan vekili Akif Hamzaçebi başkanlığında 11 milletvekili oldu. AKP'den Zeynep Karahan Muslu ve Necdet Ünüvar ile de görüşmek istedik. Ancak bizim geç talep etmemizin de neden olduğunu düşünüyoruz; bugün bize ayıracak saat bulamadılar. Yine de verilen cevaplarda "yarın da müsait saat yok" belirtmesi yapmalarından, aslında görüşmeye çok gönüllü olmadıkları izlenimi aldığımızı belirtelim..." [1]

Son birkaç ayda gerek yasal düzenlemelerle, gerekse hükümet yetkililerince verilen demeçlerle ya da dünya çapında yaşanan teknik sorunlarla gündeme gelen konular üzerine Türkiye Bilişim Derneği (TBD) basın tarafından sıklıkla aranarak görüşü sorulmuştur.

5651 Sayılı Yasa

Toplumun her kesimini ilgilendiren "İnternete Sansür" olarak da bilinen 5651 sayılı yasada yapılan düzenlemelere ilişkin basın açıklamasını 13 Ocak 2014 günü TBD web sayfasında yayınladık.

Bu konudaki ilk basın toplantısını CHP Bursa Milletvekili Sn. Aykan Erdemir'in daveti üzerine, TBMM'de sektörümüzü temsil eden diğer sivil

(*) Bs. Müh. Bilişim Ltd. Paz. ve Satış Md.
Türkiye Bilişim Derneği
Yönetim Kurulu II. Başkanı

Ülkemizin önde gelen bilişim STK'ları olarak milletvekillerimizi ziyaret ederek görüşlerimizi paylaştık. TBMM'de yasal düzenlemelerin genellikle iktidarın oy çokluğu ile, muhalefetin önerilerinin dikkate alınmadan yapıldığını bildiğimiz halde, tarihe bir not düşmek adına girişimlerde bulunduk. Yasa hakkındaki girişimlerimize ilişkin sonuçlardan ziyade, STK'lar eliyle milletin ve vekillerinin buluşmasını sağlamış olmaktan dolayı mutlu olduk. Bu buluşmadan yalnızca bizler değil, görüşme fırsatı bulduğumuz milletvekillerimizin de mutlu olduğunu bize karşı olan tutum ve yaklaşımlarından anladık. Bu tür buluşmalara ve işbirliklerine gereksinim duyduklarına dair bir izlenim edindim.

TBD'nin kapısı basın tarafından çalınmaya başlamıştı. Bu görüşmelerin ardından CnnTürk ve Bugün televizyonu ile TRT Radyo-1'e konuk olarak katıldım. Sn. Turhan Menteş de TBD Başkanı olarak görüşlerimizi basın ile paylaşıyordu. Hürriyet gazetesinde 7 Şubat 2014 günü yayınlanan değerlendirmesi şöyleydi: "... BİLİŞİM sektörü yetkilileri internette yeni döneme tepki göstermekle birlikte, 'Bu yasa da geçer ama kâğıt üstünde kalır. İnternete yasak olamaz, kullanıcı

bir yolunu bulur' görüşünde. Türkiye Bilişim Derneği Başkanı Turhan Menteş, 5651 yasının ilk çıktığında da çok tartışıldığını belirterek, 'O zaman da özellikle tanımlanan suçlar konusunda çok tepkiler gösterilmişti. Daha sonra görüldü ki yasanın o haliyle uygulanabilirliği olmadı. Tepkiyle çıkan yasa adeta kâğıt üstünde kaldı' dedi..." [2]

CnnTürk televizyonunda 6 Şubat 2014 günü katıldığım "Bugün" programına internete getirilecek kısıtlamaların yaratacağı olumsuz etkiyi paylaştım. Bu tür düzenlemelerin çocuk istismarı konusunda özellikle olması gerektiğini, diğer konular için destekleyici yasal düzenlemelerden kişisel verilerin korunması yasının da ele alınması gerektiğini belirttim. Özellikle internet ortamının küresel yapısı nedeniyle yasakların bir biçimde delinebileceği, arka kapıların her zaman bulunacağı mesajını verdim. [3]

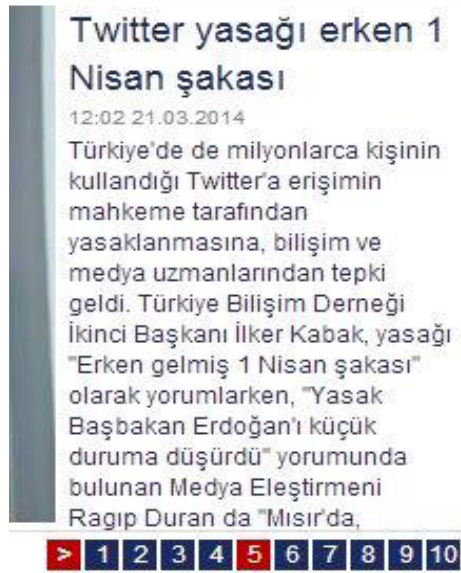

Benzer görüşleri 7 Şubat 2014 günü peş peşe katıldığım TRT Radyo-1 ve Bugün televizyonundaki "Güne Bakış" programında yineledim. [4]

Daha sonra yapılan ek düzenlemeler konusunda da yine CnnTürk televizyonuna 19 Şubat 2014 günü telefonla görüş bildirdim.[5]

İnternetin yaşamımızın bir parçası olduğu günümüzde bu alanda yapılan yasal düzenlemelerin toplumumuzdaki etkileri konusunda HaberTürk gazetesi (10 Şubat 2014) ve Vatan gazetesine (3 Mart 2014) röportaj verdim. Bütün bu haberlere ilişkin bilgiler TBD'nin internet sayfasında basın duyuruları bölümünde yer almaktadır. [6] Ayrıca yapılan ek düzenlemeye ilişkin görüşlerimizi de medya ile paylaştık. [7]

Yasalara ilişkin görüşlerimizi okuyucularıyla, izleyicileriyle, dinleyicileriyle paylaşmak isteyen tüm medya kuruluşlarına ilettik. KanalB televizyonu, CnnTürk, Vatan gazetesi, HaberTürk gazetesi, Dicle Haber Ajansı, MoralFM radyosu (14.04.2014) gibi...

alanında ülkemizin en güçlü ve öncü bir sivil toplum kuruluşu olarak medyanın da görüş almak için başvurduğu önemli örgütlerden biridir.

OpenSSL sorunu ve "ttt" yaklaşımı

Yalnızca internet yasakları değil, dünyada yaşanan sorunlarla ilgili olarak da görüşlerimize başvuruldu. OpenSSL'deki açık konusunda Flash Tv'ye (11 Nisan 2014) [8] ve Almanya'da yayın yapan Köln Radyosu'na da görüşümüzü ilettik.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Sn. Lütfi Elvan'ın "www'den çıkar ttt'yi kurarız" açıklaması üzerine sosyal medyaya getirilmek istenen yasağcı yaklaşıma ilişkin görüşlerimizi de paylaştık (20 Nisan 2014, Vatan gazetesi) [9].

TBD adına verilen demeçleri, paylaşılan görüşleri kulaktan kulağa edinilen bilgilerle yanlış değerlendirme yapılmasının önüne geçmek için ilk elden aktarma gereğini duydum. Unutmayalım ki, TBD gücünü üyelerinden alan, bilişim

Aynı tarihlerde TBD Yönetim Kurulu Üyesi Sn. Levent Karadağ da İstanbul'daki radyo ve televizyonlara konuk oluyor, yasa hakkında TBD görüşünü kamuoyu ile paylaşıyordu. Bu paylaşımları yaptığımız Twitter ve Youtube'un kısa bir süre sonra kapatılması endişelerimizde ne kadar haklı olduğumuzu göstermişti.

Yasaklar başladı medyanın ilgisi arttı

Yasal engel kalmadığı için Twitter (21 Mart 2014) ve Youtube (27 Mart 2014) peş peşe kapatıldı. Bunun üzerine yine görüşlerimizi paylaştık. 24 Mart 2014 günü kamuoyuna yaptığımız özgürlüklerden yana olduğumuzu belirten duyuruya TBD web sayfasından ulaşılabilir.

SEÇSİS'te “hile”, sandık kontrolüyle zorlaşır

Tamamen yerli ve özgün SEÇSİS'te, “güvenlik zafiyeti” olmadığını vurgulayan bilişimciler, sandık sonuç tutanaklarının birkaç kez doldurulmadan sandık görevlileriyle paylaşılmasını sağlayacak bir model geliştirilmesini ve YSK'nın UYAP yerine kendi iletişim altyapısını kurmasını öneriyor.

Aslıhan Bozkurt

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk çok partili yerel seçimi, 14 Ekim 1930'da yapıldı. Seçime Cumhuriyet Halk Fıkrası (CHF) ve yeni kurulan Serbest Cumhuriyet Fıkrası (SCF) katıldı. Seçim sonuçlarına göre, 502 seçim bölgesinden -ikisi kent düzeyinde olmak üzere- 40'ında SCF kazandı. SCF yöneticileri bu seçim sonuçlarının gerçeği yansıtmadığını ileri sürdüler.

27 partinin katıldığı, resmî adıyla 30 Mart 2014 Mahalli İdareler Genel Seçimleri'nde ise 52 milyon 695 bin 831 seçmen, il ve ilçelerde 194 bin 310 sandıkta oy kullandı. 2014 yerel seçimlerinde de “Seçime hile karıştı” iddiaları gündeme geldi. Birçok ilde, çeşitli partiler seçim sonuçlarına itiraz etti ve oylar yeniden sayıldı. Bazı illerde seçimlerin yenilenmesine karar verildi.

Özel günler için doodle'lar hazırlayan Google ise, Türkiye için büyük öneme sahip 30 Mart 2014 Yerel Seçimleri için özel bir doodle hazırladı.

Mart 2014 seçimlerinde de Türkiye'nin mevcut seçim sistemi olan, Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) kullandığı Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi'nin (SEÇSİS) güvenilirliği ile SEÇSİS'te “hile yapılabileceği” iddiaları tartışmaları yaşandı. Seçimlere ilişkin eleştiriler, seçmen kütüklerinin temel dayanağının İçişleri Bakanlığı denetimindeki “Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi” olması ve SEÇSİS Projesi'nin Adalet Bakanlığı denetimindeki UYAP omurgasını kullanması olmak üzere iki temel noktada getiriliyor. Bu seçimlerde de olmayan adreslerde ya da mevcut adreslerde fazla seçmen yazıldığı, oy kullanamayacak

kişilerin sandığa gittiği tutanaklarla tespit edilirken yaklaşık 1 milyon seçmen, kütüklerdeki eksiklik ve hatalar nedeniyle oy kullanamadı. Ancak ilk kez Türkiye’de çok daha yaygın bir şekilde yurttaşların oy kullandığı sandığı denetlemesi için bu seçimlerde siyasi partiler ve sivil inisiyatif tarafından birçok platform ve girişim oylara sahip çıkmaya çalıştı.

Bilgisayar yazılımlarında hile yapılabileceğinin altını çizen bilişimciler bunun ancak oy kullandığı sandığı kontrol eden yurttaşlar sayesinde çok kolay olmayacağına dikkat çekti. Bilişimciler genel olarak SEÇSİS üzerinde yapılan spekülasyonları, bu anlamda anlamsız ve yersiz buluyor.

SEÇSİS açısından ise bilişimciler tarafından pek de gerçeği yansıtmayan endişeler dile getirildi. YSK’nın UYAP yerine kendi iletişim altyapısını kurup kullanması gerektiğine işaret edilirken yazılıma dışarıdan müdahale etme ve verileri değiştirme riskinin bağımsız örgüt, sivil toplum kuruluşları (STK) ile üniversite tarafından denetlemenin önemi vurgulanıyor.

Bu seçimlerde CHP kendi yazılımı üretti. SEÇSİS’in yaptığı işlemin aynısını CHP Genel Merkezi’nde yapıldı. Türkiye genelinde 200 bin sandığın sonucu, ıslak imzalı tutanaklarla tespit edilirken bu tutanakları YSK, SEÇSİS aracılığıyla toparlayıp sonuçları ilan etti. Aynı şekilde tüm sandık sonuçlarını CHP’de tek tek gözetleyip YSK’nın ilan ettiği sonuçlarla kendi sonuçlarını karşılaştırdı. Saptanan hatalar, yasal itiraz süresi olan 48 saat süre geçmeden ilçe merkezine, il merkezine ve genel merkeze uyarı gönderildi. Otomatik itiraz formları hazırlandı. CHP’nin bu sistemi kullandığı 2011’de, 1480 sandıkta hata tespit edildiğine ilişkin yapılan itirazlardan 1460 tanesi geçerli sayıldı. 2014 Yerel Seçimleri’nde ise CHP sadece Ankara’daki 12.334 sandıktan 6.240’ında hatalı işlem veya usulsüzlük tespit edip tutanaklarla itirazda bulundu.

TBD BİLİŞİM Dergisi olarak “Dosya” sayfalarımızda 30 Mart 2014 Yerel Seçimleri’nde de kullanılan “SEÇSİS” Projesi’nin güvenlik, güvenilirliği ile seçim sürecinde bilişim teknolojilerinin kullanılmasına ilişkin ilgili tarafların değerlendirmelerini aldık. YSK’nın www.ysk.gov.tr web sitesinden edindiğimiz bilgilere göre, Kurum, “SEÇSİS, bir bütün olarak gerekli tüm güvenlik önlemlerini içeren bir yapıda” vurgusu yapıyor. Sistemin tasarım, gerçekleştirim ve kurulum aşamalarında, “bilgisayar ve ağ güvenliği” konusuna, en üst düzeyde özen gösterildiği dikkat çekilirken YSK verilerinin ilçe-merkez arasında taşınması sırasında görüntülenmesi, değiştirilmesi ve bozulmasının önlemlerinin altı çiziliyor. SEÇSİS’i geliştiren HAVELSAN’dan SEÇSİS Proje Yöneticisi İsmail Göktaş, sistemin “İnternet’e kapalı, dolayısı ile dış müdahalelere de kapalı” olduğunu vurguladı. “Sistemde güvenlik zafiyeti yok” diyen Göktaş, SEÇSİS’i, HAVELSAN tarafından geliştirilen bir fotoğraf makinesine benzetti. Saldırılara karşı ileri teknoloji güvenlik ürünlerinin kullanıldığını, teknolojik paydaşlarla seçim günü koruma hizmetleri alındığını, yazılımın içerisinde birçok güvenlik önlemi bulunduğunu söyleyen Göktaş, sistemin güvenlik açıkları ve siber saldırılara karşı TÜBİTAK tarafından da denetlendiğini vurguladı.

2010’dan beri YSK’nın talep eden tüm partilerle arasında tek taraflı, güvenli bir iletişim altyapısı olduğu ve siyasi partilere veri sağladığını işaret eden Göktaş, tamamen yerli ve özgün olan SEÇSİS’in yazılımsal ya da mimari olarak bir benzeri başka bir ülkede kullanılmadığı, herhangi bir sistem ya da yazılımdan esinlenmediğine dikkat çekti. Göktaş, seçimleri manuel süreçlerin olmadığı bir ortama taşımak istediklerini söyledi.

Bir bilişimci olan, özellikle 30 Mart 2014 Yerel Seçimleri’nde kullanılmak üzere “Seçim Takip Sistemi” geliştiren Cumhuriyet

Halk Partisi (CHP) Genel Başkan Yardımcısı Emrehan Halıcı ise, “SEÇSİS sistemi için bilişim ortamına özgün bir güvenilirlik sorunu olduğuna inanmıyoruz” dedi. Sandık sonuç tutanaklarının birkaç kez doldurulmadan sandık görevlileri ile paylaşılmasına olanak tanıyacak bir model geliştirilmesini öneren Halıcı, SEÇSİS altyapısının Adalet Bakanlığı’na bağlı UYAP’ı kullanmasını “sakıncalı” bulduğunu söyledi. Bilkent Üniversitesi İşletme Bölümü mezunu, Başkent Üniversitesi’nde MBA, Ankara Üniversitesi doktora çalışmalarını tamamlayan meslek hayatına bilgi teknolojileri alanında danışman ve proje yöneticisi olarak başlayan Dr. Bertan Kaya

da “Seçim sisteminde sorunlar ve çözüm için kurumsal risk yönetimi önerisi” yazısıyla dosya sayfalarımıza katkı verdi. Kaya yazısında, “Seçim sistemimizde en büyük eksiklik, insan müdahalesine ve manuel işlemlere çok açık olması” derken YSK’ya COSO’nun 2004 tarihli Kurumsal Risk Yönetimi Sistemi’ni önerdi. “Genç gözüyle seçim sistemleri” anlamında ise TBD Genç Yönetim Kurulu Üyesi Gökçen Burcu Ertürk ile TBD Genç üyesi Mehmet Altuğ Akgül, “Seçimlerde bilişim sistemlerinin kullanılması yerinde olacaktır” başlıklı yazı kaleme aldı. TBD Genç’liler, gelişmiş bilişim sistemlerine sahip

teknolojilerin seçimlerde kullanılmasının hata ve itirazlara çözüm olacağına inanıyor. Sandık sonuçları SEÇSİS üzerinden aktarıldı Hava Elektronik Sanayii (HAVELSAN) A.Ş. mühendisleri ile YSK’nın uzman personeli tarafından seçimler için geliştirilen SEÇSİS, 30 Mart 2014 Yerel Seçimleri’nde aktif olarak kullanıldı. YSK, bu seçimlerde sandık sonuçlarının tutanak ile gönderilmesi yerine, sandık sonuçlarının SEÇSİS Bilişim Sistemi üzerinden aktarılmasına karar verdi. Kurulun 370 sayılı kararı gereğince “SEÇSİS sisteminden döküm alınarak sandık başında kullanılacak olan Örnek: 51, 53, 54 ve 54/1 No’lu sandık sonuç tutanağına ‘İl Adı, İlçe Adı, Seçim Çevresi, Seçim Bölgesi, Sandık Numarası, Oy Vermenin Yapıldığı Tarih, Sandık Seçmen Listesinde Yazılı Seçmenlerin Sayısı’ bilgilerinin sistemden otomatik olarak aktarılmasının uygun olduğu” kararlaştırıldı. Böylece YSK, seçimlerde sonuçları elden toplamak yerine SEÇSİS Bilişim Sistemi ile çok daha hızlı bir şekilde topladı. Hem kâğıt israfının önüne geçildi hem de zamandan kazanıldı.

Bu seçimlere hile karışmaması, güvenilir bir seçim sonucu için yurttaşlar, sivil toplum kuruluşları, kitle örgütleri ve siyasal partiler sorumluluk üstlenip çeşitli girişimlerde bulundular, özellikle sandıklara sahip çıkmaya çalıştılar. Seçmen, sandığa sahip çıkarak elektronik manipülasyonla oyların çalınması, aktarılması vs. hileli işlemlerin çok mümkün olamayacağına inandı. Sandık kurulları ve siyasal partiler tutanaklar üzerindeki rakamları her an izleyip kontrol ettiler.

SEÇSİS Projesi'ndeki endişeler

Seçim dönemlerinde yaşananlar ile ilgili yaptığı tespitlerle, oluşan problemleri ve soru işaretlerini ortadan kaldırmayı amaçlayan Temiz Seçim Platformu'nun (TSP), Eylül 2013'te yayınladığı listede; seçimlerle ilgili tespit edilen 100 hile, kuşku ve suiistimal konuları ile yapılması gereken düzenlemeler yer aldı. Listede SEÇSİS ile ilgili şu eleştiriler getirildi:

- * Programın kaynak kodları açık olmadığından, programın içeriğinin ne olduğunu anlamak mümkün değildir.
- * Donanım sistemi ve yazılım siyasi partilerin incelemesine açık değildir.
- * Bazı kurumlar sorgulama yapabilmesine rağmen siyasi partilere bağlantı ve sorgulama hakkı verilmemektedir.
- * Kullanılan güvenlik duvarı ve portal anahtarı CISCO'dur. Cisco'nun güvenliği konusunda ciddi endişeler vardır. İnternette Cisco Hack yazarak bu konudaki haberlere rahatça ulaşabilmek mümkündür.

* SEÇSİS, üçüncü bir kontrol/ güvenlik yazılımı ile korunmamakta, çalışmasının doğruluğu kontrol edilmemektedir.

* İlçe seçim kurullarındaki donanımlar ve yazılımlar üzerinde herhangi bir denetim yapılmamaktadır.

* SEÇSİS'e ait bir altyapı olmadığından TÜRKTELEKOM/UYAP altyapısı kullanılarak veri transferi yapılmaktadır.

* İlçelerde sadece veri girişi yapılmasına rağmen, donanıma müdahale edilerek eklenebilecek korsan bir yazılım ile giriş sinyallerinin merkezi bilgisayara farklı olarak gönderilmesi mümkündür.

Getirilen öneriler ise şöyle sıralanıyor:

- * Kullanılan yazılımın kaynak kodları siyasi partilerin kontrolüne açılmalıdır.
- * Açık kaynak kodlu yazılıma geçilmelidir.
- * YSK'nın denetimindeki bilgi işlem merkezinde tüm siyasi partiler temsilci bulundurabilmelidir. (Belçika, Almanya, İngiltere, Fransa, ABD, İtalya, Avustralya ve Brezilya gibi bazı ülkelerde seçim değerlendirme merkezlerinde temsilci bulunmaktadır.)
- * TÜBİTAK tarafından yeni bir zaman damgası üretilmeli, siyasi partilere link atılarak eş zamanlı veri kaydı gerçekleştirilmelidir.
- * Kullanılan güvenlik ağı, portal anahtarı daha güvenli bir duruma getirilmeli, SEÇSİS üçüncü bir kontrol/güvenlik yazılımı ile korunmalıdır.
- * Sayım esnasında yaşanan sistem aksaklıklarından sonra merkezi bilgisayarın kayıt logları incelenmelidir.
- * Bazı kurumlara verilen sorgulama hakkı siyasi partilere de verilmelidir. Siyasi partiler altyapıya dahil edilmeli, tek taraflı link açılarak verilerin eşzamanlı kayıt yapılması sağlanmalıdır.
- * Veri akışı biter bitmez harici disk internet yolu ile tüm yurttaşlarımıza açılmalı, her bireye kendi sandığını görme imkanı sağlanmalıdır.
- * SEÇSİS altyapısı UYAP'dan bağımsız hale getirilmeli, yeni bir altyapıyı oturtulmalıdır.
- * Kullanılan kriptoye yeniden gözden geçirilmeli, güvenlik katsayısı artırılmalı ve her seçim döneminde yenilenmelidir.
- * İlçe seçim kurulları ile merkezi sistem arasındaki Telekom tarafından sağlanan altyapı her aşamada denetlenmelidir.
- * Sisteme bağlı her terminalin başında siyasi partiler temsilci bulundurabilmelidir.
- * Oy pusulalarında seçim bölgesi ve sandık numaraları yazılı olmalı, seçim sonuç tutanağı tarayıcıdan geçirilerek orijinal haliyle seçmenin denetimine açılmalıdır.

YSK: *SEÇSİS, bir bütün olarak gerekli tüm güvenlik önlemlerini içeren bir yapıda*

Sistemin tasarım, gerçekleştirim ve kurulum aşamalarında, “bilgisayar ve ağ güvenliği” konusuna, en üst düzeyde özen gösterildiği vurgulanırken YSK verilerinin ilçe-merkez arasında taşınması sırasında görüntülenmesi, değiştirilmesi ve bozulmasının önlendiğinin altı çiziliyor.

Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi (SEÇSİS) Projesi’nin güvenliği ve güvenilirliği konusunda Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı’na (YSK), yaptığımız başvuruya verilen yanıtta, kurumun www.ysk.gov.tr web sitesinden tüm bilgileri edinebileceğimiz bildirildi. Kurumun sitesinde SEÇSİS, “seçimle ilgili her türlü veri, bilgi ve belgenin üretildiği ve güvenli bir şekilde saklandığı bir bilgi sistemi” olarak tanımlanıyor.

Kuruma özgü SEÇSİS Uygulama Sistemi’nin “İnternet’ten tümüyle bağımsız, özel bir kurum ağına dayalı” olarak geliştirildiği belirtilirken ilçe seçim kurullarındaki uç bilgisayarların, ekonomik nedenlerle, Adalet Bakanlığı Ulusal Yargı Ağı’nı (UYAP) kullanıp Merkez’e bağlandığı bildiriliyor. Ancak

Adalet Bakanlığı’nın siyasi otoriteye bağlı yapısı ve Anayasa’nın seçim işlerini, siyaset dışı yargı denetimine bırakma ilkesi göz önünde tutularak, “UYAP üstünden aktarılan YSK verilerinin, VPN (Virtual Private Network) yöntemiyle kriptolanarak, VPN tünelleri içinden taşınması yolu”nun benimsendiği vurgulanıyor. Böylece, YSK verilerinin ilçe-Merkez arasında taşınması sırasında görüntülenmesi, değiştirilmesi ve bozulmasının önlenmesine dikkat çekiliyor.

YSK’nın İnternet sitesinde SEÇSİS hakkında şu bilgiler yer alıyor:

Seçimlerin yönetim ve denetimi çeşitli aşamalardan geçerek bugünkü konumuna geldi. 16 Şubat 1950 tarih ve 5545 sayılı Milletvekilleri Seçim Kanunu ile; illerde ve ilçelerde Seçim Kurulları oluşturuldu, ayrıca Ankara’da görev yapmak üzere Yüksek Seçim Kurulu (YSK) kuruldu. Bu Kanun ile seçim güvenliği, yönetimi ve denetimi yeni kurallara bağlandı, seçim sürecinde yargı denetimi esası getiren Kanun, seçim işlerinin seçim kurullarınca yürütüleceği ve seçim kurullarının bütün işlerinin görülmesinde yargıç gözetim ve denetimine tabi olacağı hükmü getirildi. YSK, 26 Nisan 1961 tarih ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunda da yer aldı.

SEÇSİS Projesi, yazılımı Java programlama dili ile web tabanlı olarak HAVELSAN A.Ş. mühendisleri ile YSK’nın uzman personelinin ortak çalışması sonucu 11 ayda hazırlanan özgün bir yazılım olup Oracle veri tabanı üzerinde çalışıyor.

İlçelerdeki istemci kişisel bilgisayar sistemleriyle merkezdeki büyük boy veri tabanı ve uygulama sunucularından oluşan bu sistemlerin tümü, “YSK Kurum Ağı” olarak adlandırılıyor. YSK Kurum Ağı, kurum personelinden başkasının erişimine ve İnternet’e tümüyle kapalı, verilerin iletişim sırasında kriptolandığı özel bir ağ ile birbirlerine bağlı olarak çalışıyor. İlçelerdeki kişisel bilgisayar sistemleri, merkezdeki sistemlerin basit birer erişim ucu (terminali) olarak işlev görüyor.

Merkez ve taşra birimlerindeki bilgisayarlarda işletim sistemi olarak, tüm kamu kurumları ve özel sektörde kullanılan MS Windows İşletim Sistemi bulunuyor. Ancak, SEÇSİS Uygulama Yazılımı; seçim iş ve işlemlerinde, hesaplamalarda, rapor üretiminde kullanılıp MS Windows İşletim Sistemi’nden bağımsız çalışıyor.

MS-Windows işletim sisteminin, İnternet’e kapalı özel bir ağ bağlamında ve Merkez’deki veriler ve uygulama programları açısından herhangi bir güvenlik sorununa kaynaklık etmesi söz konusu olamaz. Buna rağmen, ilçelerin merkeze bağlandıkları noktada, omurga anahtarı üstünde, Kurum içinden gelebilecek saldırılara karşı da, virüs tarama, (firewall) koruma duvarı ve (intrusion detection and protection) saldırı tespit ve koruma sistemleri ayrıca kullanılıyor.

SEÇSİS Bilişim Sistemi’nin güvenlik tasarımı, bir bütün olarak gerekli tüm güvenlik önlemlerini içeren bir yapıda. YSK sitesi bilgileri ile SEÇSİS sistemi bilgileri ayrı bilgisayarlarda tutuluyor.

SEÇSİS'te, seçim sürecinde seçim sonuçlarına ilişkin veriler, her aşamada tutulan tutanaklarla karşılaştırılabilmesi için www.ysk.gov.tr isimli Internet sitesinde yayımlanıyor. Ayrıca, özet seçim sonuçları Resmi Gazete'de yayımlanıyor.

SEÇSİS bilişim sisteminin güvenirliliği

SEÇSİS Bilişim Sisteminin tasarım, gerçekleştirim ve kurulum aşamalarında, "bilgisayar ve ağ güvenliği" konusuna, en üst düzeyde özen gösterildi. Bu bağlamda, bilinen güvenlik tehditlerinin, seçimlerin güvenliğini ve Türkiye'nin seçimler konusunda uluslararası prestijini olumsuz yönde etkilememesi için gerekli tüm önlemler alındı.

SEÇSİS uygulama sisteminin güvenirliliği

Sistemde saklanan verilerin bütünlüğünün (integrity) ve gizliliğinin (privacy) korunması ve sistemin bir bütün olarak kullanılabilirliğinin (availability) sağlanabilmesi için ilk ve en önemli koşul sisteme girişlerin denetim altında tutulmasıdır.

SEÇSİS Bilişim Sistemine girişlerin denetim altında tutulması için alınan en önemli önlem, Kuruma özgü SEÇSİS Uygulama ve halka açık SEÇSİS Portal sistemlerinin birbirinden tümüyle bağımsız bir yapıda tasarlanmış olmasıdır.

Kuruma özgü SEÇSİS Uygulama Sistemi, Internet'ten tümüyle bağımsız, özel bir kurum ağına dayalı olarak geliştirildi. İlçe seçim kurullarındaki uç bilgisayarlar, ekonomik

nedenlerle, Adalet Bakanlığı Ulusal Yargı Ağı'nı (UYAP) kullanarak Merkeze bağlanıyor. Adalet Bakanlığı'nın bir siyasi otoriteye bağlı yapısı, Anayasa'nın seçim işlerini, siyaset dışı yargı denetimine bırakmış olma ilkesi göz önünde tutularak, UYAP üstünden aktarılan YSK verilerinin, VPN (Virtual Private Network) yöntemiyle kriptolanarak, VPN tünelleri içinden taşınması yolu benimsendi. Bu sayede, YSK verilerinin ilçe-Merkez arasında taşınması sırasında görüntülenmesi, değiştirilmesi ve bozulması önleniyor.

SEÇSİS Uygulama Sistemi'ne giriş denetiminin önemli diğer bir ayağı, kullanıcı şifre denetimidir. Gerek ilçelerden, gerekse merkezden sisteme giriş yapacak kullanıcıların (Kurum personelinin) her biri, farklı bir kullanıcı adı ve kullanıcı şifresi kullanmak zorunda. Bir kullanıcı adı ile sadece bir bilgisayarda çalışılabilir. Şifreler, personelin unvanları ve yapacakları görevlere göre veriliyor. Şifrelerin başkalarının öğrenilmesine karşı Kurum tarafından ciddi bir şifre yönetimi uygulanıp bu bağlamda, sistem, otomatik olarak, kullanıcıları, şifrelerini, dönem dönem değiştirmeye zorluyor. Bu yolla, hangi sisteme kim ne zaman girdi, hangi işlemi ne zaman yaptı gibi soruşturmalarla yararlanılacak izleme (log) bilgileri işlem düzeyinde tutuluyor, bunlardan sıkça görülmesi istenenler uygulama yazılımının "Geri İzleme" bölümünde ekrandan yetkili personelce görülebiliyor.

Merkezde yer alan ve SEÇSİS donanım sistemleriyle birlikte satın alınan "Sistem Yönetim Yazılımı", farklı sistemlere girişlere ilişkin izleme kütüklerini merkezi olarak saklıyor ve bunlar üzerinde çeşitli sorgulamaları kolay ve bir bütün olarak yapmaya izin veriyor. Bu altyapı sayesinde, Kurum dışından gelebilecek (dış) tehditlerin yanı sıra, Kurum içinden gelebilecek (iç) tehditlere karşı da etkili önlem alınmış oluyor. Personel, yayımlanan genelgelerle, bu bağlamdaki kişisel sorumlulukları ve şifrelerini başkalarıyla paylaşmanın yaratabileceği hukuki sonuçlar konusunda sürekli bilgilendirilip bilinçlendiriliyor.

YSK Bilgi İşlem Merkezi'ne fiziki girişler, güvenlik kartlarıyla yapılıyor. Bu yolla ilgisiz ve yetkisiz kişilerin merkeze girişleri engelleniyor. YSK binasına girişler, her an polis denetimi altında tutuluyor. Seçim günleri, bina polis kordonu altına alınıp ve binanın bulunduğu yol trafiğe kapatılıyor.

SEÇSİS Uygulama Sistemi özel bir kurum ağına dayalı. Bu nedenle, herkese açık Internet'e özgü güvenlik tehditleri bu ağ için söz konusu değil. Ancak, merkezdeki sunucu bilgisayar sistemleri UNIX/LINUX işletim sistemi altında çalışıyor olsa da, MS Windows XP işletim sistemi altında çalışan ilçelerdeki uç bilgisayarların virüs ve benzeri kötü niyetli yazılımlar taşıyabilme potansiyeli düşünülerek, SEÇSİS Uygulama Sistemi'nin ağ girişine, güçlü bir virüs tarama yazılımı da monte edildi. İlçelerden Merkeze aktarılan tüm veriler, her olasılığa karşı, bu virüs tarayıcıdan geçerek sisteme ulaşabiliyor.

SEÇSİS Merkezi Seçmen Veri Tabanı, sistemde, hataya dayanıklı RAID (1+0) yapısında, yüksek sıgali (10TB) Anlayışlı Disk Sistemi üzerinde tutuluyor. Bu yüksek sıga sayesinde, veri tabanı, disk üstünde sık sık yedeklenmekte ve birden çok kopya olarak saklanıyor. Bunun yanı sıra, sistemdeki tüm veriler, günde 3 kere disk sisteminden bağımsız teypler üstünde de otomatik olarak yedekleniyor. Bu teyplerin bir kopyası, coğrafi olarak, başka bir mekânda da tutulup bu yolla, sistemi (sel, deprem, yangın, v.b.) felaketten kurtarma olanağı da yaratıldı.

SEÇSİS portal sisteminin güvenirliliği

SEÇSİS Portal Sistemi, halka, dolayısıyla Internet'e ve dış saldırılara açık bir sistem. Bu nedenle, Portal sistemi, tüm Internet'e açık sistemler gibi (örneğin bankaların Internet şubeleri gibi), bir dizi ciddi güvenlik düzeneğiyle koruma altına alındı. Bu düzenekler, saldırı tespit ve koruma (intrusion detection and protection), güvenlik duvarı (firewall) ve virüs koruma (virus protection) sistemleri olarak sıralanıyor.

Saldırı tespit ve koruma sistemi, SEÇSİS

Portal Sisteminin Internet'e bağlantı noktasında yer alıp, UNIX/LINUX işletim sistemleri altında çalışan Portal Veri Tabanı ve Uygulama Sunucularına, dış dünyadan sızmaları önlemek için öngörüldü. Bunun yanı sıra, Portal sistemindeki veriler "salt okunur" nitelikte öngörülüp değiştirilmeleri engellendi. Saldırı tespit sistemi, daha çok Portal Sisteminin bütünlüğü (integrity) ile kullanılabilirliğine (availability) karşı ve izinsiz giriş (unauthorized login) tehditlerine yönelik düşünüldü.

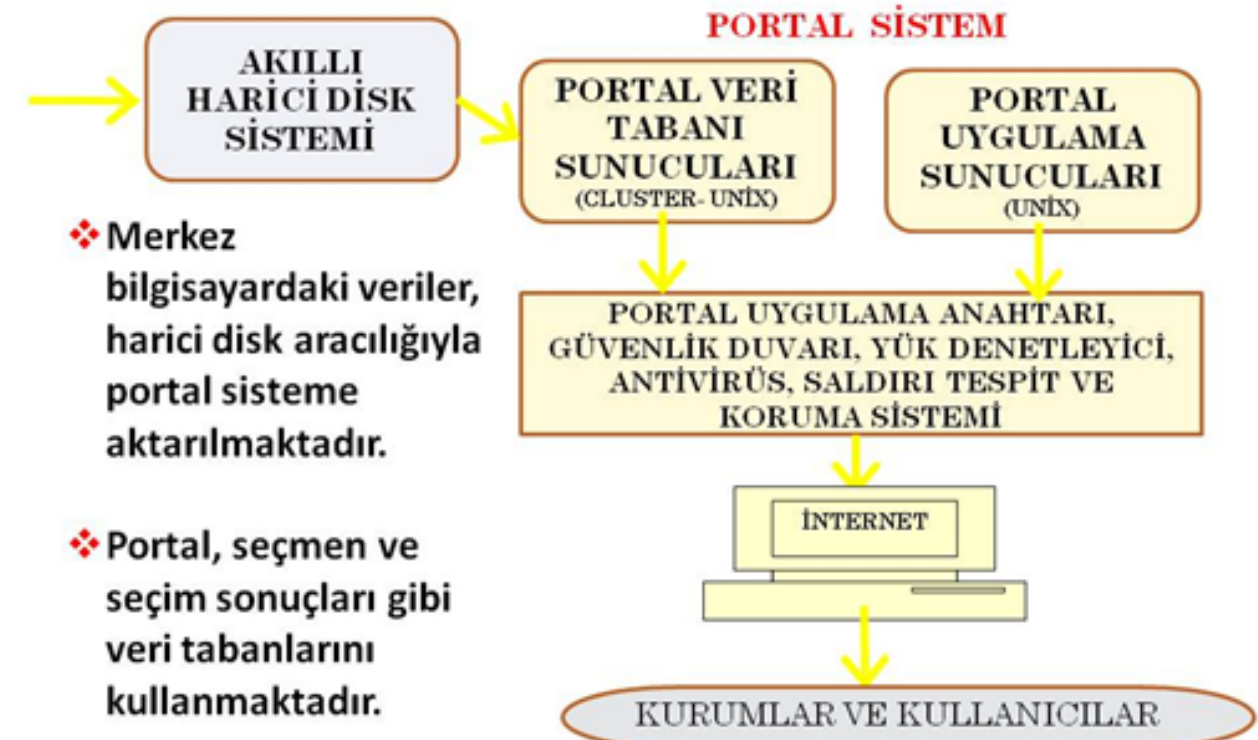
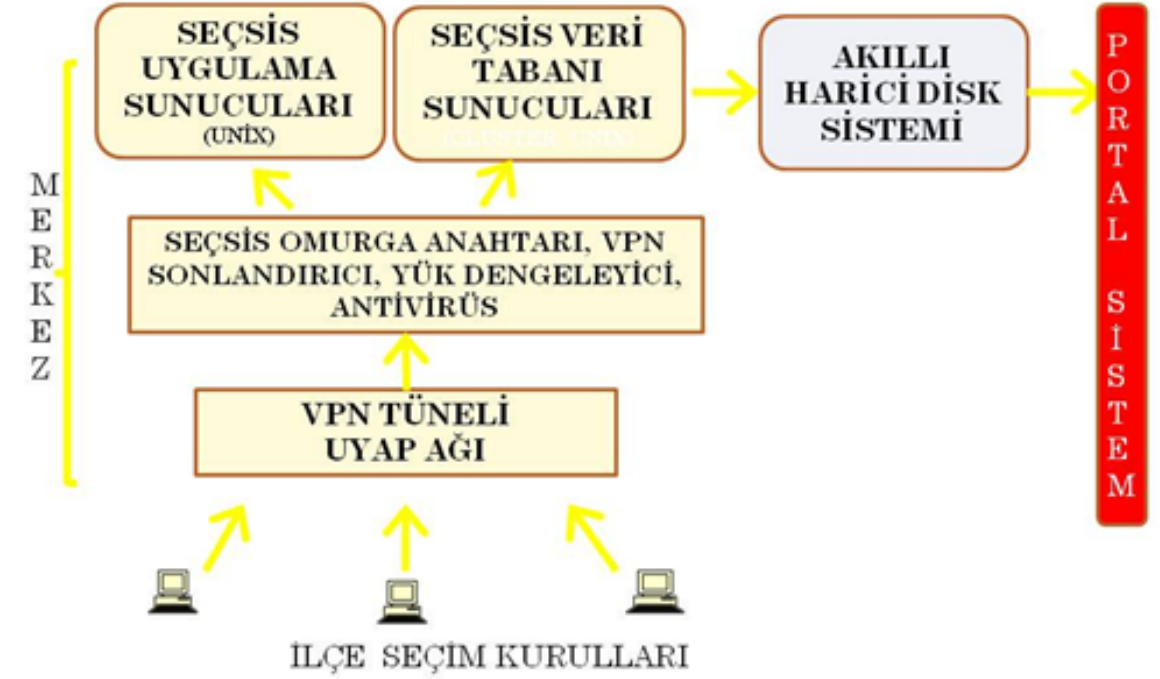
Portal sistemi, SEÇSİS Uygulama Sistemine özgü, Seçmen ve Seçim Sonuçları gibi veri tabanlarından üretilen "kopya" veri tabanlarını kullanıyor. Bu verilerin bir biçimde bozulmuş olması SEÇSİS Uygulama Sisteminin veri bütünlüğüne yönelik herhangi bir tehdit de oluşturmuyor.

Güvenlik duvarı (Firewall), saldırı tespit ve koruma sistemi gibi, SEÇSİS Portal Sisteminin Internet'e bağlantı noktasında yer alıyor. TCP/IP sistem ağ yazılımlarının güvenlik açıklarından kaynaklanan saldırılara yönelik öngörülüp gerekli tüm filtrelemeler ile erişim denetimleri bu sistem sayesinde gerçekleştiriliyor.

Portal sisteminin Internet'e bağlantısı, aynı zamanda Kurumun (YSK) Internet'e bağlantısı olarak da kullanılıyor. Güvenlik Duvarı ve Virüs Koruma Sistemlerinden, Kurum içi kişisel uç bilgisayar sistemlerinin güvenliği amacıyla da yararlanılıyor.

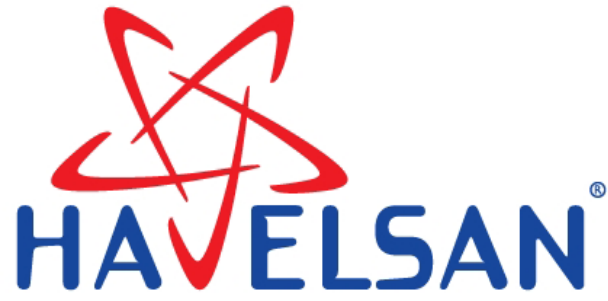
Portal Sistemi, seçmenlere ve kurumlara çeşitli sorgulamaları yapabilme olanağı sunuyor. Bu amaçla, öngörülen sorgulama seçeneklerinin üstünde, örüntü tanıma yönünden yeterli karmaşıklıkta, resim görünümü bir damga (karakter) dizgisi de yer alıyor ve kişiler bu dizgide yer alan 7 karakteri ilgili alana girerek sorgulama yapıyor. Bu önlem sayesinde, kötü niyetli kişilerin, otomatik tarama yapan yazılımlarla Portal Sisteminin kullanılabilirliğine tehdit oluşturmaları engelleniyor.

Güvenlik bileşenlerinin yazılım güncellemesi, YSK Bilgi-İşlem Merkezinde, merkezi "Sistem Yönetim Yazılımı" aracılığıyla "sistemli" bir biçimde gerçekleştirilip bu yolla ortaya çıkan yeni tehditlere, zamanında önlem alma olanakları yaratıldı. Merkezi "Sistem Yönetim Yazılımı", aslında, YSK Bilgi-İşlem Merkezindeki sistemleri, tek noktadan ve uzmanlaşmış kişilerce denetim altında tutmanın önemli bir aracı oldu.

HAVELSAN SEÇSİS Proje Yöneticisi İsmail Göktaş:

İnternet'e, dış müdahalelere kapalı sistemde güvenlik zafiyeti yok

2005'te YSK tarafından yazılım ve donanım ihalesiyle temeli atılan SEÇSİS'i geliştiren HAVELSAN SEÇSİS Proje Yöneticisi İsmail Göktaş, "Dosya" sayfalarımız için sorularımızı, oldukça ayrıntılı bir şekilde yanıtladı. Göktaş, Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi Projesi adının 2013 Aralık ayında YSK kararıyla "Seçim Bilişim Sistemi" Projesi olarak değiştirildiğini anımsattı. SEÇSİS'in aşamalarından söz eden Göktaş, sistemin mimarisinin gözden geçirildiğini, daha hızlı, daha güvenli ve daha güncel bir sistem oluşturulduğunu, daha şeffaf bir seçim olabilmesi için siyasi parti sandık sonuç web servisi, seçim sonuçları görüntüleme ekranları, sandık sonuç tutanaklarının taranması ve siyasi partiler ile paylaşılması gibi yeni uygulamaların eklendiğini anlattı. İlk kez 30 Mart 2014 seçimlerinde sandık sonuç bilgilerinin web servisleri aracılığıyla partilerle paylaşıldığına dikkat çeken Göktaş, Türk seçim mevzuatına göre tasarlanan SEÇSİS'in tüm modüllerinin YSK tarafından sorunsuzca kullanıldığını kaydetti. "SEÇSİS, İnternet'e kapalı, dolayısı ile dış müdahalelere de kapalı bir sistem" diyen Göktaş, "Tehditlere ve

"SEÇSİS, HAVELSAN tarafından geliştirilen bir fotoğraf makinesi gibi" diyen Göktaş, oylama sonuçlarının sisteme girişinin tüm SEÇSİS'in yüzde 10'unu oluşturduğunu belirtti. Göktaş, sistemin güvenlik açıkları ve siber saldırılara karşı TÜBİTAK tarafından da denetlendiğini vurguladı.

saldırılarına maruz kalan kısım ise SEÇSİS'in portal diye adlandırdığımız kamuya açık olan ve bilgilendirme amacı ile kullanılan kısmıdır. Seçim faaliyetleri, bu dışarıya açık olarak belirtilen kısımda yürütülüyor. Sistemde güvenlik zafiyeti yok" diye konuştu.

"SEÇSİS'in bir oylama sistemi değil, oylama öncesi ve sonrası faaliyetlerin yürütüldüğü ve oy oranlarına göre kazanan partilerin/adayların belirlendiği bir sistem" olduğunu belirten Göktaş, oylama sonuçlarının sisteme giriş işlemlerinin tüm SEÇSİS sisteminin sadece yüzde 10'unu oluşturduğunun altını çizdi.

"Oyların yanlış sayılması ya da tutanakların yanlış tutulması/doldurulması tamamen SEÇSİS'in kullanım alanı dışında gerçekleşmektedir" diyen Göktaş, hataların kolayca tespit edilmesine olanak veren SEÇSİS tarama modülünün 2014'te tamamlandığını bildirdi.

İmzalı sonuç tutanaklarının SEÇSİS üzerinden taranarak seçim günü YSK web sayfasında eş zamanlı olarak partilerle paylaşıldığını böylece tutanakların kontrol edildiğini anlatan Göktaş, SEÇSİS sisteminin güvenilirliği ile ilgili tüm çalışmaların yapıldığını sistemin üçüncü firma ve kurumlar tarafından güvenlik ve sızma testlerine tabi tutulduğunu söyledi.

Saldırılarına karşı ileri teknoloji güvenlik ürünlerinin kullanıldığını, teknolojik paydaşlarla seçim günü koruma hizmetleri alındığını, yazılımın içerisinde birçok güvenlik önlemi bulunduğunu ifade eden Göktaş, sistemin güvenlik açıkları ve siber saldırılara karşı TÜBİTAK tarafından da denetlendiğini vurguladı.

2010'dan beri YSK'nın talep eden tüm partilerle arasında tek taraflı, güvenli bir iletişim altyapısı olduğu ve siyasi partilere veri sağladığını işaret eden Göktaş, tamamen yerli ve özgün olan SEÇSİS'in yazılımsal ya da mimari olarak bir benzeri başka bir ülkede kullanılmadığı, herhangi bir sistem ya da yazılımdan esinlenmediğinin altını çizdi.

"Medyada adı geçen ABD, Avrupa ve Yunanistan'da kullanıldığı söylenen böyle bir sistem yok. Bu dillendirmeler asılsız" diyen Göktaş, SEÇSİS Projesi'nde kullanılan işletim sistemlerinin dünyada hemen hemen tüm sistemlerde kullanıldığına dikkat çekti.

Göktaş, "SEÇSİS HAVELSAN tarafından geliştirilen bir fotoğraf makinesi gibi, seçim günü partiler ve adaylar millet karşında nasıl poz verirlerse resmi o şekilde çekip ilgililerine sunuyor" dedi.

Sisteme ilişkin şikâyetlerin, seçim faaliyetlerinin tamamının SEÇSİS kapsamına alınmadan, oylama ve sonuçların açıklanması mümkün olduğunca hızlandırılmadan ve elle yapılan işlemlerin minimuma indirilmeden bitmeyeceği izlenimi taşıdığını söyleyen Göktaş, sözlerini "Biz seçimleri manuel süreçlerin olmadığı bir ortama taşımak istiyoruz. Türkiye ve Türk halkı bunu hak ediyor" diyerek bitirdi.

-Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) kullandığı Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi (SEÇSİS) Projesi kapsamında HAVELSAN ve YSK'nın nasıl bir çalışması oldu? HAVELSAN olarak SEÇSİS'e nasıl bir katkı verdiniz?

-Genel bir bilgilendirme yaparak bu sorunun cevabına başlamak isteriz. Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi (SEÇSİS) Projesi, 2013 Aralık ayında Yüksek Seçim Kurulu (YSK) tarafından alınan komisyon kararı ile **"Seçim Bilişim Sistemi"** Projesi adını almıştır. Projenin kısa adı **SEÇSİS**'dir.

SEÇSİS Projesi, 2005 yılında YSK tarafından yazılım ve donanım ihalesi yapılarak temeli atılan ve ihaleyi kazanan HAVELSAN tarafından geliştirilmiş bir projedir. Proje içerisinde geliştirilen tüm yazılım faaliyetleri HAVELSAN mühendisleri ve YSK'nın uzman bilişim personelleri tarafından gerçekleştirilmiş. Projenin temel amacı maddeler halinde şu şekilde özetlenebilir:

1. Seçmenlerin kimlik ve adres bilgilerinin T.C. Kimlik

Numarasına dayalı olarak bilgisayar ortamına aktarılması ile bir seçmen kütüğü oluşturulması.

2. Seçmen kütüğünün bilgisayar ortamında, "merkezi" yapıda, doğru, güncel ve tutarlı bir bütün olarak, güvenli bir biçimde saklanması ve seçimlerde kullanılması.

3. Seçimlerin hızlı,güvenli,sağlıklı,ekonomik ve şeffaf bir biçimde gerçekleştirilmesi.

4. Seçim sonuçlarının ilçelerden hızlı ve güvenli bir biçimde Merkeze aktarılması.

5. Seçmenlerin kimlik, adres ve sandık bilgilerini; siyasi partiler,basın ve kamuoyunun ise seçim sonuçlarını İnternet üstünden kolayca izleyebilmesi.

Projenin ilk uygulaması, 23. Dönem Milletvekili Seçimi ile 2007'de gerçekleşmiş. Sonrasında yine 2007'de gerçekleşen Anayasa Değişikliği Halkoylaması Seçimi SEÇSİS Projesi ile yapılmış.

2008 yılında 5749 sayılı kanun ile MERNİS Kimlik Paylaşım Sistemi (KPS) ve Adres Kayıt Sistemi (AKS) ile SEÇSİS projesinin entegre edilmesini sağlayan SEÇSİS II Projesi YSK ile tarafımızca imzalanmış. Proje kapsamında ek donanımlar ve yazılım geliştirme faaliyetleri yapılmış. Bu proje ile aşağıda maddeler halinde belirtilen kazanımlar sağlanmış:

1. T.C. Kimlik Numarasına dayalı seçmen kütüğünün oluşturulması ve sürekli güncelleştirmeye geçiş. (2008)
2. Seçimlerde parmak boyama işleminin kaldırılması. (2008)
3. Sandık ölçekli seçim sonuçlarının siyasi parti genel merkezleri ile eş zamanlı olarak paylaşılması. (2011)
4. Sistem performansı, güvenliği ve işlevselliğinin artırılması.

SEÇSİS sistemi, 2007'de TÜSİAD tarafından düzenlenen e-tr ödülleri "Kamudan Vatandaşa Hizmetler" kategorisinde birinciliği almış.

Geliştirilen yeni sistem ilk defa 2009 Mahalli İdareler Genel Seçimi'nde kullanılmış ve seçim sistem açısından başarılı olarak tamamlanmış. 2010 yılı Halkoylaması ve 2011 Yılı 24.Dönem Milletvekili Genel Seçimleri de yine bu sistem kullanılarak başarılı bir biçimde tamamlanmış.

2013 yılı Ekim ayında YSK tarafından, güncel güvenlik tehditleri ve teknolojik ilerlemeler kapsamında SEÇSİS değerlendirilmiş. Ortaya çıkan gereksinimler tarafımıza iletilmiş bu ihtiyaçlar çerçevesinde SEÇSİS III Projesi imzalanmış.

Proje kapsamında SEÇSİS sistem mimarisi tam anlamı ile yeniden gözden geçirilmiş, tedarik edilen hazır donanım ve yazılımlar ile daha hızlı, daha güvenli ve daha güncel bir SEÇSİS sistemi oluşturulması sağlanmış. Ayrıca proje kapsamında SEÇSİS yazılımına ciddi boyutta yenilikler eklenmiş ve daha şeffaf bir seçim olabilmesi için siyasi parti sandık sonuç web servisi, seçim sonuçları görüntüleme ekranları, sandık sonuç

tutanaklarının taranması ve siyasi partiler ile paylaşılması gibi yeni uygulamalar da geliştirilmiş.

-CHP'nin geliştirdiği "Seçim Takip Sistemi"ni inceleyebildiniz mi?

-Hayır. CHP'nin geliştirmiş olduğu "Seçim Takip Sistemi"ni inceleme fırsatı bulamadık. HAVELSAN olarak bizim sözleşmesel sorumluluğumuz SEÇSİS ile sınırlıdır ve bu kapsamda da müşterimiz YSK'dır.

-CHP'nin "Seçim Takip Sistemi" ile YSK'nın SEÇSİS projesi arasında bir ilişki kuruldu mu?

-Evet. YSK'nın talep eden tüm partilerle arasında tek taraflı, güvenli bir iletişim altyapısı mevcut. Bu anlamda 2010 yılından beri 5980 sayılı kanunla YSK siyasi partilere veri sağlar durumda.

Daha önce bilgi paylaşımı web sayfası üzerinden yapılırken, ilk kez bu yıl Mahalli İdareler seçimlerinde sandık sonuç bilgileri web servisleri aracılığı ile partilerle paylaşıldı.

-Sizce SEÇSİS'in tüm süreçlerinde yaşanabilecek tek tek sorun, açık ve güvenlik zafiyetleri nelerdir?

-Seçim süreci ile seçim sistemini ayrı ayrı ele almak gerektiğinden bu soruyu başlıklara ayırarak cevaplamayı daha uygun buluyoruz.

SEÇSİS 2007'den beri kullanılan büyük, küçük onlarca seçimde YSK tarafından başarı ile kullanılmış ve kendisini kanıtlamış bir sistem. Bizim sadece büyük seçimlerde adını duyduğumuz SEÇSİS, neredeyse her hafta, her ay yapılan birçok küçük seçimde de kullanılıyor.

Dolayısı ile SEÇSİS'in tüm modülleri, Türk seçim mevzuatına göre tasarlanmış ve YSK tarafından sorunsuzca kullanılmakta.

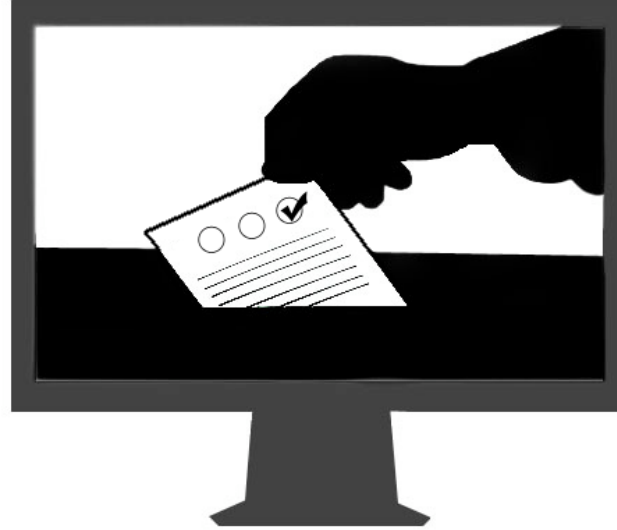
SEÇSİS; YSK tarafından da açıklandığı ve artık kamu tarafından da yaygın olarak bilindiği üzere İnternet'e kapalı, dolayısı ile dış müdahalelere de kapalı bir sistem.

Tehditlere ve saldırılara maruz kalan kısım ise SEÇSİS'in portal diye adlandırdığımız kamuya açık olan ve bilgilendirme amacı ile kullanılan kısmıdır. Tekrar belirtmek isteriz ki seçim faaliyetleri, bu dışarıya açık olarak belirtilen kısımda **yürütülmüyor. Sistemde güvenlik zafiyeti yok.**

-YSK'nın SEÇSİS Projesi'nde CHP'nin geliştirdiği "Seçim Takip Sistemi"nin verilerde saptadığı hata ve yanlışların giderilmesi için ve Türkiye'nin kullandığı bu seçim sisteminin güvenilirliği açısından ne gibi önerilerde bulunabilirsiniz?

-Öncelikle şunu ifade etmek isteriz: SEÇSİS bir oylama sistemi değil. Oylama öncesi ve sonrası faaliyetlerin yürütüldüğü

ve oy oranlarına göre kazanan partilerin/ adayların belirlendiği bir sistemdir. Oylama sonuçlarının sisteme giriş işlemleri de tüm SEÇSİS sisteminin sadece yüzde 10'una tekabül ediyor.

Oylama sonrasında sandıkların kapanması ile tüm oy sayımları tüm partilerin temsilcilerinin katılımı ile sandık başında manuel olarak gerçekleştirilmekte, oylar kapalı mühürlü torbalar içinde saklanmakta ve yine manuel olarak hazırlanan tutanakla kayıt altına alınmaktadır. Kayıt altına alınan tutanaklarla, oylar daha sonra İlçe Seçim Kurullarına getirilmekte ve YSK tarafından görevlendirilen İlçe Seçim Kurulu personelleri tarafından seçim gecesi SEÇSİS'e girilmektedir. Seçim günü bu aşamaya kadar olan süreçte SEÇSİS **kullanılmamaktadır.**

Dolayısı ile oyların yanlış sayılması ya da tutanakların yanlış tutulması/ doldurulması tamamen SEÇSİS'in kullanım alanı dışında gerçekleşmektedir. Buna rağmen bu hataların kolayca tespit edilmesine imkân veren SEÇSİS tarama modülü 2014 yılında tamamlanmıştır. Modül kısaca şu şekilde hizmet veriyor; Sandık Başkanı tarafından doldurulan sandık sonuç tutanakları siyasi parti temsilcileri

tarafından sandık başında alınıyor.

Aynı zamanda bu tutanaklar, İlçe seçim kurulları tarafından taranarak SEÇSİS sistemine YSK'nın partilere sağladığı en son imkân ile HAVELSAN tarafından yapılan yazılımla giriliyor. Sandık kurulu imzalı sonuç tutanakları SEÇSİS üzerinden taranarak seçim günü YSK web sayfası üzerinden eş zamanlı olarak partiler ile paylaşılıyor. Bu sayede partilere sandık başında aldıkları tutanaklar ile SEÇSİS'den girilen tutanakların kontrol edilmesi imkânı sağlanıyor.

HAVELSAN olarak SEÇSİS sisteminin güvenilirliği ile ilgili tüm çalışmalar yapıldı. Sistem, üçüncü firma ve kurumlar tarafından güvenlik ve sızma testlerine tabi tutuldu.

Hedefimiz, SEÇSİS sistemi içerisinde olmayan seçim süreçlerinin elektronik olarak SEÇSİS sistemi üzerinden yapılmasını sağlamak.

-SEÇSİS'in dışarıdan çok kolay müdahale edilen (hacklenen) bir sistem olduğu iddialar dile getiriliyor. Hatta ABD ve Yunanistan'daki olumsuz deneyimlerden sonra ABD ve Avrupa'da sistemin kullanımına son verildiği dillendiriliyor. Bu iddialar doğru mu? SEÇSİS'te, dışarıdan müdahaleye karşı nasıl bir önlem alındı?

-SEÇSİS Projesi kapsamında kullanılan uygulama yazılımı ve sistem mimarisi tamamen yerli, özgün ve HAVELSAN mühendisleri tarafından gerçekleştirilmiş. Bu sistemin yazılımsal ya da mimari olarak bir benzeri başka bir ülkede kullanılmamış ya da bu sistem gerçekleştirilirken başka bir ülkede kullanılan sistem ya da yazılımdan da esinlenilmemiş.

Medyada adı geçen ABD, Avrupa ve Yunanistan'da kullanıldığı söylenen böyle bir sistem yok. Bu dillendirmeler asılsız.

Dolayısı ile ABD ve Yunanistan'daki olumsuz deneyimlerden sonra ABD ve Avrupa'da sistemin kullanımına son verildiği sorusu gerçeği yansıtmıyor.

SEÇSİS 2 kısımdan oluşuyor. Birinci kısım, YSK tarafından seçimlerde kullanılan kısımdır. Bu kısım tamamen dış erişime/İnternet'e kapalı. Dolayısıyla, dış müdahalelere kapalı bir sistem.

Tehditlere ve saldırılara maruz kalan ikinci kısım ise SEÇSİS'in portal diye adlandırdığımız kamuya açık olan ve bilgilendirmek amacı ile kullanılan kısmıdır. Tekrar belirtmek isteriz ki, SEÇİM faaliyetleri bu dışarı açık kısımda **yürütülmemekte.**

SEÇSİS sistemi ile genelinde yukarıda da anlattığımız gibi birçok seçim başarıyla gerçekleştirildi. Kamuya/ İnternet'e açık olan kısımda da **başarılı olarak sonuçlanan hiçbir saldırı gerçekleştirilemedi.**

Sistemde bu tarz saldırılara karşı önlem olarak, ileri teknoloji güvenlik ürünleri kullanılıyor. Ayrıca, teknolojik paydaşlarımız üzerinden seçim günü koruma hizmetleri alınmakta olup, yazılım içerisinde de birçok güvenlik önlemi mevcut.

Ek olarak sistem, güvenlik açıklarına ve siber saldırılara karşı TÜBİTAK tarafından da denetleniyor.

- Seçimleri şaibelerden uzak tutabilmek için, seçimin sandık bazında daha ilk saatlerden itibaren YSK'nın (www.ysk.gov.tr) İnternet sayfasında yayınlanması ve siyasi partilere bağlantılar verilerek anında sorgulama yetkisi sunulması öneriliyor. Bu mümkün mü?

-2011 yılından beri SEÇSİS sistemi ile bu hizmet, kurum web sayfası üzerinden

veriliyor. 2014'te ise siyasi partilere web servis hizmeti olarak da sunulmaya başladı. Sandık sonuçları ve sonuç tutanakları, SEÇSİS sistemine girildiği anda eş zamanlı olarak siyasi partiler ile paylaşılıyor.

-SEÇSİS yazılımının, HAVELSAN tarafından kriptolandığı belirtiliyor. Bu doğru mu? Eğer kriptolama yapıldıysa yerli mi yabancı kaynaklı mı kriptolama yapıldı? Kriptonun güvenliği hakkında neler söyleyebilirsiniz?

-YSK ağ altyapısının iletişimindeki tüm veri alışverişi, çift katmanlı olarak kriptolanıyor. Veri giriş operatörü ile merkez sistem sunucuları arasındaki tüm veri trafiği, kriptolu olarak yapıp üçüncü şahısların bu veri akışını izleyebilmeleri engelleniyor. Üçüncü şahıslar, veri trafiğini, arada bir noktada olsa bu veri alışverişinin içeriğini görme ya da değiştirebilme imkânına sahip değil. Bu uçtan uca kriptolama sayesinde hem operatör bilgisayarı, verdiği veriyi merkez sisteme verdiğinden emin olabilmekte, hem de merkez sistem veri girişi yapanın yetkilendirilmiş ve kripto bilgilerine sahip olan operatör olduğundan emin olabiliyor. Bu altyapı önlemi sayesinde günümüzde siber saldırı için sıkça kullanılan "Truva atı", "ortadaki adam" gibi siber saldırı teknikleri bertaraf edilmekte aynı zaman da güvenlik de en üst seviyede sağlanıyor.

-AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Mustafa Şentop, "CHP sisteminde çökme" olduğu ve Havelsan'dan yetkililerinin sorunu giderdiğini açıkladı. Bu bilgi gerçek mi? CHP'nin Seçim Takip Sistemi 30 Mart 2014 gecesi nasıl bir sorun yaşadı? Bu sorunu çözmek için HAVELSAN neler yaptı?

-Bu konu ile ilgili olarak gerekli cevap, konunun muhatabı olan CHP Bilgi ve

İletişim Teknolojilerinden sorumlu Genel Başkan Yardımcısı sayın Emrehan Halıcı tarafından daha önce samimi ve içtenlikle dile getirildi.

Daha öncede belirttiğimiz üzere seçim sonuçları eş zamanlı olarak siyasi partiler ile paylaşılıyor. 2014 Mahalli İdareler Yerel seçimleri seçim gecesinde CHP, bu hizmet alımında kendi tarafında yaşanan sistemsel bir sıkıntıyı YSK ile paylaşmış. YSK'da bunu HAVELSAN'a iletip kurumumuzdan konu hakkında inceleme yapmak için resmi olarak talepte bulunmuş. Bunun üzerine CHP'nin web servis yazılım sistemi tarafımızdan incelenmiş ve bir sorun tespit edilmiş. CHP Bilgi İşlem ve HAVELSAN çalışanlarının seçim gecesinde yaptıkları ortak çalışma sonucu CHP'nin yazılımlarındaki sorun giderilmiş.

-YSK'nın seçim amaçlı kullandığı SEÇSİS Projesi'nde kullanılan işletim sisteminin ismi nedir? Bu işletim sisteminin güvensizliği ve AB ülkelerinde yasaklandığı iddialarına katılıyor musunuz? Bu işletim sistemi hangi AB ülkelerinde ve niye yasaklanmıştır?

SEÇSİS Projesi'nde merkezde Linux ve Unix tabanlı, uç terminallerde ise Linux ve Windows tabanlı işletim sistemleri kullanılıyor.

Dünyada hemen hemen tüm sistemlerde kullanılan işletim sistemleri de bunlar. Bu işletim sistemlerinin AB ülkelerinde yasaklandığı ya da güvensizliği konusundaki iddiaları asılsızdır.

Şirketimizin daha önceki savunma projelerinden edindiği tecrübelerle istinaden bu sistemlerin güvenlik standartlarının askeri ölçülerde olduğu söylenebilir.

- SEÇSİS projesi ile ilgili olarak dile getirilen şaibe ve iddiaları ortadan kaldırmak için, uzmanlardan kurulu

siyasi parti temsilcilerinin de katılacağı bağımsız bir bilişim heyetine projenin incelenerek güvenlik testlerinin yapılması ne zaman gerçekleştirildi mi, ne zaman gerçekleştirilecektir?

-2014 yılında SEÇSİS sistemi bağımsız şirketler ve TÜBİTAK tarafından güvenlik testlerine tabi tutuldu. Test sonucunda sistemimizin güvenli olduğu bir kez daha teyit edildi.

Siyasi parti temsilcileri, seçim sürecinde sistemin kurgulanmasında ve denetlemesinde yer alıyor. Seçim gecesi, sistem, parti temsilcilerinin incelemesine müsait bırakıldı.

- Sistemde önemli açıklar olduğu, bu açıkların kapatılması ve SEÇSİS sisteminin revizyonunun zorunlu olduğu belirtiliyor? Sizce sistemdeki açıklar, nasıl kapatılabilir, sistem daha iyiye nasıl götürülebilir?

Biraz öncede belirttiğimiz cevaplarda da detaylı açıkladığımız üzere,

- **Sistemde açıklar bulunmuyor,**
- **Sistemin revizyonu sürekli yapılıyor,**
- **Bilgi sahibi olmadan fikir yürüterek yapılan yorumlar ve yanlı sorular, askeri yüzlerce projede kendini ispatlamış firmamızın güvenilirliğini zedeliyor.**

SEÇSİS HAVELSAN tarafından geliştirilen bir fotoğraf makinesi gibi, seçim günü partiler ve adaylar millet karşında nasıl poz verirlerse resmi o şekilde çekip ilgililerine sunuyor.

Sürekli olarak SEÇSİS gündemde tutularak ülkemizin bu sistemden vazgeçmesine çalışılıyor, elle yapılan, parmak boyanan sisteme geri dönülmesi yönünde yapılan önerilerle de ülkemizi çağdışı bir yöne götürerek, teknolojinin gerisinde kalmamız isteniyor.

HAVELSAN olarak bizim düşüncemiz, tüm seçim süreçlerinin (elektronik oy vermede dahil olmak üzere) bu sisteme geçmesi, yani seçim sürecinin tüm faaliyetleri ile güvenli şekilde otomasyonda hayat bulmasıdır.

Seçim faaliyetlerinin tamamı SEÇSİS kapsamına alınmadan, oylama ve sonuçların açıklanması mümkün olduğunca hızlandırılmadan ve elle yapılan işlemler minimuma indirilmeden bu şikâyetlerin bitmeyeceği intibainı taşıyoruz. Biz seçimleri manuel süreçlerin olmadığı bir ortama taşımak istiyoruz. Türkiye ve Türk halkı bunu hak ediyor.

Seçim sürecinde güvenilir, şeffaf ve doğru bir sisteme sahip olabilmemiz için tüm paydaşların görev bilinci içerisinde sorumluluklarını tam olarak yerine getirmesi gerektiğini düşünüyoruz.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Halıcı: **SEÇSİS sistemi için bilişim ortamına özgün bir güvenilirlik sorunu olduğuna inanmıyoruz**

“Seçim güvenliği, seçim sisteminin açıkları” içerikli “Dosya” sayfalarımız için Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) bilgi ve iletişim teknolojilerinden sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Emrehan Halıcı, sorularımızı yanıtlarak katkı verdi. CHP, seçim güvenliğinin sağlanması için seçmen kütüklerinin yayınlanması ile birlikte çalışmalarına başladı. Adil bir seçim için, sağlıklı bir seçmen kütüğünün esas olduğunu ilgili kurumlar ve kamuoyu ile paylaştı. “Kuşku yetmez, kontrol gerekir!” mesajı ile geliştirdiği e-seçmen uygulamasını, muhtarlık askı sürecinin sonuna kadar (resmi itiraz sürecinin sonu) yurttaşların hizmetine sundu.

Seçimlerde kullanılmak üzere bulut mimarisinde çalışan Web tabanlı yazılımlar geliştirdiklerine değinen Halıcı, özellikle oy pusulalarının üzerinde hangi sandığa ait olduğunu gösteren bilginin bulunması gerektiğinin altını çizdi. Sandık sonuç tutanaklarının birkaç kez doldurulmadan sandık görevlileri ile paylaşılmasına olanak tanıyacak bir model geliştirilmelisini öneren Halıcı, SEÇSİS altyapısının Adalet Bakanlığı’na bağlı UYAP’ı kullanmasını “sakıncalı” bulduğunu vurguladı.

CHP’nin SEÇSİS Sistemine genel olarak bakış açısını, 2011 ve 2014 seçimlerinde yaptıklarını http://esecmen.chp.org.tr/secim_guvenilirliigi.aspx adresindeki Seçim Güvenilirliği raporunda bulabilirsiniz.

Yurttaşların seçimlerin sonuçlarının denetimine aktif katılımını önemseyen CHP, bu nedenle Sandık Takip Sistemi (STS <http://sts.chp.org.tr/>) yazılımını akıllı telefonları da destekleyecek şekilde geliştirdi. Uygulamanın bilinirliğinin artırılması için sosyal medya ortamlarında duyurular yapıldı.

Örgütün kullandığı Seçim Takibi (<http://secimtakibi.chp.org.tr/>) sistemi, rol bazlı olarak yetkilendirmelerin olacağı şekilde geliştirildi. Yirmi dört ayrı kullanıcı tipteki (ilçe hukuk sorumlusu, bina sorumlusu, sandık sorumlusu vb.) kullanıcılar, ihtiyaç duyacakları raporları görüntülediler.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Halıcı, STS için dışarıdan hiçbir kurumdan hizmet veya yazılım satın almadıklarını, ayrı bir bütçelendirme yapmadıklarını, CHP BİTEM tarafından bulut mimarisinde çalışan Web tabanlı yazılımlar geliştirildiğini söyledi. STS’de YSK’dan alınan verilerin güncel olarak paylaşıldığını anlatan Halıcı, CHP örgütünün girdiği ve YSK verileri arasındaki farklılıkların raporlandığını bildirdi.

“Hem veri paylaşım sistemi hem de görüntü paylaşım sistemi, çok daha az iş yükü getirecek şekilde yeniden geliştirilmelidir” diyen Halıcı, SEÇSİS sistemi için bilişim ortamına özgün bir güvenilirlik sorunu olduğuna inanmadıklarını vurguladı. Sistemin iyileştirilmesi için bazı önerileri olduğunu belirten Halıcı, önerilerini “Oy pusulalarının üzerinde hangi sandığa ait olduğunu gösteren bilgi” bulunması; sandık sonuç tutanaklarının, “sandık görevlileri ile paylaşılmasına imkân tanıyacak bir model” geliştirilmesi ile “sandık seçmen listelerinin güncelleştirilmesi” ve “kayıp seçmenlere odaklı özel çalışmalar” başlatılması şeklinde sıraladı. Halıcı, SEÇSİS altyapısının Adalet Bakanlığı’na bağlı UYAP’ı kullanıyor olmasının sakıncalı olduğuna dikkat çekti.

-Seçim Takip Sistemi için Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) ne kadar bütçe ayırdı? Hangi yazılım ve donanımlar kullanıldı? Proje için herhangi bir kişi veya kurumdan hizmet aldınız mı?

-STS için dışarıdan hiçbir kurumdan hizmet veya yazılım satın alınmadı. CHP Bilgi ve İletişim Teknolojileri Merkezi (BİTEM) çalışanları tarafından Bulut mimarisinde çalışan Web tabanlı yazılımlar geliştirildi. Ayrı bir bütçelendirme yapılmadı.

- Seçim Takip Sistemi’ne en son güncel seçim bilgileri yüklendi mi?

-STS altında YSK’dan alınan veriler güncel olarak paylaşıyor.

-CHP’nin geliştirdiği “Seçim Takip Sistemi” ile özellikle 30 Mart 2014’te gerçekleştirilen Yerel Seçimleri’nde nasıl bir çalışma yapıldı?

-STS’de vatandaşlarımızın il, ilçe ve sandık numarasını girerek seçtiği bir sandığı veya TC Kimlik numarasını girerek bu seçmenin oy kullandığı sandığın sonuçları seçim tiplerine göre yayınlanıyor. Vatandaş ilgilendiği sandığın sonucunda bir hata olduğunu düşünüyorsa, şikâyetini ve şikâyetini belgeleyen bir resmi sisteme kaydedebiliyor. Girilen tüm şikâyetler ilgili il/ilçe başkanlıkları ve onların görevlendirdikleri hukuk görevlileri tarafından takip ediliyor.

-Geliştirdiğiniz “Seçim Takip Sistemi”

Dosya

Seçim güvenliği, seçim sisteminin açıkları

ile Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi (SEÇSİS) arasında nasıl bir ilişki oluşturuldu?

-YSK'dan alınan sandık sonucu bilgileri, STS aracılığı ile vatandaşlarımız ile paylaşıldı. Seçim Güvenilirliği raporunda SEÇSİS alt modülleri hakkında detaylı veriliyor. Bu anlamda SEÇSİS Seçmen Kütükleri ile kurulan bağ, TC Kimlik numarasından, vatandaşın sandığının tespit edilmesine yönelik olan bölümdür.

- Seçim Takip Sistemi'ndeki veriler, YSK'nın seçim sonuçları ile nasıl karşılaştırıldı? Yapılan karşılaştırmalarda ne gibi yanlış ve hatalar tespit edildi? Bu kapsamda neler yapıldı?

-CHP örgütünün girdiği ve YSK verileri arasındaki farklılıklar raporlandı. Aynı ekran üzerinde CHP örgütü ve YSK tarafından girilen veriler arasındaki tutarsızlıklar gösterildi. Sonucu farklılaşan sandıklar doğrudan İlçe Seçim Kurulu'na itiraz edilmek üzere dilekçesi hazırlanabiliyor.

YSK tarafından sonucu girilmiş, ancak örgüt tarafından henüz sonucu girilmemiş olan sandıklar, aradan geçen zaman farkı bilgisiyle ilçe başkanlıkları ile paylaşıldı. YSK tarafından sonucu girilen, ancak sonradan değiştirilen sandıklar; zaman ve değişiklik bilgileri ile birlikte örgütümüz ile paylaşılıyor.

- AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Mustafa Şentop, CHP'nin, seçim akşamı kendi seçim sisteminde sorun yaşayıp yaşamadığınız sordu.

CHP seçim akşamı kendi seçim sisteminde sorun yaşadı mı? Seçim sisteminizde yaşadığınız sorunu nasıl aştınız?

-Seçim gecesi CHP'nin kendi seçim sisteminde bir sorun söz konusu olmadı. Seçim gecesi daha önce testlerde hiç sorunsuz bir şekilde çalışan YSK'dan veri çekme sistemimizde aşırı bir yavaşlama görüldü. YSK'dan almamız gereken verilerle ilgili bir yavaşlama olduğu için YSK yetkileriyle bir görüşme yaptık. Onlar da yazılımı Havelsan firmasına yaptırdıkları için onlarla temasa geçtiler ve bir yönlendirme yaptılar.

Havelsan yetkililerinin yardımı ile sorunun kaynağı tespit edildi ve kısa sürede giderildi.

-Sizce SEÇSİS'in tüm süreçlerinde yaşanabilecek tek tek sorun, açık ve güvenlik zaafiyetleri nelerdir?

-SEÇSİS veri paylaşım sisteminin tasarımı ile ilgili eleştirilerimizi her toplantıda kendilerine iletmiştik. Hem veri paylaşım sistemi hem de görüntü paylaşım sistemi, çok daha az iş yükü getirecek şekilde yeniden geliştirilmelidir.

-CHP'nin geliştirdiği "Seçim Takip Sistemi", YSK'nın SEÇSİS projesindeki verilerde saptadığı hata ve yanlışların giderilmesi için ve Türkiye'nin kullandığı bu seçim sisteminin güvenilirliği açısından önerileriniz nelerdir?

-SEÇSİS sistemi için bilişim ortamına özgün bir güvenilirlik sorunu olduğuna inanmıyoruz. Genel olarak sistemin iyileştirilmesi için bazı önerilerimiz var.

Oy pusulalarının üzerinde mutlaka hangi sandığa ait olduğunu gösteren bilgi bulunmalı. Sandık sonuç tutanaklarının birden fazla kez doldurulmasına gerek kalmadan, sandık görevlileri ile paylaşılmasına imkân tanıyacak bir model geliştirilmeli.

Sandık Seçmen Listelerinin güncelleştirilmesi ve kayıp seçmenlerin mutlaka seçmen kütüklerinde yer almaları için sadece bu amaca odaklı özel çalışmalar başlatılmalı.

- Sistemde önemli açıklar olduğu, bu açıkların kapatılması ve SEÇSİS sisteminin revizyonunun zorunlu olduğu belirtiliyor? Sizce sistemdeki açıklar, nasıl kapatılabilir, sistem daha iyiye nasıl götürülebilir?

-SEÇSİS altyapısının Adalet Bakanlığı'na bağlı Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi Projesi'ni (UYAP) kullanıyor olması sakıncalıdır.

Seçim sisteminde sorunlar ve çözüm için kurumsal risk yönetimi önerisi

Dr. Bertan Kaya
bertan@bertankaya.net

Ülkemizdeki seçim sisteminde zafiyetler var. Bu zafiyetler düzeltilmeden, bu tartışmalara son vermek de mümkün olmayacak. Seçim sistemimizde en büyük eksiklik, insan müdahalesine ve manuel işlemlere çok açık olması. YSK'ya dünyada binlerce, ülkemizde onlarca şirket tarafından başarı ile uygulanan COSO'nun 2004 tarihli Kurumsal Risk Yönetimi Sistemi'ni öneriyoruz.

2014 yerel seçimleri tamamlandı. Son derece tartışmalı ve sıkıntılı bir süreç yaşandı ve halen de yaşanıyor. Seçimlerde, milletin iradesinin sandığa doğru ve tam yansıması gibi kritik bir amaç söz konusu iken, bu amaca yönelik olarak seçim sisteminin bir bütün olarak yetersiz kaldığını gördük. Hem iktidar partisi hem de muhalefet partileri açısından, adaylar açısından, toplum açısından sürecin sancılı geçiyor olması Türkiye gibi güçlü ve medeni bir ülke açısından elbette kabulü zor bir durum. Burada, ben partiler, şahıslar ya da grupları suçlamak niyetinde değilim. Bence, ülkemizdeki seçim sisteminde zafiyetler var. Bu zafiyetler düzeltilmeden, bu tartışmalara son vermek de mümkün olmayacak.

Seçim sistemimizde en büyük eksiklik, insan müdahalesine ve manuel işlemlere çok açık olması. Gerçekten de manuel olarak oylama, sandık sayımı, Yüksek Seçim Kurulu (YSK) sistemine bölgesel bazda sandık verilerinin

aktarılması işlemleri tamamen manuel yürütülüyor. Bu halde, sistemde önemli açıklar mevcut. Bu açıkların kapatılması ve SEÇSİS sisteminin revizyonu şart gözüküyor. Burada akla, sistemdeki açıkları nasıl kapatabiliriz? Sistemi nasıl iyiye götürebiliriz? soruları geliyor. Bunun için Seçim sistemimiz ve süreçlerimizde, "Kurumsal Risk Yönetimi (KRY)" uygulanması gerekiyor.

Kurumsal risk yönetimi, millet iradesini sandığa doğru, tam, zamanında ve etik olarak yansıtmak için önemli bir araç. YSK mevcut sistemin sahibi olduğundan, bu projenin gerçekleştirilmesi işi de YSK'ya düşüyor. YSK, bir sonraki seçim için KRY çalışmalarına hiç vakit kaybetmeden başlamalı.

Peki KRY kapsamında, neler yapılmalı? Ne tür adımlar atılmalı?

Öncelikle YSK seçim sürecinde, "İç Ortam"ını değerlendirmeli ve İç Ortamına ait sorunları

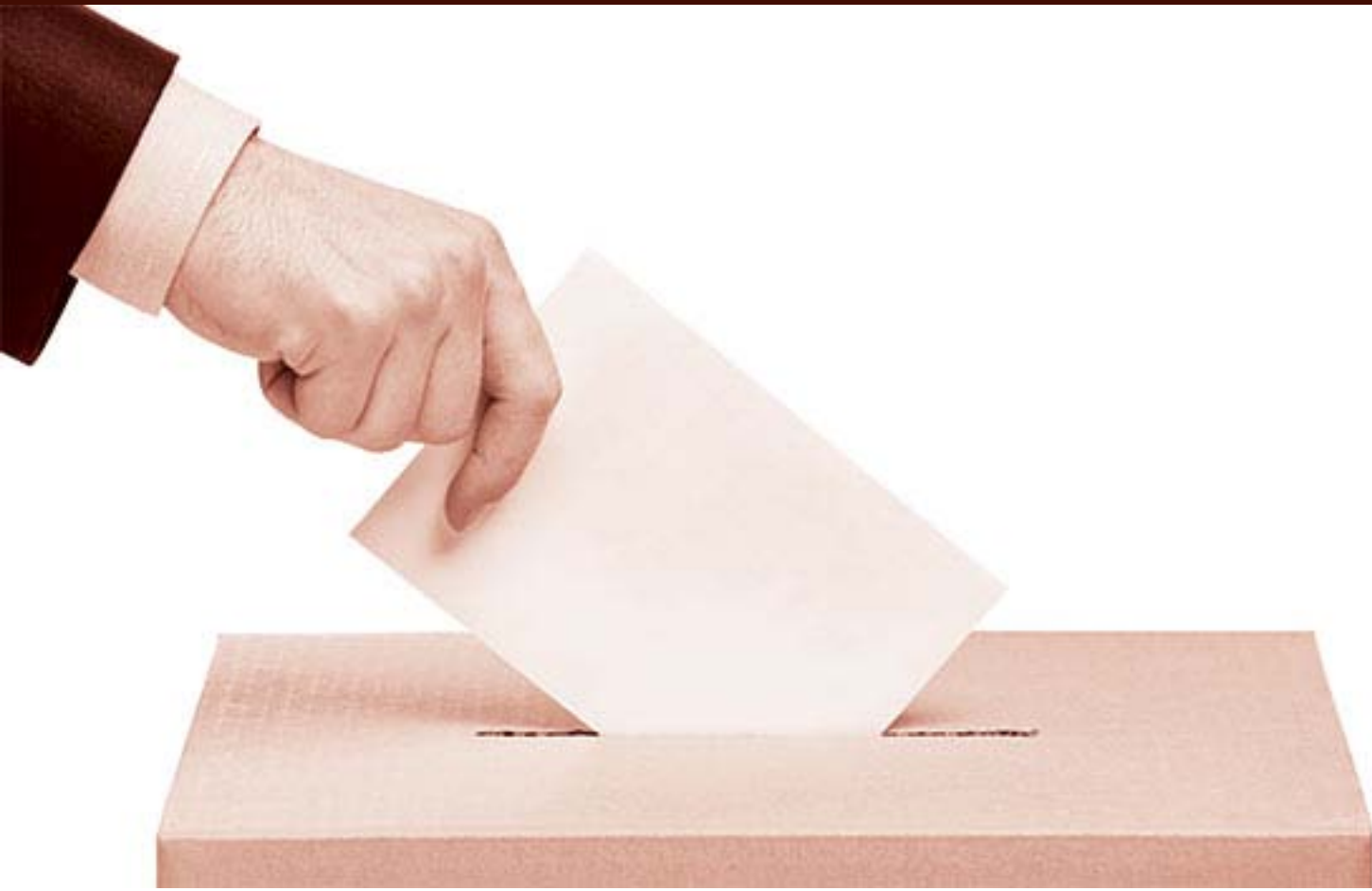
ortaya koymalı. İç ortam, YSK'nın seçim sürecine yönelik olarak organizasyon yapısı, iş süreçleri, iş akışları, görev tanımları, etik kuralları, risk iştahı, yetki ve sorumluluk matrisleri, mevzuat, diğer kurum ve kuruluşlar ile koordinasyon ve riske karşı YSK yönetiminin verdiği önem ve farkındalık gibi unsurlardan oluşuyor. YSK, kendi organizasyon yapısını değerlendirmeli. Bu işe başlamanın en iyi yolu, YSK'nın seçim süreçlerini analiz etmesi ve süreçlerine yönelik iş akışlarını ve görev tanımlarını oluşturmaları. Eğer net değil ise tanımlaması ve netleştirmesi.

İkinci adım, YSK'nın amaç ve hedeflerini belirlemesidir. Amaç elbette ki net. Sandığa oy olarak yansıyan halk iradesini, en doğru, verimli, tam ve zamanlı şekilde kayıt altına almak, konsolide etmek ve raporlamak. Diğer bir amaç ise, seçimleri vatandaş güvenliğini sağlayarak sulh içinde gerçekleştirmek. Üçüncü amaç ise, seçimlere katılımı artıracak tedbirleri almak şeklinde özetlenebilir. Bu amaçlara yönelik pek çok daha somut hedefler belirlenebilir. Örneğin, seçimlere katılım oranını yüzde 93'e çıkartmak, sandık sonuçlarını (tutanaklar) SEÇSİS'e aktarımda hata oranını yüzde 2'nin altına indirmek veya hatalı oy kullanma oranını yüzde 1'in altına düşürmek gibi.

Üçüncü adım, bu hedeflere olumlu ya da olumsuz etki edebilecek olayları yani fırsat ve tehdit senaryolarını tanımlamaktır. Bu aşamada, YSK Yönetimi ve Seçim Süreçlerinin her aşamasında görevli kişilerden karma bir ekip oluşturulmalı ve bahse konu amaç ve hedefleri tehdit eden riskler ve başarı ile gerçekleştirilmesine katkı sağlayacak fırsatlar, yani "olaylar" tanımlanmalıdır.

Dördüncü adım, seçim sürecine ilişkin detaylı bir risk değerlendirmesidir. Tanımlanan, hedefler, stratejiler, olaylar ve iş süreçleri bağlamında, seçim sürecine zarar verebilecek tüm riskler tanımlanır ve verebilecekleri zarar tespit edilerek, analiz edilir. Bu analiz sonucunda her bir risk için bir risk seviyesi belirlenir. Bu çalışma sonrasında, seçim sürecine ilişkin genel risk haritası oluşturulur ve en önemli riskler, YSK yönetiminin dikkatine sunulur. YSK yönetimi, bu çalışma sayesinde, gelecekte meydana gelebilecek tüm kritik, yüksek, orta ve düşük seviyeli riskleri görmüş olur. Bunları fark etmek, yönetimin ilk adımıdır. Bu sürecin sistematik olarak yürütülmesi, YSK'ya sürece makro bakabilme imkânı sağlar. Risk değerlendirmesi, başta seçim süreçleri ve iş akışları olmak üzere, SEÇSİS, diğer iletişim araçları ve insan kaynakları üzerinde gerçekleştirilir.

Beşinci adım, tespit edilen bu risklerin uygun **risk tepkileri** önceden planlanmak suretiyle, proaktif olarak yönetilmesidir. Yani kriz yönetimi değil, gerçek anlamda önceden tedbir alan bir risk yönetimi anlayışı planlanır. Riskler, kritik olanlar öncelikli olmak suretiyle, belirli bir senaryo dahilinde ele alınır ve bu risklere karşı alınacak tedbirlere karar verilir. Kaçınma, kabul, transfer, yama, paylaşma ve kontrol etme stratejileri kullanılarak, riskler seçim sürecine zarar veremeyecek hale getirilir. Etki ve/veya olasılıkları azaltılarak, zarar seviyeleri düşürülür. Herkes ne yapılacağını ve nasıl yapılacağını bilir. Tüm bu riskler ve stratejiler, bir kitapçık haline getirilerek "Seçim Süreci Risk Yönetimi Kitabı", tüm görevli seviyelere ulaştırılır.

Altıncı adım, kontrol faaliyetlerinin tanımlanmasıdır. Operasyonel riskleri azaltmanın en düşük maliyetli ve etkin yönetimi, riskleri, uygun iç kontrol tedbirleri

ile azaltmaktır. YSK, tüm iş süreçlerinde, iç ortamında ve bilgi sistemlerinde mevcut risklere yönelik olarak, yeterli kontrol faaliyetleri tanımlar. Bu esnada, mevcut kontrol faaliyetlerinin etkinliği ve yeterliliği de değerlendirilir. Çalışmayan, aksayan, zafiyet oluşturan kontroller, yenileri ile değiştirilir. Yetersiz kalanlar ise ek kontroller ile takviye edilir. Güçlendirme ve yenileme amaçlı kontrol faaliyetleri, eylem planlarına bağlanır. Bu eylem planları ile bu kontrollerin belirli sürelerde ve belirli kişilerin sorumluluğunda tanımlanması ve hayata geçirilmesi sağlanır. Yenilenen ve tanımlanan kontrol faaliyetleri, bir el kitabında, iş akışları üzerinde gösterir. "Seçim Süreci Kontrol Faaliyetleri Kitabı" tüm seviyelerde ilgililere ulaştırılır. Tüm seçim sürecine yönelik politika ve prosedürler, risk yönetimi ve kontrol faaliyetleri el kitaplarını da içerecek şekilde güncellenir. YSK, seçimlere bir süre kala, süreçte görevli tüm personele, yerinde ve uzaktan eğitim teknolojileri ile süreçleri, iş akışlarını, görevleri, sorumlulukları, riskleri ve kontrolleri anlatır.

Bu kontrol faaliyetlerin uygulanmaması veya atlanması cezai müeyyideye bağlanır. En son, vatandaşlar da bu sistem hakkında bilgilendirilir. Özellikle kontrol faaliyetleri için checklistler hazırlanması ve sandık başkan ve üyelerine imzalı olarak teslim edilmesi önemlidir. Sandık tutanaklarına bu kontrol listesi ve kontrol dokümanları ek yapılır (fotoğraflar dahil). Bu dokümanlar da tüm sandık heyetleri tarafından imzalanır.

Yedinci adım, bilgi ve iletişim süreçlerinin değerlendirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik adımların atılmasıdır. Risk tepkileri ve kontrol faaliyetleri, bazen riski azaltmak için doğrudan süreçlerin, bilgi sistemlerinin ya da organizasyon yapısının iyileştirilmesini veya yeniden yapılandırılmasını gerektirebilir. Bu durumlarda, kontrol faaliyetleri tanımlamak yerine, süreçler ve sistemler iyileştirilme yoluna gidilir. Bilgi sistemleri, raporlama ve iletişim sistemleri, iyileştirmeye konu olacak alanlardır. Süreç risk analizlerine dayandırılan, bu iyileştirmeler, çoğu zaman bilgi sistemleri ile veya bilgi sistemleri üzerinden yapılandırılır. Örneğin, SEÇSİS' in genel BT kontrolleri ve uygulama kontrolleri perspektifinde değerlendirilmesi (tercihen COBIT bazlı olarak) ile mevcut sistemin açıkları ortaya koyulabilir. Seçim sonuçlarının, sandıklardan, ilçe seçim kurullarına, oradan il seçim kurullarına oradan da YSK' ya aktarım mekanizması süreç, risk ve kontrol çalışmaları ile irdelenip, sonrasında en doğru bilgi teknolojisi desteği ile yapılandırılır. Bir ihtimal, SEÇSİS iyileştirmelere imkân vermiyor ise, SEÇSİS dahi terk edilerek, yeni bir sistem geliştirilmesi dahi söz konusu olabilir.

Sekizinci adım, izlemedir. Tüm sistem; YSK risk iştahı ve toleransları dahilinde tanımlanmış anahtar performans göstergeleri (KPI) ve

anahtar risk göstergeleri (KRG) ler ile takip altına alınır. İzleme ilk etapta sistemin tarafsız bir gözle denetlenmesi, ikinci etapta seçim süreci sırasında canlı olarak izlenmesi ve takip edilmesini gerektirir. Ayrıca, her seçim sonrası bir öz değerlendirme yapılarak, sistemin çalışıp çalışmadığı, amaçlarına etkin ve verimli olarak ulaşmış olup olmadığı ve risklerin etkin yönetilip yönetilmediği süreç aktörlerince değerlendirilir. Seçim sonrası gerçekleştirilecek bir iç denetim çalışması da, sürecin uygun yürütülüp yürütülmediğini, suistimal olup olmadığını ve risklerin iyi yönetilip yönetilmediğini ortaya koymak adına önemlidir. YSK, KRY kapsamında, iç denetim faaliyetlerini ivedilikle oluşturmalı ya da mevcut ise risk odaklı olacak şekilde geliştirmelidir.

YSK'ya önerdiğimiz KRY sistemi, iç kontrole ilişkin standart ve yaklaşımlar, Treadway Komisyonu Sponsor Örgütler Komitesi'nin (The Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission – COSO) 2004 tarihli Kurumsal Risk Yönetimi Sistemi'ne (Enterprise Risk Management Framework) dayanmakta olup, dünyada binlerce, ülkemizde onlarca şirket tarafından başarı ile uygulanmaktadır.

Seçimlerde bilişim sistemlerinin kullanılması yerinde bir karar olacaktır

Gelişmiş bilişim sistemlerine sahip teknolojilerin seçimlerde kullanılması, hatalar ve itirazlara çözüm olabilir

Seçim sistemi, "kendilerine temsil yetkisi verilecek, aday gösterilen kişilerin, bir kısım veya bütün vatandaşlar tarafından tercih edilmesi" işlemine dair sistemdir. Demokratik bir devletin, parlamento ve yerel yönetim kadrosu, seçimler vasıtasıyla halkoyuyla belirlenir. Dünya üzerinde çeşitli seçim sistemleri, değişik metotlarla uygulanmaktadır. Modern dünyada kabul gören seçim sistemleri; çoğunluk sistemi, nispi temsil sistemi ve barajlı seçim sistemidir. Çoğunluk sistemi, demokratik rejimlere en uygun seçim sistemidir. Kolay ve basit bir sistemdir. oğunluğu sağlayan aday başarılı olur. Nispi temsil sisteminde ise seçmenler düşüncelerine göre daha uygun temsil edilirler. Tek bir fikir ve ideolojiden ziyade, değişik fikir ve görüşler parlamentoda yer alır. Bu nedenle toplum içindeki azınlıklar, seslerini nispi temsil sistemiyle rahatça duyurabilirler. Ancak bu sistemde parti sayısı fazladır ve çoğunluğu sağlamak güçtür. Bu nedenle hükümet kurmak zorlaşır o yüzden pek tercih edilmez bu sistem. Barajlı seçim sisteminde de belli bir oranın altındaki partiler mecliste yer alamıyor. Avrupa Birliği ülkelerinde en fazla yüzde 5 olan seçim barajı, Türkiye'de yüzde 10'dur

1961 yılından bu yana Türkiye'de D'Hondt sistemi yürürlüktedir. Bu sistemde bir seçim çevresinde her partinin aldığı oy toplamı, sırasıyla

1'e, 2'ye, 3'e, 4'e bölünür ve partinin çıkaracağı milletvekili sayısına ulaşıncaya kadar işleme devam edilir. Elde edilen paylar, parti farkı gözetmeksizin, büyükten küçüğe doğru sıralanır. Milletvekillikleri bu sıralamaya göre partilere tahsis edilir.

Türkiye'de milletvekili seçimleri, 2007 yılından beri dört yılda bir yapılmaktadır. Yerel seçimler beş yılda bir yapılmakta ve cumhurbaşkanları ise en fazla iki defa beş yıllığına (5+5) seçilebilmektedir. Seçimleri sandık kurulu, il, ilçe seçim kurulları ve Yüksek Seçim Kurulu (YSK) yürütmektedir. Seçimlerde bağımsız yargı denetimi uygulanmaktadır.

Büyük bir titizlik ve yoğun bir çaba ile ülkeler seçimlerini en az hata payı ve en doğru sonuçlarla tamamlamak için çalışmaktalar. Özellikle Türkiye için konuşursak, oy sandıklarının elle sayılması kimi zaman kısmi hatalara sebep olup, itirazlara yol açıyor. Günümüzde gelişmiş bilişim sistemlerine sahip teknolojilerin seçimlerde kullanılması, hatalar ve itirazlara çözüm olabilir. Elektronik oylama altyapısının temellerinin atılması demokrasimiz

adına sevindirici bir gelişme olacaktır. Dünya çapında birçok ülke elektronik oylama sistemini denediler. Bu ülkelere örnek olarak Birleşik Krallık, Hollanda, İtalya, Brezilya, Kanada, Estonya, Avustralya, ABD ve Fransa'yı verebiliriz. Aynı zamanda Avrupa Birliği'nin (AB) de bu konuda ciddi çalışmaları olduğu söylenebilir. İlk elektronik seçim 2001 yılında Avustralya'da yapıldı. İnternet üzerinden ise ilk seçim 2007 yılında yapıldı. Günümüzde ise örnek olarak Estonya'da halk mobil cihazlarından seçimlere katılabiliyor.

Ülkemizde ve birçok ülkede kullanılan seçim sistemi temsili seçim sistemidir. Temsili seçim sisteminde oy kullanmak çok büyük bir öneme sahiptir. Bu nedenle seçimlerin sağlıklı bir şekilde yapılıp, sonuçların doğru bir şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Günümüzde her alanda olduğu gibi, seçimlerde de bilişim sistemlerinin kullanılması yerinde bir karar olacaktır. Dünyaca kullanılan dört çeşit elektronik oylama sistemi bulunmaktadır.

İlki; tarayıcılar vasıtası ile okunabilen oy pusulalarının, oylama yapıldıktan sonra

Gökçen Burcu Ertürk, Mehmet Altuğ Ağgül
TBD Genç Yönetim Kurulu

sayım merkezinde tarayıcılar ile okunması ve sonuçlarının değerlendirilmesi sistemidir.

İkincisi, dünyada en çok kullanılan elektronik seçim sistemidir. Bu sistemde doğrudan elektronik cihazlar kullanılmaktadır. Seçim kurulları tarafından belirlenen noktalarda vatandaşlar gidip oy kullanma işlemlerini gerçekleştirebiliyor ayrıca güvenlik ve resmiyet açısından oyun kullanıldığına dair bir belge veriliyor.

Üçüncü sistemde seçmen, oyunu kullandıktan sonra verilen şifreli kâğıdı, oyları sayabilecek nitelikteki başka bir cihaza atıyor.

Dördüncü sistemde ise yine seçim kurullarının belirlediği belirli noktalardaki internet bağlantısına sahip cihazlar ile oy kullanma işlemi gerçekleştirilebiliyor.

Peki Türkiye’de seçim ve teknoloji ne kadar iç içe? Teknoloji alanında hâlâ gelişmekte olan bir ülke konumundaki Türkiye, YSK’nın uyguladığı

“Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi-SEÇSİS”Projesi’ni hayata geçirmiştir ve bu proje 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Kanunu’na dayanmaktadır.

Projenin temel amacı olarak, yasalar dahilinde seçmen vatandaş sayısının kesin olarak belirlenmesi, mükerrer yazımın önlenmesi, seçimlerin daha kolay olması ve seçmenin daha çabuk oy vermesi, sonuçların daha çabuk ve hatasız belirlenmesi, itiraz sayısının en aza indirgenmesi gibi nedenler gösterilebilir. Bu uygulama elektronik seçim sistemine geçişin başlangıcı olarak gösterilse de bazı mühendisler tarafından sağlıklı bir sistem olarak görülmemektedir. Hatta pek çok Avrupa ülkesinde yasaklanan bu SEÇSİS Projesi’nin bağımsız yazılımcılar ve denetçiler tarafından incelenip raporların kamuoyuyla paylaşılmasını talep etmektedirler.

Elektronik seçim sistemleri, bilişim alanında büyük gelişmelerin yaşandığı günümüz çağında kullanılabilecek en mantıklı yollardan biridir. İnsandan kaynaklanan hataların minimum düzeye inmesi açısından büyük bir adımdır. Ayrıca karmaşık ve yorucu seçim sisteminin daha basite indirgenmesine vesile oluyor ve sonuçların hızlı elde edilmesini sağlıyor. Ancak mühendislerin SEÇSİS Projesi konusundaki yorumları ve basında çıkan bu tür haberler halkın kafasında seçimlerde hatalı ya da hileli yolların olup olamayacağı konusunda soru işaretleri

yaratmaktadır. Hızla gelişen teknoloji döneminde insanların artık her bilgiye kolaylıkla erişebilir olması, bu sefer de bilginin doğruluğu ve kesinliği konusunda insanları aynı oranda tedirgin ve şüpheli yapmaktadır. Bu yüzden elektronik sistemlerin, özellikle alt yapılarının sağlam olması ve siber güvenlik konusunda ileri düzeyde güvenli olması gerekmektedir. Elektronik seçim sistemlerinin dışarıdan siber saldırılara maruz kalıp, seçim verilerinin değiştirilmemesi için yüksek güvenli yazılımlar kullanılması sonuçların güvenilirliği açısından önemli bir konu.

Bu nedenlerden dolayı seçimlerde elektronik sistemi deneyen bazı ülkelerde tartışmalara yol açan bu sistemlerin şeffaflık derecesi, sistemi yöneten kişiler tarafından sonuçların manipüle edilme riski, bilişim konusunda uzman olmayan kişilerin sistemi anlayamaması, donanım ve yazılımların maliyeti gibi bazı soru işaretleri bu tip sistemlerde ortaya çıkmaktadır. Fakat çok yetenekli bilişim uzmanlarına sahip olan ülkemiz, gerek güvenlik konusunda gerek şeffaflık konusunda en verimli çalışmaları yapmaya hazır konumdadır.

30 Mart seçimlerinden sonra yaşanan tüm tartışmalar elektronik seçim sistemiyle çözülebilecek derecededir. Önümüzdeki yıllarda elektronik seçim sisteminin altyapısının kurulması, demokrasimiz adına son derece önemli bir adım olur. Bu konudaki tartışmalar, provokasyon ve manipülasyonlar umuyoruz ki elektronik seçim sistemleriyle sonlanacak ve sağlıklı sonuçlarla tam demokratik bir ortamda halk oylaması yapılacaktır.

Son olarak, bilişim ve teknoloji çağını takip etmek her alanda olduğu gibi demokrasi alanında da şüphesiz en kolay ve kullanışlı yöntem olacaktır.

Problem yaratma!

Problem yaratma zekâmızın yüksekliği bizi her konuda inanılmaz bir noktaya getirdi.

Nezih KULEYİN
nezih@semor.com.tr

Teknolojik buluşlar önce insanın doğa ile olan çelişkisini çözmek amacıyla hizmet etmek için gerçekleştirildi. İnsanlık, elektrik ile karanlık üzerindeki hâkimiyetini kesinleştirdikten, sonra diğer araçlar ile insan gücünü var olanın yüzlerce hatta binlerce katına çıkarmayı başardı.

Bilişim teknolojisi, insanın doğaya üstünlük kurması yanında bir başka amaca daha hizmet eden bir araç olarak ortaya çıktı. İnsanların birbiri arasında olan iletişimi arttırarak bireyler arasındaki sorunları en aza indirmek ve toplumsal iletişimi daha üst bir düzeye taşımayı başardı.

Ülkemizde bunu başarabildiler mi?

Unutulan bir şey, bizim gibi problem yaratma gücü sonsuz denebilecek bir ulusun bu teknolojileri kullanmaya kalktığı anda ortaya ne gibi sorunlar çıkacağıydı. Problem yaratma zekâmızın yüksekliği bizi her konuda inanılmaz bir noktaya getirdi.

Önce betonarmeyi problem yaratmada nasıl kullanacağımızı tüm dünyaya gösterdik. Bir metre küp betonarme için gereken çimentodan kumu ve suyu arttırarak iki metreküp betonarme elde etme gibi nitelikli bir buluşun ülkemizde uygulanmaya başlaması ile aynı şiddette bir depremde Japonya'da sadece yedi kişi yaşamını kaybederken bizde otuz binden fazla vatandaşımız yaşamını kaybetti.

Asfaltın sadece yol yapmakta kullanılmadığını aynı zamanda dere yataklarını kapatmakta da çok etkili bir malzeme olduğunu dünyaya gösterdikten sonra fark ettik ki, göllerde artık ihtiyacımıza yetecek kadar su birikmiyor, eğer yağmur biraz az

yağarsa susuzluk çekme olasılığımız yüz de yüz. En önemli keşiflerimizden birisi de, madeni paranın sadece satın alma amacı olmadığını keşfetmemiz oldu. Artık rakip takım futbolcularına köşe vuruşu yaptırmamak amacıyla nasıl kullanılacağını da tüm dünyaya gösterdik. Son yapılan birinci lig maçında rakip oyuncuya yüz otuz beş tane bir lira atılmasına rağmen futbolcunun atılan paraları toplamayı değil köşe atışını yapması tabii ki herkesi şaşırttı.

Teknokentler kurup Ar-Ge yapmak yerine, teknokentlerin kiralalarını en lüks semtlerdeki büroların üzerine çıkartarak dünyada şirket sayısına oranla en çok batan Ar-Ge şirketi sayısını yakalamayı başardık. Yakında en çok batan yazılım şirketi olan ülke durumuna geleceğimize kimsenin şüphesi olmasın.

Önce telsizler vardı, acil bir durumda yardım istemek için kullanıma sunulmuşlardı ama bizim ne kadar dost canlısı bir ülke olduğumuz bilmeyenler telsizler kullanıma girdikten sonra şaşırp kalmışlardı binlerce kullanıcı hep bir ağızdan bağırmağa başlamıştı, "Brek, brek. Arkadaş arıyorum brek brek".

Sonra telsiz sesini fonda kullananlar türediler. Fonda telsiz sesi birisi sizi arıyor emniyetten olduğu söyleyip hesaba para yatırmanızı istiyordu. Sonra Facebook da arkadaşlarınız arayıp para tırtıklamaya çalıştı. Şimdi ayrıldıkları kız arkadaşlarını tehdit etme aracı olarak kullanılıyor, "Resimlerimizi İnternet'e koyarım haa" diye.

Tüm teknolojiler vız gelir bize, vız. Önlenemez olandır problem yaratmamızdaki hız.

Beni sakın çağırmayın!

"Bu yaşam, her hastası yatak değiştirme saplantısına kapılmış bir hastanedir."¹...

– <....>bank'tan arıyorum. Müsait misiniz?

(“Bankasından” değil “bank”tan arıyormuş. Yandık!...)

– Uygunum.

– Müsait miydiniz?

(Başladık işte... “Müsait”in Türkçesini anlayamadı.)

– Dinliyorum, söyleyin.

– Bankamızdaki bilgilerinizi teyit edeceğim.

– Doğrulayalım bakalım...

– Müsait miydiniz?

(Olacak iş değil! Türkçe konuşup “doğrulayın” deyince döngüye girdik, başa döndük.)

– Sizi dinliyorum. Siz söyleyin, ben doğrulayayım.

Bu andan sonra konuşma e-posta adresine gelinceye dek yolunda gider gibi oldu. Derken:

– Meyilinizi de teyit edelim.

(Şimdiye kadar iyi dayandın, sık dişini!.. Sona yaklaşıyoruz.)

– Edelim...

– Hatay, Kayseri et ada nokta net nokta ti ar.

– Yok artık! “Ti ar” da nerden çıktı?

– Nasıl, meyil yanlış mı?

– Bakın, e-posta adresim doğru; ama “Türkiye” kısaltmasını neden “te re” değil de “ti ar” diye söylüyorsunuz? Nereden öğreniyorsunuz bunları?

(Tir tir titiriyorum. Aman sesimi yükseltmeyeyim; üzüntüm öfkeye dönüşmesin.)

– Ne demek istiyorsunuz? Biz böyle konuşuyoruz, böyle alıştık. Hem herkes anlıyor!..

Türkçesi varken

Hülya Küçükaras

Dil Derneği Genel Yazmanı
TBD Özenli Türkçe Çalışma
Grubu Başkan Yardımcısı

Herkes anlıyor, ben anlamıyorum. Anlayamıyorum, anlamak istemiyorum! Bunları, çağrı merkezindeki görevliye söylesen ne, söylemesen ne... Biz artık birbirimizi anlayamıyoruz! Öyle sarsıldım ki **Tahsin Yücel**'in yazısında okuduğum -yazının girişinde yer alan- **Baudelaire**'in sözlerine takılıp kaldım; hastanelik oldum: Kim yatak değiştiriyor ya da değiştirdi ya da değiştirecek?

* * *

Ey bankacı kardeşler, ey biz birbirimizi telefonla ararken, birbirimize telefon ederken “çağrı merkezi”ni günlük yaşamımızın parçası kılan, hatta bu söz öbeğini -hiç yoktan iyidir, Türkçe sayılır diyerek- sözlüklerimize yerleştirmemize neden olan meslektaşlar, sizden iki dileğim var:

1) Siz sakın beni çağırmayın! Bana telefon edin, bana ileti gönderin; ama beni bu yollardan biriyle *çağırmayın*...

2) Ben size -sözcüğün gerçek anlamıyla- bir “çağrı” yapayım:¹

Yıllar yıllar önce (sanırım yirmi beş yılı aştı) Türkçeleri olmasına karşın pek çok sözcüğün İngilizcesini kullanarak güzelim dilimizin kirlenmesine -bilerek, bilmeyerek- yol açtınız. Örnekleyelim: İnteraktif (etkileşimli), “online” (çevrimiçi), demo (tanıtım)... Son zamanlarda “yeni nesil” bankacılık yaparken de diliniz varıp “yeni kuşak” diyemediniz... Banka şubelerinizin adları, örneğin “Ankara Şube” oluverdi; Türkçemizin dilbilgisini kurallarını, ad tamlamalarını hiçe saydınız. Şimdi sıra yurdumuza, Türkiye’ye mi geldi?

Etki alanınız çok geniş; milyonlarca kişiye ulaşıyorsunuz. Kullandığınız dil, bir o kadar belirleyici... Yapmayınız lütfen! Türkiye’yi de “ti ar” yapmayınız! Toprağında yetiştiginiz, toprağından beslendiğiniz ülkeye, bu ülkenin diline de adına da yazık etmeyiniz!

* * *

Sözü, Tahsin Yücel’in bir başka alıntısıyla bitirelim; artık umut kaynağı mı olur, umutsuzluk mu, ona da okur karar versin:

“Budalanın alışılmış eğilimlerinden biri de tek bir kemik aracılığıyla tüm hayvanı baştan kurmaktır; yalnız (...) bunu yanlış bir veri üzerinde yapar: söz konusu kemik başka bir hayvanın kemiğidir.”²

¹ Bir küçük anımsatma: “Çağrı” sözcüğü “davet”in Türkçesidir.

² Henry de Montherlant’ın “Bekârlar”ından alıntı. Tahsin Yücel, Salaklık Üstüne Deneme, YKY, 6. Baskı, Şubat 2012, s. 9.

¹ Baudelaire’in sözü. Tahsin Yücel, *Salaklık Üstüne Deneme*, YKY, 6. Baskı, Şubat 2012, s. 9.

“Selfie” çılgınlık mı? Neden bu kadar popüler?

Sosyal medya üzerine çalışmaları olan Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Ali Murat Kırık, son günlerde gerek Türkiye’de gerekse de dünyada adından sıkça söz ettiren, özellikle gençlerin yoğun ilgi gösterdiği selfie hakkında değerlendirmelerde bulundu. Yrd. Doç. Dr. Kırık, “Selfie, neden bu kadar popüler oldu? Gündemi ne kadar daha meşgul eder?” sorularının yanıtlarını verdi. İHA’da yer alan haberde, Selfie’nin Facebook, Twitter, Instagram gibi sosyal paylaşım ağlarının çehresini değiştirdiğine vurgu yapan Kırık, “Selfie, son günlerde sosyal medyanın akışına damga vurmuş en büyük çılgınlıktır” dedi. Selfie tarzındaki fotoğraf çekiminin sosyal medyada had safhaya ulaştığına işaret eden Kırık,

her yaştan her kesimin selfie tarzında fotoğraf çekmesinin en temel nedeninin ise bireyin sosyal medyada ön plana çıkma ve başkaları gibi olma arzusu olduğunun altını çizdi. “Kendimce” kelimesinin “selfie” yerine kullanılabileceğini kaydeden Kırık, selfienin uzun bir süre daha İnternet gündemini meşgul edeceğini ifade etti. Selfienin tarihinin çok eskiye dayandığına değinen Kırık, şunları anlattı: “Selfie, bir kişinin kameralı cep telefonu ya da dijital fotoğraf makinesiyle kendisini ya da kendisiyle birlikte çevresini aynı kadrage içerisinde görüntüleyip fotoğrafını çekmesidir. Bu kelime Türkçe olmamakla birlikte, İngilizce’de kullanılan bir kelimedir. Ancak globalleşmesinin etkisiyle birlikte Türkçede de yaygın bir şekilde kullanılmaya başlamıştır. Selfie, Oxford Üniversitesi Sözlüğü tarafından

Sosyal medya uzmanı Kırık, “Selfie” çılgınlığına ilişkin yaptığı açıklamalarda “Selfie”yi, “Sosyal medyanın akışına damga vurmuş en büyük çılgınlık” olarak tanımladı. “Selfie”nin uzun bir süre sosyal medya gündemini işgal edeceğini bildiren Kırık, yakın bir gelecekte konu üzerinde daha düşünsel ve akademik çalışmalar gerçekleştirileceğine dikkat çekti.

2013 yılının kelimesi seçilmiştir. Ancak selfienin geçmişi 1839 yılına dayanmaktadır. Amerikalı fotoğrafçı Robert Cornelius’un çektiği oto-portre fotoğrafı dünya tarihinin bilinen ilk selfiesidir. Dolayısıyla sosyal medyada paylaşılan ve ilk selfie olarak adlandırılan fotoğraflar gerçeği yansıtmamaktadır.” “Selfie, sosyal medya nedeniyle çılgınlık derecesine ulaştı” diyen Kırık, açıklamalarında şu ifadeleri kullandı: “Selfie tarzındaki fotoğrafların yaygınlaşmaya başlamasında sosyal medyanın etkisi çok büyüktür. Facebook, MySpace, Twitter ve Instagram gibi sosyal paylaşım ağlarının varlığı selfie çılgınlığının birincil nedenidir. Çünkü kitle iletişim araçlarına İnternet teknolojisinin entegre edilmesi sosyal paylaşım ağlarının cazibesini önemli ölçüde arttırmıştır. Ayrıca bilgisayar tabanlı sistemlerin gelişim göstermesi, geleneksel medyanın giderek güç kaybı yaşamasına neden

olmuş, böylece yeni medya ön plana çıkmıştır. Günümüzde taşınabilir, hareketli her türlü kitle iletişim aracı üzerinden sosyal paylaşım ağlarına erişim mümkündür. Bu sayede yaşamın hemen hemen her noktasında çevrimiçi kalabilmek ve sanal topluluklar arasında yer almak ve çekilen bir fotoğrafı sanal alemde paylaşabilmek olanaklı bir duruma gelmiştir. Bilginin eğlence ile desteklenmesi sosyal paylaşım ağlarının cazibesini ise had safhaya ulaştırmıştır.” Selfie tarzında fotoğraf çekmenin birçok nedeni olduğunu vurgulayan Kırık, açıklamalarına şöyle devam etti: “Sosyal paylaşım ağları içerisinde var olan birey, topluluk bilinci içerisinde bulunmakta ve birileri tarafından izlendiğini, takip edildiğini bilmektedir. Geniş bir kanal çeşitliliğine sahip sosyal medyayı gençler daha yoğun bir şekilde kullanmaktadır. Yapılan araştırmalardan da gençlerin sosyal medyada daha çok paylaştım yaptığı açık

Bir konu:
selfie

bir şekilde görülmektedir. Dolayısıyla selfie çekimlerinin gençler arasında yaygınlaştığını söylemek mümkündür. Tabii bu durumun çeşitli sebepleri bulunmaktadır. Öncelikli nedeni kişinin kendini tatmini ve varlığını çevresiyle paylaşmaktır. Selfie çekmek kişiye özgüven aşılarda ve var olduğunu yakın çevresine ya da takipçilerine yansıtmaktadır. Selfie aynı zamanda bir prestij göstergesidir. Kişi ne giyindiğini, ne yediğini, hangi mekânda kiminle olduğunu bir fotoğraf karesiyle paylaşabilmektedir. Özenme ve başkaları gibi olma arzusu da selfienin yaygınlaşmasının temel nedenlerinden bir tanesidir. Sosyal paylaşım ağlarında sürekli kendini ön plana çıkarma arzusu kişinin sanal çevresinden kaynaklanmaktadır. Yani kişi sanal çevresinde selfie çeken arkadaşlarını görmekte ve onlar gibi olma arzusu içerisine girmektedir. Bunu taklit ya da başkasına benzetme şeklinde değerlendirmek de mümkündür. Selfienin egoyu ön plana çıkardığını da söylemek

mümkündür. Kişinin kendine vurgu yapması ve kendini olduğundan daha farklı göstererek kadrja sokması psikologlar tarafından bencillik duygusunun yansıması şeklinde değerlendirilebilmektedir.”

Her yaştan her kesimden insan selfieye ilgi gösteriyor

“Sanal iletişimin sınırlı bir etki alanına sahiptir. Bu nedenle sosyal paylaşım ağlarının fiziksel ve zihinsel gelişimi zedelediğini söyleyebilmek mümkündür. Siyasi liderlerden, öğretmenlere, öğrencilerden birçok farklı meslek grubuna kadar herkes selfie fotoğraf çekmektedir” diyen Kırık, değerlendirmelerini şöyle sürdürdü: “Bu nedenle oto-portre çekmeyi davranışsal bir bozukluk şeklinde değerlendirmek mümkün değildir. Ancak herkesin farklı bir amacının bulunduğu da bir gerçektir. Örneğin; ABD Başkanı Barack Obama ve Başkan Yardımcısı Joe Biden’ın Beyaz Saray’ın Instagram hesabından paylaştığı

selfie fotoğraf hem tün dünyayı şaşırtmış hem de olumlu bir etki yaratmıştır. Yani bu fotoğraf halk ve başkan arasında keskin sınırların olmadığını adeta yansıtmıştır. Aynı şekilde başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın da birçok kimseyle selfie tarzında fotoğraf çekilmesi ve bu fotoğrafların sosyal medyada paylaşılması halk nezdinde siyasi liderlere olan sevgiyi arttırmaktadır. Çünkü halk kendinden olanı ve kendi gibi yaşayanı sevmektedir. Sporcuların, sanatçıların, siyasetçilerin, akademisyenlerin... vb. selfie tarzında fotoğraf çekilmesi halka yakınlığı, halkın içinden olmayı yansıtmaktadır.”

Selfie bir dönem daha sanal gündemi meşgul edecek

Son olarak selfie çılgınlığının uzun bir süre sosyal medya gündemini işgal edeceğini söyleyen Kırık “Fakat sürekli olarak selfie fotoğraf çekilmesi ve kişinin kendini olduğundan farklı gösterme arzusunun ileride yaşanacak kimlik sorunlarına, ruhsal bunalımlara yol açacağını da belirtmek pek yanlış olmayacaktır. Teknolojinin sürekli gelişim gösterdiği günümüz dünyasında sınırları aşan selfie adeta çılgınlık boyutuna ulaşmış ve kişisel tatmin sağlayan temel bir olgu durumuna gelmiştir. Yakın bir gelecekte selfie tarzındaki fotoğraflar üzerinde daha düşünsel ve akademik çalışmaların gerçekleşeceği kuvvetle muhtemeldir” uyarısında bulundu.

Bir konu:
selfie

TBD, “Anlamalı bir gelecek” için bilişimcileri buluşturdu

21. BİMY Semineri’nde, Türkiye’nin önündeki 6 yılına yön verecek, BT politikalarının oluşmasına rehberlik edecek “Sayısal Gündem 2020” ve yeni bilişim stratejileri tartışıldı. 30’dan fazla konuşmacının katkı vererek geleceğin teknolojilerine odaklanılan seminere, yaklaşık 400 bilişimci katıldı.

Aslıhan Bozkurt

Türkiye Bilişim Derneği’nin (TBD) her yıl düzenlediği geleneksel etkinliklerinden ilki olan Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri (BİMY) Semineri, 17-20 Nisan 2014’te Regnum Carya Resort Hotel Belek-Antalya’da yapıldı. Yaklaşık 400 kişinin katıldığı, 30’dan fazla konuşmacının katkı verdiği iki günlük seminerde bilişimciler geleceğin teknolojilerine odaklandı.

Sektörde çalışan üst ve orta düzey yöneticilerin mesleki gelişimi ve dayanışmalarını artırmayı amaçlayan BİMY’nin bu yılki ana teması, “Sayısal Gündem 2020” oldu. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından desteklenen

BİMY’21 etkinliği, Digital Türkiye Platformu’nun ortaklığıyla düzenlendi.

21. BİMY’nin, 18 Nisan’daki açılış konuşmalarını sırasıyla, TBD Yönetim Kurulu Başkanı Turhan Menteş, Dijital Türkiye Platformu Başkanı Faruk Eczacıbaşı, HUAWEI Türkiye Genel Müdürü Zhao Gang ile T.C. Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci Mevlut Çavuşoğlu gerçekleştirdi.

Menteş: “Teknoloji Politikaları Merkezi” kurulmalı

Seminerin açılışını yapan TBD Başkanı Mentesh, 21 yıldır aralıksız yürütülen etkinliğin “gurur kaynakları” olduğunu söyleyerek konuşmasına başladı. Etkinliğin ana temasının “Futurium” olduğunu anımsatan Mentesh, “Futurium, bir Avrupa Birliği (AB) inisiyatifi ve açık, demokratik oylamalarla gelecek öngörülerinin yapıldığı bir platform. Bu platform tamamen ‘Sayısal Gündem’ hedefleri için yapılıyor. Dijital Türkiye Platformu adına TBD olarak bu inisiyatifi kullanmaya, AB ‘Sayısal Gündem’ini hemen Türkiye gündemine taşımaya karar verdik. Yapacağımız her şey ‘gelecek’ ile ilgili olmalı. Yarın çok geç olabilir bugün, hemen şimdi adım atmalıyız” ifadelerini kullandı.

AB’nin büyüme stratejisi çerçevesinde Avrupa için Sayısal Gündem Ajandası (Digital Agenda for Europa) projesini başlatıp hızla yol aldığına değinen Mentesh, Horizon 2020’nin geçen ay imzalandığını, bilişim sivil toplum kuruluşları

(STK) olarak sayısal gündemi yakından izleyeceklerini bildirdi. Dijital Türkiye Platformu’nun, AB’de yürütülen çalışmalar ile Türkiye arasında köprü kurup girişimler başlatacağını anlatan Mentesh, tüm kamu ve kuruluşların bu yapı içerisinde yer almak zorunda kalacağını işaret etti. Türkiye için ilk “skorboard”ın oluşturulacağı ve Haziran’da bir rapor yayınlanacağını açıklayan Mentesh, yedi ana başlık altında 136 eylemden oluşan uzman yetiştirmeyi hedefleyen bir çağrı yaptıklarını belirtti. Mentesh, teknoloji alanındaki “uyumlulaştırma” ve “mevzuat”ın çok zaman alacağını bildiklerini söyleyerek bu alanda farkındalık yaratmaya ve kurumların işbirliğiyle çalışmasını sağlamayı hedeflediklerini kaydetti.

TBD ve Avrupa Profesyonel Bilişim Dernekleri Konseyi (Council of European Professional Informatics Societies-CEPIS) işbirliği ile Türkiye’de e-Yetkinlik Çerçevesi’nin hayata geçeceğinden söz eden Mentesh, konuşmasında TBD’nin yaptığı Bilgi İşlem Yöneticileri Semineri (BİMY), Kamu Bilişim Merkezi Yöneticileri Birliği (Kamu-BİB) ve BİLİŞİM 2014 etkinliklerine de değindi. Bilişim sektörünün büyük ve

işbirliğiyle ortak etkinliklere ihtiyacı olduğunu ifade eden Mentesh, “Teknoloji Politikaları Merkezi” önerisini çok önceleri yaptığını anımsatarak politikaların teknolojiyi yönlendireceği, büyük projelerin de teknoloji yatırımını tetikleyeceğini vurguladı.

Mentesh sözlerini “Geleceği konuşmalıyız, büyük projeler yapmalıyız, büyük firmalar yaratmalıyız, kendi yazılımlarımızı teşvik etmeliyiz ve katma değeri ülkemizde yaratmalıyız” diyerek bitirdi.

Eczacıbaşı: “Orta Gelir Tuzağı”nın çaresi Dijital Avrupa Gündemi

Daha sonra konuşan Dijital Türkiye Platformu Başkanı Eczacıbaşı, sözlerine Türkiye’nin AB’ye dahil olmasının gerek ekonomik yönden gerekse teknoloji algısı açısından önemli gelişmelerin anahtarı olduğunu vurgulayarak başladı. Google’da “Orta gelir tuzağı” yazıldığında 280 bin sonuç çıktığını, Türkiye’nin orta gelir tuzağına düştüğü, düşeceği şeklinde ciddi bir kaygı olduğunu, bu kaygının gerçek bir sorundan kaynaklandığını

söyleyen Eczacıbaşı, sorunu tanımlayan ve çare yollarını anlatan çok sayıda iktisatçı bulunduğuna değindi.

“Ne oluyor Türkiye’ye? Gerçekten bir orta gelir tuzağına girdi mi? Bu tuzaktan nasıl çıkacak?” sorularının yanıtlarını Dijital Türkiye Platformu olarak 2012’de TÜBİSAD’ın “Atılım İçin Bilişim” Raporu ile vermeye çalıştıklarını anımsatan Eczacıbaşı, “Bu raporu hazırlayan değerli iktisatçılar, hükümetin 2023 hedefini gerçekleştirmek amacıyla her yıl yüzde 8 büyüme öngörmesi gerektiğini bilimsel bir model ile ortaya koymuşlardı. Ama bu imkânsız görünüyor” dedi. “Social Progress Imperative” tarafından açıklanan verilere göre, Türkiye’nin 132 ülke arasında sosyal kalkınmada 64. sırada olduğuna işaret eden Eczacıbaşı, Dijital Türkiye Platformu olarak, Türkiye’nin bir “Orta Gelir Tuzağı”na düşmemesi veya en azından, bu tuzaktan hızla çıkması için çareyi, AB’nin ekonomik ve sosyal kalkınma formülünde, yani Dijital Avrupa Gündemi’nde gördüklerinin altını çizdi.

Türkiye’nin hem hükümet düzeyinde, hem sivil toplum ve özel sektör düzeyinde, AB’nin “kalkınma planlarını”, farklı ilgi yoğunluğuyla 2000’den beri izlediğini belirten Eczacıbaşı, yeni planın, 2020 yılına kadar, üyelerinin ve aday ülke olarak Türkiye’nin “akıllı büyüme, sürdürülebilir büyüme ve katılımı büyüme” gibi üç ana hedefi gerçekleştirmek olduğunu söyledi.

AB’de tüm BİT şirketlerinde 6 milyona yakın çalışan olduğunu tüm BİT şirketlerinin

katma değerinin 501 milyarı geçtiğini bildiren Eczacıbaşı, BİT’in bu etkinliği nedeniyle Avrupa Komisyonu’nun, tüm AB ekonomisinin lokomotifini olarak BİT sektörünü öne çıkarttığına dikkat çekti. “Çünkü Ar-Ge ve inovasyonda en hızlı, en çabuk sonuç alıcı, katma değeri en yüksek üretimi, BİT sektörü sağlıyor” diyen Eczacıbaşı, küresel göstergelerde Türkiye’nin yerine ilişkin bilgiler verdi. Buna göre Türkiye, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) 2013 Genişbantın Durumu Raporu’nda, genişbant kullanımında 183 ülke içinde 68., mobil genişbant kullanımında ise 78. sırada. ITU Bilgi Toplumu 2013 Gelişmişlik İndeksi’nde 157 ülke içinde 69. sırada olan Türkiye, Dünya Ekonomik Forumu 2013 Küresel Bilgi Teknolojileri Raporu’nda ise 144 ülke içinde 45. sırada yer alıyor. Avrupa Birliği İstatistik Kurumu (Eurostat) “2013’te İnternet Kullanımı” verilerine göre Türkiye nüfusunun yüzde 51’i İnternet kullanmıyor.

Küresel göstergeler kadar İnternet konusundaki zihinsel yapının önemli olduğunu belirten Eczacıbaşı, devletin İnternete yönelik tutumunu “yetersiz” bulunduğunu söyledi. Eczacıbaşı’nın aktardığı SMB DigitalScape 2012 Dördüncü Çeyrek Araştırması verilerine göre, KOBİ’lerin yüzde 98’inde adres bilgisi, yüzde 73’ünde telefon numarası, yüzde 73’ünde eposta adresi, yüzde 90’ında Facebook sayfası, yüzde 93’ünde twitter uygulaması, yüzde 99’unda virüs koruması, yüzde 94’ünde gizlilik ilkeleri yok, yüzde 99’u mobil uyumlu ve yüzde 98.6’sı e-ticarete uygun değil. Bütün bu verilerin, içinde bulunduğumuz

durumdan çıkmak için Dijital Avrupa Gündemi reçetesini kullanmamızın gerekli olduğunu gösterdiğine işaret eden Eczacıbaşı, Türkiye için en büyük tehdidin AB pazarından dışlanmanın da ötesinde, küreselleşen dünyada kendi iç pazarımızda bile rekabet edemez hale gelme riski olduğuna dikkat çekti.

Eczacıbaşı, özel sektörün, AB ile ortak Ar-Ge faaliyetlerinin öneminin ortaya çıktığını ancak özel sektörün ve hele bilişim sektörünün AB ile ortak projeler üretmesini hızlandıracak pek çok verinin hâlâ kamunun elinde saklı olduğunu, Türkiye olarak yoğun bir veri “yokluğu” yaşandığının

altını çizdi. Mevcut kanunların kamunun, kendi topladığı verileri kamuoyu ile paylaşmasına, bu verileri kamuoyuna (araştırmacılara, basına, v.b.) açmasına engel olduğuna değinen Eczacıbaşı, “Her ne kadar TÜİK gibi kamu kurumları bazı verileri “açıyorsa” da, genelde Türkiye’de kamu verileri sadece kamuya ait. Ve kamu kurumları arasında bile paylaşımı sorunlu. Dünyada devletler daha açık, daha saydam, daha paylaşımcı adımlar atarken, Türkiye’nin, kamu verilerini paylaşmayan, saydamlıktan uzak bir tavrı sürdürmesinin yararı yok. Bu konuda bir zihniyet değişikliği gerekiyor. Eğer devlet, elindeki kamu verisini; kamuoyuna, girişimciye, araştırmacıya, bilim adamına ne kadar bol sunarsa, ne kadar çok ‘açarsa’ vatandaşın, bundan yararlanma şansı o kadar artacaktır. Bu, aynı zamanda, uluslararası göstergelerde Türkiye’nin ‘yerini’ bile değiştirebilir. Çünkü bu tür göstergelerde Türkiye, çoğu kez ‘veri noksanlığı’ ile işaretlenmektedir” diye konuştu. Eczacıbaşı, TBD’nin Dijital Avrupa Gündemi konusunda bilinçlendirme çabalarının alkışlanması gerektiğini belirterek sözlerini bitirdi.

Gang: Huawei, 2023 vizyonunun tüm yönlerini desteklemeye hazır

Açılıшта “Ulusal Geniş Bant Ağı” hakkında bilgi veren HUAWEI Türkiye Genel Müdürü Gang, ITU ve Birleşmiş Milletler tarafından dijital gelişim için kurulan bir sivil toplum kuruluşu olan Genişbant Komisyonu’nun 2011’de açıkladığı “2015 Küresel Genişbant Hedefleri” raporunun, özellikle gelişmekte olan bazı ülkelere kendi ulusal genişbant girişimlerini başlatmalarına ilham verdiğini belirtti. Gang, bugünlerde Ulusal Genişbant ağı yapımına, 50’den fazla ülkenin 100 milyar dolardan fazla yatırım yapacağına dair taahhüdü olduğunu bildirdi. Türkiye’nin “Ulusal Genişbant Ağı” girişimini başlatmak için en önde gelen ülke olduğunu söyleyen Gang, “Türkiye, genişbant hizmeti ve uygulaması geliştirmesi için büyük bir pazar potansiyeli yaratan 13. en büyük küresel on-line pazara sahip” dedi.

Türk genişbant pazarının hızla büyüdüğü ve Avrupa’nın en hızlı büyüyen pazarlarından biri haline geldiğine değinen Gang, “Ancak, genişbant ağı ve hizmeti geliştirmede hâlâ AB’nin gerisinde kaldı. Türk MBB penetrasyonu sadece dünya ortalamasının altında değil, aynı zamanda 3G hizmetlerinin geç tanıtımı nedeniyle birçok Avrupa ülkesinin de gerisinde kalıyor. Aslında, bizim burada kaçırmak istemediğimiz büyük bir fayda var. Dünya bandı, IFC ve infoDev tarafından yapılan Türkiye’de Genişbant araştırmasına göre, genişbant yılda 0.8-1.7 puanlık bir artışla ekonomik büyümesini arttırabilir. Gelecekte de güçlü ekonomik performansla dayalı yüksek büyüme potansiyelini hızlı bir şekilde yakalamak zorundayız” diye konuştu.

BİT sektörünün daha ileride şu anda olduğundan daha etkili bir role sahip olacağına inandıklarını kaydeden Gang, 160 ülkede 800’den fazla servis operatörüne hizmet veren Huawei’nin hükümetin 2023 vizyonunun tüm yönlerini desteklemeye hazır olduğunun altını çizdi.

Hedef; 2019’da tüm kamu hizmetlerinin elektronik olarak sunulması

Açılışın son konuşmacısı olan AB Bakanı ve Başmüzakereci Çavuşoğlu, BİT anlamında Avrupa’nın en önde ve istikrarlı kıta olduğunu belirtip böyle bir kıtada bulunmanın Türkiye için büyük şans olduğunu söyledi. Önümüzdeki 10 yılda Avrupa’nın dünyanın en dinamik yapısı olduğunu gözlemlendiğini bildiren Çavuşoğlu, AB ile açmak istediğimiz bütün fasılları açamadığımızı değinerek sözlerine şöyle devam etti: “Sosyal medyada iletişim özgürlüğü ve özel hayatın gizliliğinin korunması noktasında bir dengenin global anlamda hukuki güvence altına alınması için tam bir mutabakat yok. Uluslararası terörizmle mücadelede, çevre sorunlarının çözümünde, göç ve entegrasyon konularında olduğu gibi. AB’nin 2020 stratejisinde istihdam, araştırma, geliştirme, eğitim, yoksullukla mücadele gibi hedefler ortaya konulmuştur. Türkiye’nin 2023 hedeflerine baktığımızda AB’nin hedefleriyle örtüştüğünü hatta Türkiye’yi daha ileriye götürecek hedeflerin olduğunu söyleyebiliriz. Özellikle bilişim alanında AB ile Türkiye’nin aynı çizgide politika ve görüşlere sahip olduğunu görüyoruz. Akıllı büyüme ve BT ile ilgili çok önemli hedeflerimiz bulunuyor. 2019 yılında tüm kamu hizmetlerini elektronik olarak sunmak istiyoruz.” Bilgi ve iletişim teknolojileri sektörünün Türkiye’de 30 milyar doları aştığını kaydeden Çavuşoğlu, sektöre ilişkin ellerindeki verileri aktarıp hükümetin altyapı geliştirme projeleri ve 2023 hedeflerine değindi. Türkiye’de geniş bant kullanımının yaygınlığı, hatta bu kullanım sahasının dünyanın birçok ülkesinden daha fazla nüfusu kapsadığını belirten Çavuşoğlu, AB yolunda Türkiye’nin teknoloji yatırımlarının daha da artacağını söyledi. Türkiye’de GSMH içinde teknoloji yatırımlarına ayrılan miktarın genel miktara oranının yüzde 4 olduğunu açıklayan

Çavuşoğlu, bu oranın yüzde 8’e çıkarılmasını hedeflediklerini bildirdi. Türkiye’nin akıllı büyüme ve BT ile ilgili çok büyük hedeflerinin bulunduğuna işaret eden Çavuşoğlu, “Devlette eksiklerimiz var ama kararlılık da var. 2023 hedeflerine ulaşmada en büyük rolün özel sektöre düşüyor. Kamu ve özel sektör işbirliği önem taşıyor” diye konuştu. “Yapılabilecek projelerde Bakanlığımız olarak özellikle sizlerle ne yapabiliriz, önümüzdeki süreçte daha somut adımlar atabilmeyi tartışacağız” diyen Çavuşoğlu, TBMM’deki Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun henüz onaylanmadığını anımsatıp Knunun bir an önce imzalanacağını bildirdi. Açılış oturumu sponsorlara plaket verilmesiyle tamamlandı. Açılış konuşmalarının ardından

“Genişbant ve Geleceği”, “Geleceğin Bilişim İhtiyaçları”, “İnnovasyon Ar-gede Yeni Yönelimler”, “Siber Güvenlik ve Sosyal Medya’da Gelecek Öngörüləri” ile “Büyük Veri, Kamu Veri Merkezi” panelleri yapıldı.

Huawei'nin platin sponsor olduğu etkinlikte, 4S, Alcatel-Lucent Enterprise ve Samsung altın, Fujitsu ve Ruckus da gümüş sponsor oldu. Vodafone'un iletişim sponsorluğunu üstlendiği BİMY'21 Semineri'ni Bilişim Teknolojileri Merkezi, Kaspersky, Microsoft ve Profelis sponsor olarak destekledi.

“Anlamlı bir gelecek” için konuşular

Yaklaşık 400 bilişimcinin katıldığı 21. BİMY Semineri’nde, 5 çağrılı konuşmacı, mevcut durum ve geleceğin teknolojilerine ilişkin görüşlerini paylaştılar.

Türkiye Bilişim Derneği’nin (TBD) 17-20 Nisan 2014’te düzenlediği Bilgi İşlem Merkezi

Yöneticileri (BİMY) Semineri’ne yaklaşık 400 kişi katıldı. Geleceğin teknolojilerine odaklanılan iki gün süren seminerin çağrılı konuşmacıları, Alcatel-Lucent Enterprise Global Başkan Yardımcısı, Veri Ağları Bölümü Genel Müdürü Stephane Robineau, Samsung Electronics Türkiye Kurumsal Çözümler Direktörü Tansu Yeğen, IBM Türk Ltd. Şti’den BT Mimarı Şevket Volkan Erdoğan, Huawei’nin Singapur Yeterlik Merkezi Direktörü ve Başdanışmanı Nigel Bruin ve Gazeteci Emin Çapa oldu. Seminerin ikinci gününde ise Deponet Genel Müdürü Ender Kefoğlu, “Kablosuz İletişimde 802.11ac Yaygarası” başlıklı bir sunum yaptı.

Robineau: Ağ, artık bir hizmet olarak tüketiliyor

Açılış töreninin ardından ilk konuşan Alcatel-Lucent Enterprise Global Başkan Yardımcısı, Veri Ağları Bölümü Genel Müdürü Stephane Robineau, bilgi-bilişim teknolojilerinde (Information Technologies-IT) dünyasında 2 binden fazla iş ortağı ve 40 yıllık deneyimi bulunan şirketinin bakış açısına ilişkin bilgiler verdi. Yaşadığımız yeni çağ için yeni yatırımların önemine işaret eden Robineau, sundukları çözümler, ağ alanındaki çalışmaları ve

vizyonlarına değindi. IT’nin daha önce yatırım olarak değerlendirildiğini belirten Robineau, artık bir hizmet olarak görüldüğüne dikkat çekip “Ağın bir hizmet olarak tüketilmesi yeni bir trend” dedi. “Herhangi bir ağa ulaşamıyorsanız operasyonun basitleştirilmesi ve ağ güvenliğinin sağlanması lazım” diyen Robineau, Kaliforniya (California) Üniversitesi’nin IT vizyonu ve altyapıyı tamamen gözden geçirmek üzere iki yıl önce başlattığı çalışmalardan söz etti.

Yeğen: Yüksek teknolojiyi gençler kullanıyor

21. BİMY Semineri’nin çağrı konuşmacısı Samsung Electronics Türkiye Kurumsal Çözümler Direktörü Tansu Yeğen ise, Samsung’un başarı hikâyesini, ürün ve ilginç uygulamalarını anlattı. Eğitimde yüksek kalite, tüketicinin kısıtlanması, üretime odaklanan ve ihracata yönelen Güney Kore’de 60 yılda büyük bir dönüşüm yaşandığını anımsatan Yeğen, Türkiye ve şirketlerin de önceliklerinin hızla belirlenmesi gerektiğini vurguladı. 80 ülkede 220 ofisleri bulunduğunu söyleyen Yeğen, 286 bin çalışanı olan Samsung’un 2013’te 217 milyar dolar

ciro yaptığını ve 2020 hedefinin ise 400 milyar dolar olduğunu açıkladı.

“Artık yüksek teknolojiyi gençler kullanıyor” diyen Yeğen, “inanılmaz” ürünler geldiğini ve ilk siparişlerini Milli Savunma Bakanlığı’ndan aldıklarını bildirdi.

Çağrılı konuşmacı IBM Türk Ltd.Şti’den BT Mimarı Şevket Volkan Erdoğan, IBM’in yaklaşımlarına değinip sunulan çözümler ve müşteri hikâyelerinden söz etti. Erdoğan, büyük veri, bulut bilişim, mobil platformlar ve analitik (mantıksal) çözümlere ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Bruin: Genişband, sadece altyapı değil, stratejik bir ağ

Seminerin ilk günkü son çağrılı konuşmacısı olan Huawei’nin Singapur Yeterlik Merkezi Direktörü ve Başdanışmanı Nigel Bruin, genişbandın her geçen gün geliştiğine işaret ederek “30-40 megabit ile başlatılmasını” önerdi.

“Sadece altyapı değil aynı zamanda stratejik bir

ağ” olarak tanımladığı geniş bandın (broadband) her ülke için ulusal ve milli olması, kimsenin ağ dışında bırakılmaması ve rekabete açıklığının önemini vurgulayan Bruin, dijital öncelik verilmesini isteyip telekomünikasyon sektörünün işinin zor olduğunu söyledi. Bruin, “Artık değerler içerikte, kâr ise hizmetlerden sağlanıyor. Sadece erişim yeterince gelir sağlanmıyor aynı zamanda içerik hazırlamanız lazım” diye konuştu.

Bir ağın nasıl kurulması ve planlanması gerektiği konusunda da Bruin, şunları söyledi: “Master planına ihtiyacınız var. Yukarıdan birinin

karar vermesi gerekiyor. Hedefler belirlenmeli. Zorluk yaşıyorsanız muhtemelen doğru yoldasınız. Ağ, yüksek hızlı ve herkesi kapsayacak şekilde oluşturulmalı. Eko-sistem kurulmalı. Açık erişim kolay olmalı. İnovasyon sağlamalı.” Değişik modellerden söz eden Bruin, konuşmasında ülkeler bazında finansal destek örneklerine de yer verdi. Bruin, “Fiyat iyi ayarlanıp kontrol edilmeli. Daima aşağı doğru gitmeli. Hibrit erişim teknolojisi olmalı” dedi.

Çapa: Başarı, hazır olana gelir

BİMY’21 Semineri’nin ikinci günü büyük beğeni toplayan konuşmasına Gazeteci Emin Çapa, sözlerine “Son yıllarda, bu ülke önündeki önemli fırsatları kaçırdığı ve geri dönülmez bir yola girdiği için canım çok yanıyor” diyerek başladı. “Kendimizi neden bu kadar önemsiyoruz?” sorusunun yanıtını çarpıcı örnek ve verilerle anlatmaya çalışan Çapa, yapılan bir araştırmada, “İnsanlar başarı için gayri ahlaki davranır mı?” evet diyenlerin yüzde 60 olduğuna işaret etti. “Başarı aşk gibidir, hazır olana gelir. Ve başarı asla tekrarlanamıyor” diyen Çapa, tüm dünyada mahremiyetin öldüğü söyledi. Konuşmasında, “Türkiye ve gelecek uyumlu bir ikili mi?” ile “gelecek nasıl inşa edilir?” sorularının yanıtını arayan Çapa, “Teşhis yoksa tedavi edemezsiniz” dedi. Çapa, Türkiye’nin eğitim, çalışma hayatı ve yüksek teknoloji ihracatına ilişkin çarpıcı verileri paylaştı. 2003’te 3 olan milyarder sayısının 2013’te 43’e yükseldiği kaydeden Çapa, İstanbul’un 37 kişi ile dünyada 5. şehir olduğu, artışın dünyada 4 iken Türkiye’de 14’ü bulduğuna dikkat çekti. Çapa, gelişen ülkelerde 2002-2008 arasında yüzde 7,6 büyüme hızı 2009-2012 arasında ise yüzde 5,4 olduğunu Türkiye’nin ise bu oranların yüzde 5,9 ile 3,9 şeklinde gerçekleştiğini bildirdi.

Bilimsel bilgede dev bir patlama olduğunu

anımsatan Çapa, eski dünyada bilginin aritmetik (1-2-3-4...) yeni dünyada ise geometrik (2-4-8-16...) arttığına vurgu yaparak yeni sorunun “Bu bilgiyi kim işleyecek? Kim yararlı hale getirecek?” olduğunun altını çizdi. İkinci gün konuşan Deponet Genel Müdürü Ender Kefoğlu, “Kablosuz İletişimde 802.11ac Yaygarası” başlıklı bir sunumunda, “Kablosuz ağ kullanıcılar, mevcut süratte şikâyetçi değil” dedi.

Kefoğlu, kablosuz ağlara girmeden önce Elektrik ve Elektronik Mühendisleri Enstitüsü’nün (The Institute of Electrical and Electronics Engineers-IEEE) standartları (802.11b, 802.11a, 802.11b/a, 802.11n ve 802.11ac) hakkında ayrıntılı bilgi verdi. Sunumunda Kefoğlu, frekans bandının avantajları ve dezavantajları ile performansı etkileyen koşulları anlattı.

	TC	KORE	ORTA GELİR ÜLKELERİ	YÜKSEK GELİR ÜLKELERİ
AR-GE PERSONELİ MİLYON KİŞİ BAŞINA	884	5.481	784	3.858
AR-GE HARCAMALARI MİLLİ GELİRE ORANI	% 0,84	% 3,74	% 1,25	% 2,47
İHRACATTA YÜKSEK TEKNOLOJİNİN PAYI	% 1,8	% 25,7	% 18,4	% 17
PATENT BAŞVURULARI (YERLEŞİKLER)	3.885	138.034		
BİLİMSEL VE TEKNİK MAKALE	8.301	22.271		

Genişbant ve geleceği

Yepyeni bir paradigma değişimine doğru giderken, kamu ve özel sektör, geniş bandın getireceği fırsatların ve tehditlerin ne kadar farkında?

Yeni bilişim stratejilerinin tartişıldığı 21. BİMY Semineri'nin ilk günü açılış konuşmalarının ardından öğleden sonra "Genişbant ve geleceği" paneli düzenlendi.

Yakın gelecekte günlük yaşamımızın akla gelebilecek her alanında nesnelerin ve sensörlerin iletişim ağına dahil olması ile birlikte; yaşam tarzımız, günlük alışkanlıklarımız, üretim ilişkilerinden tüketim alışkanlıklarımıza, sağlık kontrollerimizden eğitim hayatımıza kadar her alanda geniş bant hayatımızda köklü değişikliklere neden olacak. Genişbantla birlikte yepyeni bir paradigma değişimine doğru giderken 4. sanayi devriminin kapıları da aralanacak. Peki, "Kamu ve özel sektör, geniş bandın getireceği fırsatların ve tehditlerin ne kadar farkında? Paradigma değişimini fırsata dönüştürmek için kim, ne yapmalı? Her türlü servis sağlayıcılar için yeni nesil gelir kapıları ve yatırım fırsatları yeterince açık mı? Genişbandı sadece iletişimin biraz daha hızlanması ya da yüksek hızlı bir ağ ortamı olarak görmek ne kadar doğru?" tüm bu soruların yanıtı, Yücel Bağrıaçık'ın yönettiği "Genişbant ve geleceği" panelinde verilmeye çalışıldı. Panele, Haberleşme Genel Müdürü Atilla Çelik, Turkcell Genel Müdür Yardımcısı Bülent Elönü, Turkcell Superonline Genel Müdür Yardımcısı Ceyhan Özata, TTNET Genel Müdür Yardımcısı şahin şen, Türk Telekom Kıdemli Başkan Yardımcısı Mehmet Toros, Vodafone Network Direktörü Ara Yıldızlı ve Huawei'nin Singapur Yeterlik Merkezi Direktörü ve Başdanışmanı Nigel Bruin konuşmacı olarak katıldı.

2013'te IT'ye 440 milyon dolar para harcadığını belirten Bağrıaçık, İnternet'e bağlı cihaz sayısı ile birlikte hayatın akışının değişeceğini söyledi. 2020'de nesnelerin İnternetinin 19 trilyon dolara büyüklüğe erişeceğini

bildiren Bağrıaçık, "Türkiye buradan ne kadar pay alacak? Bu sorunun cevabı çok önemli" dedi.

Panelin ilk konuşmacısı olan Bruin, sözlerine "Genişbant devrimi yaşıyoruz" diyerek başladı. Genişbandın sadece bir altyapı değil ekonominin yeniden yapılanmasını sağlayan genel amaçlı bir teknoloji olduğunu belirten Bruin, tüm dünyada hızlı bir şekilde ivme kazanan, stratejik bir altyapı olarak tanımlan Ulusal Genişbant Network (NBN) sistemlerinden söz etti. Bruin, "NBN teknolojisinin ölkelere sağladığı en büyük

stratejik fayda, yoksulluk, okuma yazma eksikliği, işsizlik, ekonomik resesyon, kamu ve sağlık hizmetleri gibi 21. yüzyılın en önemli sorunlarıyla baş etme konusunda yardımcı olabilmesi" diye konuştu.

2016'da sadece IP video trafiğinin 2012 yılına kıyasla iki katına çıkması (54,238 PB'ye); toplam İnternet trafiğinin yüzde 90'ının da sabit ve Wi-fi şebekeler üzerinden gerçekleştirilmesinin beklendiğini bildiren Bruin, günümüzde ve yakın gelecekte genişbantın en çok okullarda, online eğitim; sağlık alanında, e-sağlık hizmetleri;

kamuya açık alanların dijitalleşmesi konusunda serbest wifi alanları yaratma; e-ticaret (B2B, B2C ve C2C); akıllı trafik uygulamaları ile kamu güvenliği alanında, kamu ve stratejik yatırımların dijital tehditlerden korunması uygulamalarında kullanılacağını söyledi. Genişbantın yarattığı ekosisteme değinen Bruin, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği (ITU) ve Birleşmiş Milletler'in (BM) ortak olarak kurdukları sivil toplum kuruluşu olan Genişbant Komisyonu'nun çalışmaları, hedefleri ve sosyo-ekonomik, hükümetler, operatörler ve tüketiciler için yararlarını anlattı. "Türkiye, genişbantta Avrupa'nın en hızlı büyüyen ülkesi" diyen Bruin, Huawei'nin yaklaşımı ve değerlerini de konuşmasında aktardı. Turkcell Genel Müdür Yardımcısı Bülent Elönü, çalışma ve projelerine değindi. Konuşmasında bir araştırmaya göre, 2020'de genişbandın bin kat artacağını belirten Elönü, 4G/ Uzun Vadeli

Dönüşüm (Long-Term Evolution-LTE) yatırımının planlanması gerektiğine dikkat çekti. 2015'ten sonra Turkcell olarak 4G ile ilgili altyapıya yatırım yapmak istediklerini bildiren Elönü, dünyada 5G ile ilgili yoğun çalışmalar yürütüldüğünü, 2020'de 50 milyar İnternet kullanıcısı olacağını söyledi. Vodafone Network Direktörü Ara Yıldızlı, Vodafone'un dünya çapındaki birikimini "Sayısal Gündem" çalışmalarına katmak istediklerini belirtti. Baz istasyonlarını evlere kadar yaymak durumunda kalacaklarına işaret eden Yıldızlı, birtakım frekansları kullanmak gerektiğini ve merkezde bulut bilişim merkezlerinin kurulmasının söz konusu olduğunu anlattı. TTNET Genel Müdür Yardımcısı Şahin Şen, hizmet ve servisleri hakkında bilgi verdi. 2020 için IPTV yatırımı yaptıklarını, on-line oyun alanına yatırım gerçekleştirdiklerini, televizyon üzerinden "sanal çarşı"yı devreye aldıklarını anlatan Şen, katma değerli servislerin sayısını artırmayı

hedeflediklerini bildirdi. Turkcell Superonline Genel Müdür Yardımcısı Ceyhun Özata ise 2020'de nasıl bir ortam ile karşılaşacağımıza ilişkin değerlendirmelerde bulundu. "İnternet nasıl olsa yaygınlaşacak. Asıl sorun altyapımızı ve yatırımlarımızı nasıl yapacağız" diyen Özata, dünyada 7 ülkede var olan "eve fiber" götürebilen ülkeler arasında olduğumuza dikkat çekti. Özata, rekabetin olduğu bir ortam yaratılması ve ciddi oranlarda yatırım yapılmasını istedi. Türk Telekom (TT) Kıdemli Başkan Yardımcısı Mehmet Toros da çalışmalarını anlattı. "TT'nin 185 bin km'lik fiber networkü var" diyen Toros, fiber ağı genişletmeye çalıştıkları, yüzde 15 oranında evlere erişimin söz konusu olduğu, akıllı evler, şehirler konusunda işbirlikleri geliştirdiklerine değindi. LTE'yi desteklediklerini ifade eden Toros, RTÜK'ün bu konuda çalıştığını,

analog bandın boşa çıkarılması gerektiğine işaret etti. Ulaştırma Denizcilik Ve Haberleşme Bakanlığı Haberleşme Genel Müdürü Atila Çelik ise sunumunda öncelikle genişband tanımına ilişkin yaklaşımlara değindi. Genişbantın önemi ve Türkiye'de bu geniş bantın geliştirilmesi amacıyla yürütülen çalışmalardan söz eden Çelik, Geçiş Hakkı Yönetmeliği; Elektronik Haberleşme Altyapısı Bilgi Sistemi (EHABS); Elektronik Haberleşme Altyapısı ve Üstyapısı Projesi ve M2M uygulamalarının önündeki engellerin kaldırılmasına ilişkin görüşlerini aktardı. Genişbant Endüstri Modelleri Raporu ile Politika ve Uygulamaya Yönelik Öneriler Raporu'ndan söz eden Çelik, örnek proje önerilerinde bulundu.

Geleceğin bilişim ihtiyaçları

Bölgeler için ayrı teknolojik hedefler konulması istenirken ASELSAN'ın en son 4G/LTE teknolojisine sahip Milli Ticari Baz İstasyonu'nu geliştirerek yurtdışına satmayı hedeflediği açıklandı. Yayıncılığın klasik yöntemlerden uzaklaşıp interaktif bir hale dönüştüğü belirtilirken TV yayıncılığında ciddi planlama yapıp hukuki altyapının yasalarla oluşturulması önerildi.

Mobil iletişim teknolojileri günlük hayatın her alanına girdi. Başlangıçta sadece konuşma ve SMS ihtiyacını karşılayan mobil teknolojiler, baş döndürücü bir hızla ilerliyor. Bu yıldan itibaren 4G ile hizmet vermeye başlayacak olan operatörlerin 2020'ye gelindiğinde 5G'ye geçecekleri öngörülüyor. Uzun Vadeli Dönüşüm (Long-Term Evolution-LTE) teknolojisinin gelmesi ile birlikte ilk ve en büyük değişim iletişim ve medya sektörlerinde olacak. Bu sektörleri ne bekliyor? Sektörün ihtiyaçlarını karşılamak için bilişim alanında fırsatlar nelerdir? Geleceğin en değerli üretim girdisi ve insan yaşamının olmazsa olmazı enerji sektöründe bilişim teknolojilerinin üretim, tüketim ve dağıtımda kaçınılmaz bir rolünün olacağı kesin. Akıllı şebekelerin yanı sıra

üretimde ve tüketimde bilişim teknolojileri enerji sektörüne yeni değerler katacak. Enerjide bilişim sektörünü bekleyen fırsatlar ve yönelimler nelerdir?

Bu soruların yanıtı, 21. BİMY Semineri'ndeki "Geleceğin bilişim ihtiyaçları" panelinde ele alındı. Seminerin ilk günün son panelinin yöneticiliğini Murat Pehlivan yaptı. "Geleceğin bilişim ihtiyaçları" panelinde TV Yayıncıları Derneği Başkanı Zahid Akman, Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK) Lisans Dairesi Başkanı Muhsin Kılıç, ASELSAN Bilgi Güvenliği Müdürü Ali Yazıcı ve T.C. Kalkınma Bakanlığı Daire Başkanı Kamil Taşçı geleceğe ilişkin öngörülerini aktardılar.

Panelde ilk sözü alan Kalkınma Bakanlığı Daire Başkanı ve Bilgi Teknolojileri Derneği Genel Sekreteri olan Taşçı, "Nasıl bir Türkiye? Genel perspektif" başlıklı sunum yaptı. Ekonomide son 10 yılı özetleyen, neler yapıldığına ilişkin bilgiler veren Taşçı, 2002'de 3.492 dolar seviyesinde olan

talebin gelişimine de bağlı. En temel soru Türkiye için bir orta gelir tuzağı (OGT) riski var mıdır?" diye soran Taşçı, Türkiye için ulusal anlamda orta gelir tuzağı riski olmadığını söyledi. Ülkelerin orta gelir tuzağına düşme nedenlerini; teknoloji açığı, zayıf bilgi stoğu ve üretim kapasitesi olarak gösteren Taşçı, "Üretim çeşitliliği ne kadar çoksa ekonomik yapı o kadar güçlüdür. Cari açığın temel nedenlerinden biri de enerji ithalatıdır. Her bölgenin farklı dinamikleri bulunuyor. Her bölge için ayrı teknolojik hedefler koymak lazım. Türkiye'nin kaçırdığı nokta bu" saptamasında bulundu.

Türkiye ekonomisinin emek yoğunundan daha fazla sermaye yoğun, toplam faktör verimliliğine dayanan, sanayileşen bir ekonomik yapıya evrildiğine değinen Taşçı, Bilgi Toplumu Stratejisi'nin (BTS) 4 ay önce tamamlandığını, stratejide özellikle yazılım sektörü ve kurumsal bir yapıdan söz edildiğini bildirdi.

Mobile iletişim teknolojilerinde geleceğin bilişim ihtiyacı olarak değerlendirilen LTE advanced teknolojisi, mimarisi, baz istasyonuna (eNodeB) değinen ASELSAN Bilgi Güvenliği Müdürü Yazıcı, 3G'den 4G'ye keskin bir geçiş olmadığını vurguladı. Kamu güvenliğinde güvenlik sistemlerinin önemine işaret eden Yazıcı, "Devletin ekosistemi, Ar-Ge'yi bir plan dahilinde desteklemesi gerekir" dedi. ASELSAN'ın projelerini de anlatan

kişibaşı gelirin 2014 sonunda 11.277 dolar düzeyine yükseleceğinin tahmin edildiğini belirtti. "Türkiye için kalkınmanın sürdürülebilmesi yurtiçi

Yazıcı, 13 Şubat 2013'te sözleşmesi imzalanan ULAK Projesi'ni ve hedeflerini anlattı. Yazıcı, en son 4G/LTE teknolojisine sahip Milli Ticari Baz

İstasyonu'nu geliştirmeyi ve yurtdışına satmayı hedeflediklerini açıkladı.

RTÜK İzin ve Tahsisler Daire Başkanı Kılıç, LTE'nin yayın yapacağı spektrumun çok önemli olduğunu söyledi. Televizyon ve video içeriklerinin İnternet ağı üzerinden verildiği Over-The-Top TV (OTT) yayıncılık türünü anlatan Kılıç, artık yayıncılığın klasik yöntemlerden çıkarak etkileşimli bir hale dönüştüğüne işaret etti. "2015'ten itibaren yayıncılık dışı servisler vermeyi hedefliyoruz" diyen Kılıç, yayıncılık servislerinin ne şekilde kullanılacağını konuşulup tartışılması gerektiğini ifade etti.

OTT yayıncılığının gündemde olduğunu ve düzenlenmesi gerektiğini ifade eden Kılıç, bu alanda BTK ve TİB'in de görevleri bulunduğunu anlattı. Kılıç, "Bu teknolojinin düzenlenmesinde geç kalındığında riskler var. Bu yıl içinde büyük bir katılımı büyük bir ihtimalle düzenleme yapacağız. Katkılarınızı bekliyoruz" çağrısında bulundu. Yayın sektörünün 2013 toplam reklam gelirinin 3.168.158 bin TL olduğunu bildiren Kılıç, yayıncılığın klasik yöntemlerden hızla uzaklaşıp interaktif bir hale dönüştüğünü vurguladı.

Kılıç, bu değişime uygulamaların ve platform hizmeti sunanların uyması, yeni iş modellerinin geliştirilmesi gerektiğinin altını çizdi.

TV Yayıncıları Derneği Başkanı Zahid Akman, 20 yıl önce kanunsuz bir şekilde başlayan özel televizyonların sorunlarının çözülmediğine işaret ederek, "2020 yılında nasıl bir TV yayıncılığını bilemiyoruz. Ne yürütme ne yasama bu sürecinin sorunsuz bir şekilde yürütmesi konusunda işaret, bir çaba göremiyorum. Hükümetin bu konuda çok ciddi planlama yapıp hukuki altyapısının da yasalarla doldurulması gerekiyor. 20 yıl önce

özel TV'lere geçişte sağlam hukuki altyapı kurulamadığından biz bugün bu sorunları yaşıyoruz" eleştirisi getirdi.

"Karasal sayısal yayına geçmeyi başaramayan sayılı ülkelerden biriyiz" diyen Akman, hükümetin ciddi politikalarla kararlar alması ve eylemler yapması gerektiğine dikkat çekti. Karasal sayısal yayının tartışılmasının "absürt" ve "can sıkıcı" bulan Akman, RTÜK ya da Bakanlığın şirket gelirlerine katkı sağlamayacak bir konuda ticari yatırım yapılmasını istediğini söyledi. Yürütme ve yasama ile sağlıklı diyalog kurup bunun ciddi altyapısını kurma yönünde adım atılmazsa ciddi sorunlarla karşılaşılacağına değinen Akman, yasama ve yürütmenin bu konuda tedbirlerin alınması gerektiğini belirtti.

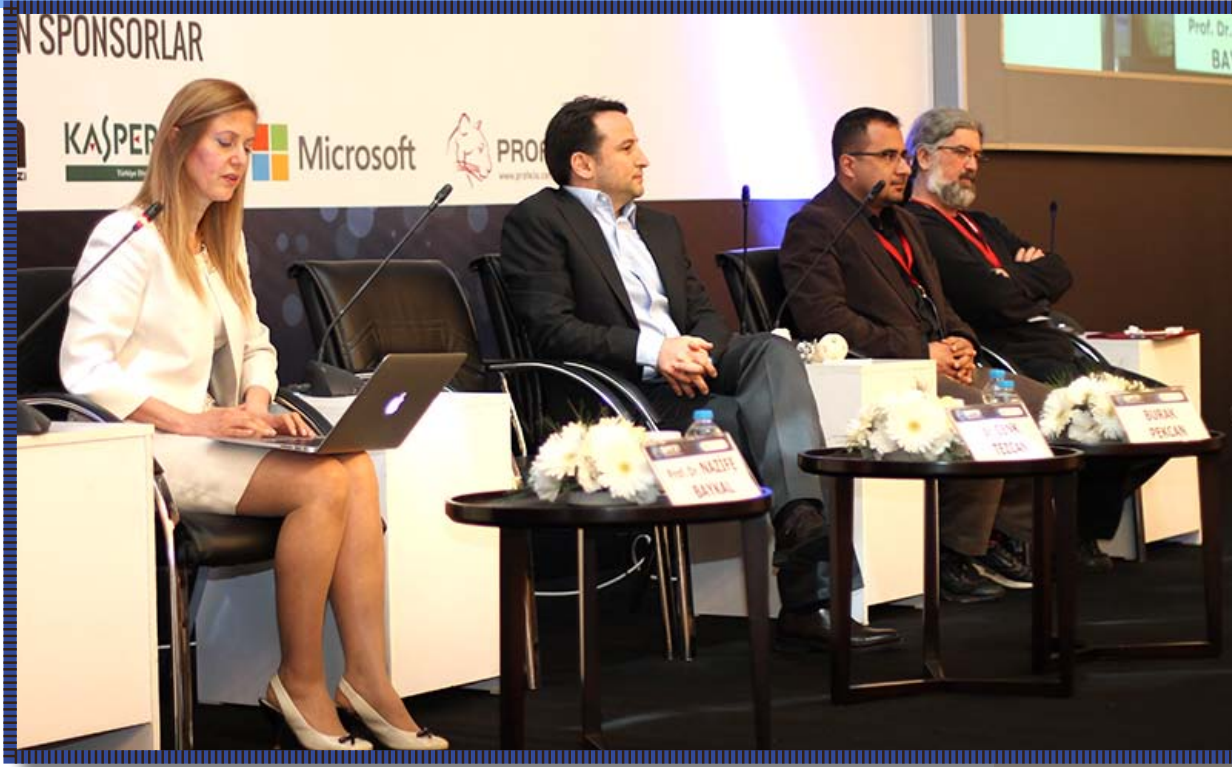
Karasal sayısal yayın konusunda ortada bir ihale olmadığı ve bedellerin belirlenmediğini anımsatan Akman, konuşmasını "İhaleleri birtakım emrivakilerle yapmamamız dikkat çekmek istiyorum. Süreç şu anda kilitlendi. Sonunun ne olacağı belli olmayan bir maceraya kimse yatırım yapmaz" diyerek bitirdi.

Yapay zekâ hayallerinin bilişimle gerçeğe dönüşmesi...

Yüzyılın sonunda, biyoteknolojiyle insan vücudunun mükemmelleşmesi sağlanıp çok daha uzun ve sağlıklı yaşanacak. 2040'da herkesin bir 3 boyutlu yazıcısı olacak. Artık sistematik bir bakış açısı üretilmesi, yaratıcı ve inovatif düşünceyi destekleme zamanı...

Geleceğin üretim endüstrisini, nano teknolojilerdeki gelişimin belirleyeceği açık. Endüstriyel üretimden, bilişim endüstrisine kadar her alanda kuantum ve fonon teknolojileri üretimin temel belirleyicisi olacak. Peki evrensel üretilmiş bilgiyi fonon teknolojisi üzerine inşa ettiğimizde bizi neler bekliyor? Yakın gelecekte; günlük yaşamımızın her alanında etkili bir şekilde değişime neden olacak teknolojiler, sağlıktan biyoteknolojik üretimlere ve materyallere kadar, robot teknolojilerinden yapay zekâya kadar geniş bir alanda hayatımıza girecekler. Son birkaç yıldır 3D baskı teknolojisini ve bu teknolojinin gelişmesiyle nelerin yapılabileceğini konuşmaya başladık bile...

"Sayısal Gündem 2020" ve yeni bilişim stratejilerinin tartışıldığı 21. BİMY Semineri'nde, ikinci gün öğleden önce "İnnovasyon Ar-Ge'de Yeni Yönelimler" Paneli

düzenlendi. ODTÜ Enformatik Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Nazife Baykal'ın yönettiği panelde ODTÜ Enformatik Enstitüsü'nden Yardımcı Doç. Dr. Cengiz Acartürk ile Yardımcı Doç. Dr. Buğra Koku, Bewell Danışmanlık Genel Müdürü Dr. Cenk Tezcan ile +90 Genel Müdürü Burak Pekcan geleceğin üretim endüstrisini anlattılar.

'Sağlığa Fütüristik Bir Yaklaşım' sunumunu yapan Bewell Danışmanlık Genel Müdürü Dr. Tezcan, geleceğe ilişkin gerçeklere değindi. "Geleceğin planlanabilir olduğunu düşünüyoruz, anlamlı bir gelecek kurmak istiyoruz" diyen

Tezcan, Türkiye'deki Ar-Ge oranlarının düşüklüğünün vizyoner ve fütürist düşünceye sahip olunmamasından kaynaklandığına işaret etti. Fütürizmin tanımını yapıp nasıl fütürist olunduğu, fütürist olmanın zorluğu, inovasyonun gücü, neden fütüristik bir dünya görüşü olması gerektiğini anlatan Tezcan, "Gelecekle ilgili plan yapan herkes fütürüstdür. Gelecekle ilgili plan yapabilmek için de geçmişi bilmek, günceli takip etmek gerekir" dedi. Biyoteknoloji çağına girildiğini anlatan Tezcan, 21. yüzyıl tıbbının yaşam kodlarını okumaya başladığı, yüzyılın sonunda doku mühendisliği ve kök hücre çalışmaları sayesinde yeni organlar

yaratılabileceğini bildirdi. Tezcan, "İnsan Genom çalışmaları, yaşlanmayı anlamamıza yardımcı olacak. Ancak sağlık ve zindeliği içermeyen bir ölümsüzlük, sonsuz bir cezadan başka bir şey olmayacak. Yüzyılın sonunda, biyoteknoloji sadece hastalıkları tedavi etmekle kalmayacak. İnsan vücudunun mükemmelleşmesini sağlayacak, hatta yeni yaşam formları yaratacak. Hücre yenileme mekanizmasını harekete geçiren protein ve enzim kokteylleri enjekte ederek, metabolizmayı regüle edecek, biyolojik saati sıfırlayacak ve oksidasyonu azaltılabileceğiz. Gen terapisi sayesinde yaşlanma sürecini yavaşlatabileceğiz. Nanosensörler sayesinde ortaya çıkmadan yıllar önce hastalıkları tespit edip müdahalede bulunabileceğiz. Çok

daha uzun ve sağlıklı yaşayacağız" diye konuştu. İlk kez 1987'de üretilen ve son iki yılda yaygınlaşan 3 boyutlu yazıcıların +90 Genel Müdürü Pekcan, katmanlı üretim teknolojisinin tarihi ve ilginç gelişmeleri paylaşarak katmanlı üretim uygulamalarından örnekler verdi. +90 olarak bir AB projesi içinde olduğunu açıklayan Pekcan, 3 boyutlu yazıcı teknolojinin insansız hava aracında da kullanıldığını bildirdi. Halen 3 boyutlu et

üretildiğine değinen Pekcan, 2040'da herkesin bir 3 boyutlu yazıcısı olacağını öngördüğünü söyledi.

ODTÜ Enformatik Enstitüsü'nden Yrd. Doç. Dr. Acartürk, zihin ve yapay zekâya ilişkin bilgiler verdi, yapılan ve yapılacak olanları anlattı. "Bilişsel bilimler gözüyle yapay zekâ ve bilişim" başlıklı sunumunda Acartürk, "2000'lere kadar aslında yapay zekâ, uzun bir başarısızlık şeklinde gelişti" dedi.

1940'larda "Fare ve klavye"nin öngörülmediğine dikkat çeken Acartürk, 2000 ve sonrasının, "Yapay zekânın hayalleri bilişimle gerçeğe dönüşüyor mu?" sorusunu gündeme getirdiğini belirtti. Acartürk, akıllı arabalar, evler, şehirler, göz hareketi algılayıcıları, beyin makine arayüzleri gibi yapay zekâ örneklerini aktardı. "Robotlar gelecek mi? Hayatımızda nasıl bir rol alacaklar ve biz bunu kabul edecek miyiz?" sorularının yanıtlarını katılımcılarla paylaşan Yrd. Doç. Dr. Koku, "Evlerimizdeki rutin işlerimizi yapan robotların yaşamımıza girmesi çok uzak değil" dedi.

Kaçınılmaz bazı gelişmelerin olacağı ve bunun için yapılması gerekenlerin konuşulmasını isteyen Koku, ciddi özgüven eksikliğimiz olduğunu, potansiyelimizin iyi yönetilip yön verilmesi gerektiğini işaret etti. Koku, sistematik bir bakış açısı üretilmesi, yaratıcı ve inovatif düşüncenin çözüm olabileceğinin altını çizdi. .

"Farklı bir ortama kayış var. Biz bunu nasıl yöneteceğiz? Çevresi ile iletişim kuran makineler üzerinde çalışılmalı. İnsan odaklı üretmek ve satmak gibi bir hedefimiz olmalı. Ülkemizde özgüven artırılmalı. 'O kesin olacak ama onu ben neden yaratmayayım?' fikrini yeni nesillere aşılamalıyız" şeklinde konuşan Koku, uzun soluklu, geniş kapsamlı hedeflerin ilköğretimden başlayarak verilmesini önerdi.

Siber güvenlikte tehlikenin farkında değiliz

Türkiye, dünyada siber saldırılarda ilk 10 ülke arasında. Geleneksel güvenlik stratejilerinin günümüz tehditlerini algılama ve yönetmekte yetersiz olduğuna dikkat çekildi. Siber atakların geçmişteki analizleri yapılarak geleceğe dair tahmin yürütülebileceği belirtildi.

Günümüzde konvansiyonel silahlarla gerçekleştirilen savaşların yerini hızla teknolojik araçlarla yapılan Siber savaşlar almaktadır. Yakın gelecekte dünyayı siber savaşların yakıp kavuracağını dile getirmeyen yoktur. Siber savaşların sadece askeri araçların kontrolünü ele geçirmek ya da askeri hedefleri etkisiz hale getirmekle sınırlı kalmayacağı, Ülkelerin tüm kritik alt yapılarını hedef alacağı ve hayati öneme haiz tüm alanlarda tahripler yapmaya yönelik olacağı açıktır. Askeri, Siyasi, Ekonomik, Sosyal alanlar başta olmak üzere tüm ülkeler, kurumlar kuruluşlar ve kişiler Siber Savaşların hedefi haline gelmiştir. Peki ya sosyal medya? Sosyal medya siber savaşların yeni mecrası olarak nelere gebe? Geline bu noktada Siber Güvenlik için topyekûn bir farkındalık oluşturma sürecini geçip, topyekûn bir savunma dönemine girmemiz gerekiyor mu?

BİMY Semineri'nin ikinci günü öğleden sonra "Siber Güvenlik ve Sosyal Medyada Gelecek Öngörüler" paneli yapıldı. Gazi Üniversitesi Elektrik Elektronik Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Mustafa Alkan'ın yönettiği panelde, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Zakir Avşar, TÜBİTAK Siber Güvenlik Enstitü Müdürü Atilla Hasekioğlu, BİZNET Genel Müdürü Neşe Sayarı ve ISSA Türkiye Kurucu Başkanı Batuhan Tosun görüşlerini açıklayıp değerlendirmelerde bulundular. Panel yöneticisi Gazi Üniversitesi Elektrik Elektronik

Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Alkan, Türkiye'de son günlerde ciddi bir tartışma konusu olan sosyal medya ve siber güvenliğin özellikle Gezi Parkı olaylarından sonra fark ettiğinin altını çizdi. Türkiye'nin siber saldırılarda dünyada ilk 10 ülke arasında yer aldığını anımsatan Alkan, yapılan saldırılara ilişkin bir bilgiye sahip olunmadığını vurguladı.

"Dijital yerliler ve göçmenler" ile kavramlara değinen Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Avşar, gazete tirajlarının düştüğünü, böyle devam ederse yazılı medyanın

dünya ..." eşitliğini kaydeden Hasekioğlu, "Siber ortam ile ilgili korkunç olan şey herkes ile bağlantılı olmak" ifadesini kullandı. Twitter ve Facebook kullanıcı sayısı, atılan mesajlara ilişkin sayısal bilgileri paylaşan Hasekioğlu, tehditleri, Kötücül yazılım dağıtımı, Siber saldırı için organize olma/haberleşme ve Mahremiyet ile ilgili tehditler başlıkları altında topladı. Fırsatları ise Erkenden tahminleme, Tanımlı varlık tespiti ve Bilgi yayılım ağı tespiti başlıklarında anlatan Hasekioğlu, siber atakların geçmişteki analizlerinin yapılarak geleceğe dair tahmin yürütülebileceğini belirtti.

Biznet Genel Müdürü Sayarı ise Gelişmiş Tehditler ve Güvenlik Operasyonu Yönetimi başlıklı sunumuyla pratik bilgiler vererek panele katkı sağladı.

Gelişmiş ısrarcı tehditler (Advanced Persistent Threat - APT) ve sorunlardan söz eden Sayarı, toplanan verinin kötüye kullanımına

biteceğini ileri sürdü. Eğitim ve medyanın geleceği konusunda endişe etmemek için kendimizi yeniden düzenlememiz gerektiğini vurgulayan Avşar, gençlerin önünün açılmasını istedi. TÜBİTAK Siber Güvenlik Enstitüsü Müdürü Dr. Hasekioğlu, rakamlarla sosyal medya, tehdit ve fırsatlara ilişkin bazı ülke örneklerini anlattı. "İnternet=Siber ortam = Sınırları olmayan bir

ilişkin örnekler verdi. "Sorun, tehlikenin farkında olmamamız, olmadığımız için de önlem almamamız. Geleneksel güvenlik stratejileri ile günümüzün tehditlerini algılama ve yönetmekte yetersiz. Kullanım kuralları tanımlı değil" diyen Sayarı, sunumuna şöyle devam etti: "Atağın başladığı birçok durum fark

edilmeyebiliyor. Saldırı izleri loglarda görünse de tespit mekanizmalarını atlatıyor. Tespit süreci ağırlıklı olarak yoğun ve uzman insan gücüne dayanıyor, saldırı izleri manual olarak inceleniyor. Sosyal medya kullanım kuralları tanımlanmıyor / uygulanmıyor. Şifre politikaları yetersiz.”

Çözümüne de değinen Sayarı, prosedürler ve teknik önlemler alınması gerektiğini vurgulayan eğitimler verilmesi ve tehditlere karşı hazırlıklı olunmasını önerdi. Sayarı, şunları söyledi:

“Bilinmeyen tehditlere hazırlıklı olunup daha ileri izleme ve proaktif tespit teknikleri kullanılmalı, görsel izleme olanakları arttırılmalı ve tepki verme süresi hızlandırılmalıdır. APT tespitinde, ‘Big data’ analiz ve raporlama yöntemleri ile güvenlik operasyonları yönetim sistemi (Security Operation Center -SOC) gibi çok farklı kaynaklardan gelen yüksek hacimli veri analizi yapılmalı.”

Sayarı, konuşmasının sonunda 2000’de Ankara’da kurulan BT güvenliği üzerine çalışan Biznet hakkında bilgiler aktardı.

ISSA Kurucu Türkiye Başkanı UITSEC Genel Müdürü Tosun, “Bilgi güvenliği nedir? Bilgi neden önemlidir? Siyasal açıdan sosyal medya! Sosyal medya ve güvenlik riskleri, major güvenlik tehditleri, gerçek örnekler ile kişisel bilgilerin önemi ve mahremiyet konularında değerlendirmelerini paylaştı.

“Sosyal medyada siz yoksanız, sizin yerinize bir başka kurum vardır” yorumu yaparak “Facebook ve twitter gibi üst seviye olan sosyal ağlar, güvenlik zafiyetleri oldukları için eleştiriliyorlar” dedi. Sosyal ağlarda ayda ortalama 120 kere ciddi ölçüde dolandırıcılık yapıldığını bildiren Tosun, Facebook ve twitter gibi sosyal ağların güvenlik zafiyetleri oldukları için eleştirildiğini söyledi. Tosun, klasik 5 aldatma tipini, “Michael Jackson’ın ölümü ilgi gizli bilgiler; Zor durumdayım lütfen para gönder; Bu resmi gördünüz mü?; IQ Testi; BlaBla Üniversitesi 2003 mezunları ve Domuz gribinden korunma yolları için tıklayınız” şeklinde sıraladı.

Siber saldırılardan korunmak için Tosun, “Uzun ve alfanümerik şifreler kullanın. Sosyal medya üzerinde kullanıcı bazlı uygulamaları kapatın. Her şeyi paylaşmayın ve Reklamlar ile ilgilenmeyin” uyarılarında bulundu.

Büyük veriyi nasıl algılamalıyız?”

Kamunun büyük verinin “zor ve sancılı” bir süreç olduğunu fark edip gereğini yerine getirmesini isteyen uzmanlar, bilgide disiplin için öncelikle Ulusal Veri Sözlüğü oluşturulmasını önerdi.

21. BİMY Semineri’nin ikinci gününün son paneli “Büyük Veri, Kamu Veri Merkezi” oldu. Bilginin anlık değerlendirilerek ve işlenerek her alanda verimliliğin artırılmasından, büyük verilerin birleşerek yeni katma değerler yaratacak yepyeni verileri oluşturması dönemine gidiyoruz. Büyük şirketlerden, devletlere kadar tüm kurumsal yapılar büyük verinin cazibe alanına girecek. “Türkiye’de ‘Büyük veri’nin geleceği ne olacak? Kamunun bu konuda gelecek öngörülerini ve hazırlıkları nelerdir?” konusunun ele alındığı panelde, büyük veri kavramının nasıl algılandığı, yasal düzenlemeler ve çeşitli ülkelerdeki uygulamalardan söz edildi.

TODAİE eDevlet Merkez Müdürü Prof. Dr. Türksel Kaya Benghsir’in yönettiği panelde, Hacettepe Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölüm Başkanı Prof. Dr. Doğan Nadi Leblebici ile TÜBİTAK

BİLGEM e-Dönüşüm Birim Yöneticisi / e-Devlet Danışmanı Mustafa Afyonluoğlu konuştu.

Panel yöneticisi Benghsir, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu’nun (BTYK), 15 Ocak 2013’teki 25. toplantısında her kurumda müstakil

olarak işletilen veri merkezlerinin, tek bir çatı altında birleştirilerek “Türkiye Kamu Entegre Veri Merkezi” kurulması kararının alındığını anımsattı. Büyük verinin tüm dünyada hacim olarak hızla artıp çeşitlendiğine değinen Benghsir, “Zamanı ve mekânı sıkıştırarak büyük verinin anlık kullanımı önem taşıyor. Kamunun bu anlamda neler yaptığı ve yapması gerekenler anlam kazanıyor” dedi. Sürdürülebilir ekonomi için büyük devletlerin verileri anlamlandırarak büyük arayışlar içinde olduğuna işaret eden Benghsir, panelde ilk sözü Prof. Dr. Leblebici’ye verdi.

“Büyük veriyi nasıl algılamalıyız” sorusunun yanıtını kendi deneyimlerinden yola çıkarak vermeye çalışan Leblebici, tüm alanlardaki verilerin yararlı veriye dönüştürülmesinin en önemli sorunlardan biri olduğunu söyledi. Leblebici, “Kamunun, daha büyük veriyi depolamak, yönetmek ve işlemek zorunda olduğunu biliyoruz. Bu uygulamalar için daha uzun süreler gerekiyor. Süreç zor ve sancılı gerçekleşiyor. Kurumlarda yeterli insan kaynağına sahip olunmadığı doğrultusunda bazı eleştiriler bulunuyor” değerlendirmesinde bulundu. Türkiye’de önce veriyi üretip 75 milyona hizmet

vermeye çalışan kamunun bunun zorluklarını fark edip gereğini yerine getirmesini öneren Leblebici, halen 96 bin akademik personele sahip olduğumuzu bildirip durumu koruyabilmek için 2023 yılında 300 bin elemana ihtiyaç olduğunu bildirdi. Leblebici, bazı alanlarda büyük verinin işlenmesinde modelleme yapılamadığını belirtip özel hayatın gizliliği ortadan kaldırdığı eleştirileri olduğunu söyledi.

TÜBİTAK BİLGEM e-Devlet Danışmanı Afyonluoğlu ise, yasal düzenlemeler ve başka ülkelerle karşılaştırmalar yapıp büyük veri ve açık veri kavramlarından söz etti. Afyonluoğlu, “Müstakil veri merkezine sahip olmak ne kadar cazip. Bu ayrıca üstümüze kalan bir yük mü? Dünyada yıllık 1.5 Trilyon doların büyük bir kısmı, veri merkezini ayakta tutmaya harcanıyor. Veri merkezine sahip olmak aslında bir güç değil aksine bir yük” diye konuştu.

ABD-IBM ile Güney Kore – NCIA Kamu Entegre Veri Merkezi örneklerini anlatan Afyonluoğlu, geçen yıl Kamu Entegre Veri Merkezi kurulması konusu Türkiye’de gündeme geldiği ve bu görevin Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı’na verildiğine değinen Afyonluoğlu, hem büyük veri, hem veri merkezi konsolidasyonu için kamu-özel sektör işbirliğinin şart olduğunu vurguladı. Afyonluoğlu, sözlerine şöyle devam etti: “Büyük veride başarılı analiz yapmamız için bazı ön şartlarımız var. Başarılı olmak için ilk şart, e-Devlet Projeleri’nde kaliteli yazılımlar ile kullanımın artırılması. Bgide disiplini sağlamak için öncelikle Ulusal Veri Sözlüğü’nün olması gerekiyor. Veri sahipliğini tanımlayan bir mevzuat bulunmuyor. Kurumlarda çok farklı teknolojiler mevcut. Ulusal Veri Merkezi’nde bu veriler ne kadar verimli çalışabilir? Uyumluluk ön hazırlıkları gerek. Gerçekten planlanması çok zor bir konu. Kısa zamanda fazla bir şey beklenmemeli.”

DEVLET KORUMASINDAKİ ÇOCUK VE GENÇLER İÇİN SOSYAL DUVARLARI YIKALIM

Arzu Kılıç
arzu.kilic@tbd.org.tr

“Yapacak çok şey var; dokunulacak onlarca hayat, alınacak binlerce dua...”

Değerli Okurlar,

Hafta sonu Hayat Sende Gençlik Akademisi Derneği'ne konuk oldum. Basında dernek hakkında okuduğum haberler, projeleri ve hazırladıkları “Doğru Sözlük” adlı kitapçık oldukça dikkatimi çekti ve yetkilileri ile tanışmak istedim.

Hayat Sende Gençlik Akademisi Derneği, 2007 yılında devlet korumasında kalan çocuk ve gençlerin temel yaşam becerilerini kazanmış şekilde eşit ve ayrımcılığa uğramadan hayata atılması amacıyla bir grup idealist genç tarafından kurulmuş.

Derneğin Yönetim Kurulu Üyesi Abdullah Oskay ile tanıştım. Kendisi de yuvada yetişmiş gençlerden birisi. Yuvada yetişmiş olması onun cesaretini kırmamış tam tersi hayata karşı daha da güçlü yapmış. Başarmış, istemiş ve yapmış. Hayatında çok şeyi istemiş ve başarmış. Her zaman varoluşçu felsefeyi benimseyip yaptıklarının değil yapacaklarının toplamı olmaya odaklanmış. Şu an Ekonomi Bakanlığı'nda çalışıyor, evli ve iki çocuk babası.

Yapacak çok şey; dokunulacak onlarca hayat ve alınacak binlerce duanın olduğunu söyleyerek yuvadaki çocuklara örnek olan Oskay ile dernek faaliyetlerini, “Sosyal Duvarları Yıkallım” Projesi ve “Doğru Sözlük” kitapçığını konuştuk.

Sosyal Duvarları Yıkallım Projesi'nin raporu yayımlandı. Raporu ve raporun çarpıcı sonuçlarına www.sosyalduvarlariyikalim.org adresinden ulaşabilirsiniz. Hayat Sende Ailesi, bu proje ile insanın yaptıklarının değil, yapacaklarının toplamı olduğuna ve değişime yürekten inanıyor. Dernekte gönüllü olarak çalışan pek çok öğrenci var ve yuvadaki çocuklar için bir şeyler yapmaya çalışıyorlar. Başkent Üniversitesi Sosyal Hizmetler Bölümü öğrencisi Sultan Çayırılı da onlardan birisi. Derslerinden fırsat buldukça derneğe hizmet ediyor. Kim bilir ileride hangi yuvayı aydınlatacak, hangi çocuğa umut olacak...

Bireysel olarak siz derneğe destek olabilirsiniz. Nasıl mı? Gönüllü olarak Akademide eğitim verebilir, çalışmalara katılabilir, bağış verebilir ve derneğin projelerini sosyal mecralarda paylaşabilirsiniz.

Sosyal ağlarda paylaşılan istatistik, haber, “Başarı Öyküleri” ve “Doğru Sözlük” gibi içerikleri daha geniş kitlelere ulaştırmak için de sosyal medya hesaplarınızdan paylaşımlarda bulunun.

“Sosyal Duvarları Yıkallım” projesi ile toplum ve medyanın devlet koruması altında yetişen gençlere yönelik negatif tutumunun tamamen değişmesini ve Türkiye'deki tüm çocukların eşit ve adil bir şekilde yaşamasını diliyorum.

İçinizde yeşeren umutlardan vazgeçmeyin. Hem umutlarınızı yeşertin hem de başkalarına umut olun...

www.hayatsende.org

Keyifle okumanız dileğiyle...

Hayat Sende Gençlik Akademisi Derneği Üyesi Abdullah Oskay:

Çocuklarımızı etiketlemeyin!

Toplum ve medyanın devlet koruması altında yetişen gençlere yönelik negatif tutumuna dikkat çeken Oskay, “Sosyal Duvarları Yıkılma” Projesi’yle bu bireylere dair önyargıları ve toplumla aralarında oluşan sosyal duvarları, bilimsel ve etik temele dayanan söylem ve uygulamalarla kaldırmayı hedeflediklerini belirtti.

-Hayat Sende Gençlik Akademisi Derneği’nin kuruluş hikâyesini ve amacını anlatır mısınız? Dernek hangi ihtiyaçtan doğdu ve faaliyetleri nelerdir?

- Hayat Sende Gençlik Akademisi, Ankara’da 2007 yılında devlet korumasında yetişen bir grup idealist genç tarafından kuruldu. Amacımız devlet korumasında kalan çocuk ve gençlerin temel yaşam becerilerini kazanmış şekilde eşit ve ayrımcılığa uğramadan hayata atılmasıdır. Hayat Sende, varoluşçu felsefeyi kendisine rehber edinerek, insanın geçmişi ne olursa olsun, geleceğinin insanın ellerinde biçimleneceği ve farkı yaratanın insanın kendisi olduğu gerçeğinden hareket etmektedir.

Biz, suçlu bir çocuğun olamayacağını, en iyi ihtimalle suça itilmiş bir çocuğun olacağına inanıyoruz. Bu çerçevede, bu çocukları kazanmak için harcanan çaba ve bedelin, kaybedildikten sonrakinden çok daha az olacağına inanmakta ve faaliyetlerini bu çocukların suça itilmesini önleyici yaklaşımla sürdürmekteyiz.

Amaçlarımız doğrultusunda pek çok etkinlik ve projeler yapıyoruz. Sabancı Vakfı tarafından 2013 yılı Toplumsal Gelişme Hibe Programı kapsamında desteklenen “Sosyal Duvarları Yıkılma” projesi, Hayat Sende özkaynakları ile sürdürülen “Gençlik Akademisi” projesi, Yetiştirme Yurtları ve Sevgi Evlerine yönelik düzenlenen “Kariyer Şenlikleri” etkinlikleri, Koruyucu Aileliğin Yaygınlaştırılması için çalışmalar yapılan “Bir Küçük, Bir Gülücük” projesi gibi.

Birçok ağ ve platformun içerisindeyiz. Genç Optimistler Programı, Ulusal Gençlik Parlamentosu, Uçan Süpürge Çocuk Gelinler Platformu, UNICEF Çocuğa Karşı Şiddetin Önlenmesi Ortaklık Ağı gibi... Toplumda çocukların etiketlenmesi karşı birçok çalışma yapıyoruz.

Sosyal Duvarları Yıkılma” Projesi’yle farkındalık oluşturmaya çalışıyoruz

-Hayat Sende Gençlik Akademisi Derneği ve çeşitli sivil toplum kuruluşları tarafından “Sosyal Duvarları Yıkılma” Projesi başlattınız. Bu proje kapsamında, devlet koruması altında yetişen çocuk ve gençlere yönelik basında çıkan haberlerin analizi yapıldı. Bu raporun sonuçlarından söz eder misiniz? Medyada rencide ettiğini ve insanları ötekileştirdiğini düşündüğünüz bazı yasak kelimeler var. Bu kelimeler nelerdir?

-Hayat Sende Gençlik Akademisi Derneği önderliğinde Ankara ve İstanbul’da hayata geçirilen “Sosyal Duvarları Yıkılma” Projesi, sosyal hizmetler, çocuk, gençlik ve kadın hakları alanında faaliyet gösteren Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği, Habitat Kalkınma ve Yönetişim Derneği, Korunmaya Muhtaç Çocuklar Vakfı ile Koruyucu Aile ve Evlat Edinme Derneği’nin ortak çalışmasıdır.

Hayat Sende Gençlik Akademisi Derneği başta olmak üzere beş sivil toplum kuruluşunun rehberliğinde yürütülen Sosyal Duvarları Yıkılma Projesi’nde, kamuoyunda konuyla ilgili farkındalık oluşturarak devlet korumasında yetişen ve yetismekte olan bireylere dair önyargıları ve toplumla aralarında oluşan sosyal duvarları, bilimsel ve etik temele dayanan söylem ve uygulamalarla ortadan kaldırmayı hedeflemekte.

Araştırmalar, devlet korumasında yetişen gençlerin, akranlarına göre daha fazla sorunlu algılandıklarını göstermekte. Bu durum, büyük ölçüde, söz konusu gençlerin toplum ve medya tarafından etiketlenmelerinden kaynaklanmakta.

Sosyal Duvarları Yıkılma Projesi’nin amacı; toplum ve medyanın devlet koruması altında yetişen gençlere yönelik negatif tutumunun değiştirilmesidir. Sabancı Vakfı’nın desteği ile gerçekleştirilen proje Ankara ve İstanbul’da uygulanmakta. Projeyi uygularken ilk olarak; medya taraması yapılarak etiketleme örnekleri

tespit ettik, ikincisi; örneklerin analiz edilmesi sonucu bir rapor hazırlandı ve üçüncü olarak rapor geleneksel medya, kamu ve sivil toplum kuruluşları (STK) temsilcileri ile paylaşıldı ve sosyal medyada bir kampanya başlatılarak toplumda farkındalık yaratılmaya çalışıldı.

Medya, devlet koruması altında yetişen bireyleri ötekileştirip, suçla ilişkilendiriyor

Özellikle medyada devlet koruması altında yetişen çocuk ve gençlerin ötekileştirildiğini ve suçla ilişkilendirildiğini görüyorduk ancak bunun için analitik araçlar ve yöntem yoktu. Devlet, STK, akademisyenlerin ve kamu kurumlarının üzerinde mutabık kaldığı bir sorundu bu. Biz buna ilişkin bir yöntem geliştirdik. Proje doğrultusunda devlet koruması altında yetişen çocuk ve gençlere yönelik basında çıkan haberlerin analizi yapıldı. Medyada Kadına Yönelik Şiddeti İzleme ve Hrant Dink Vakfı'nın uygulamış olduğu Türkiye'de nefret söyleminin izlenmesi projesine benzer şekilde bir metodoloji geliştirdik. Bu metodoloji ile soyut olan bu sorunu daha da somutlaştırdık. Bu doğrultuda birçok sonuca ulaştık.

Devlet korumasında kalan birçok çocuğun gerek medyada gerek yazılı-görsel, videolarda ve haberlerde çok yoğun bir şekilde etiketlendiğini görüyoruz. Bunu bilerek yapmadıklarını düşünüyorum. Ancak çocuklara çok büyük zararlar vermekteler. Bu zararlardan dolayı çocukların ve gençlerin suçla ilişkilendirilmiş olmaları onları yaralamakta. Bu doğrultuda STK'lar ile birlikte bir farkındalık oluşturduğumuza inanıyoruz. Bu projeden sonra RTÜK'ün mevzuatında çocuklarla ilgili yayınlarda değişiklikler oldu.

Projenin aslında üç tane stratejisi vardı. Türk toplumu gibi soyut düşünme becerisi çok gelişmemiş bir toplumda nasıl projeyi somuta dönüştürür ve insanlarda farkındalık oluştururuz diye düşündük. Birinci strateji; medya taramaları. Medya taramalarından

elde edilen sonuçlarla basın yayın kuruluşları ve düzenleyici kuruluşlara ziyaretler, ikincisi doğru sözlük. Doğru sözlükte hatalı veya uygunsuz, yanlış kullanılan kelimelerin daha doğru kullanımı. Diğer üçüncüsü ise başarı öyküleri. Yani başarılı olan devlet korumasındaki çocuk ve gençlerin başarı hikayeleri.

Türkiye'de çocuk hakları konusu kangren olmuş bir konu

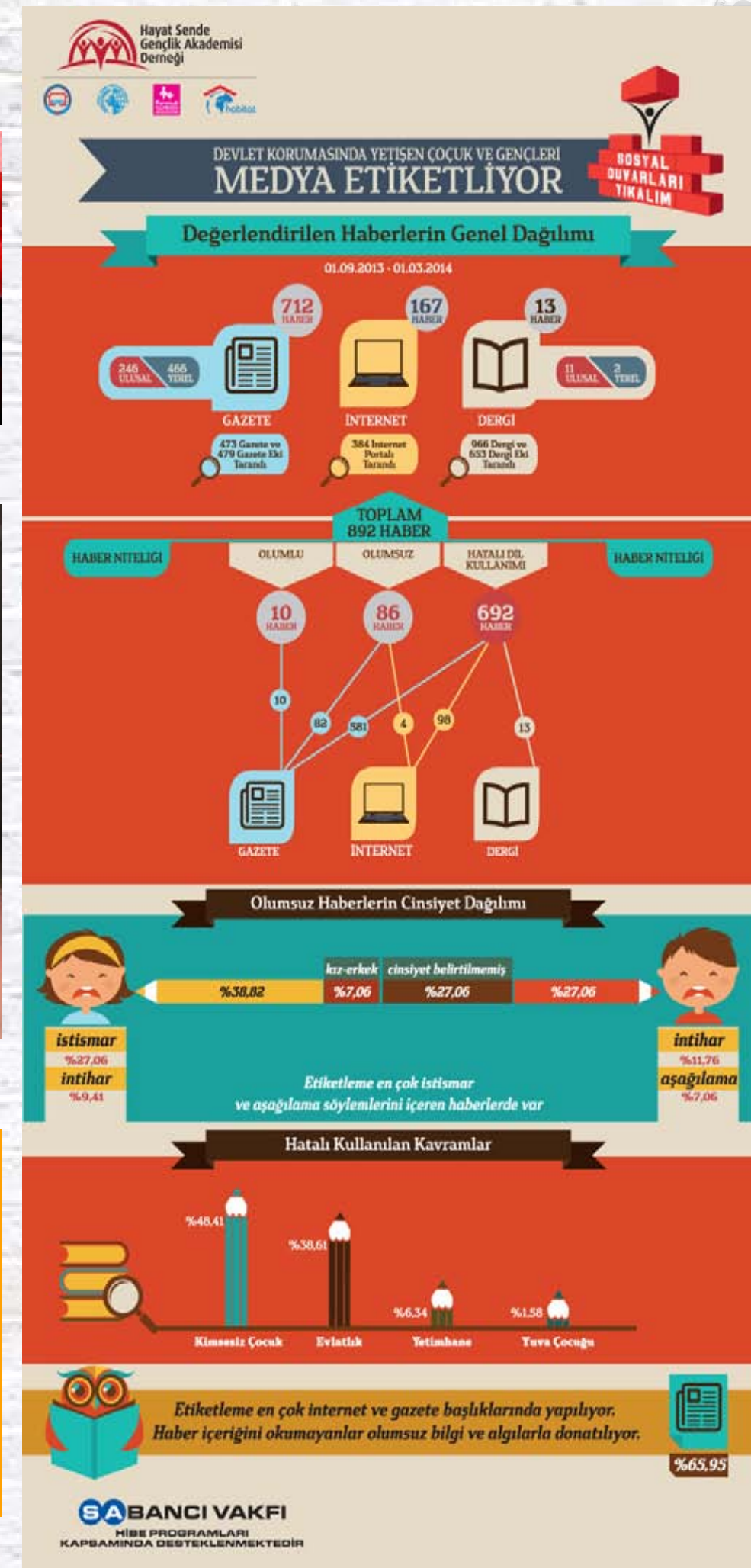
Genel itibarıyla Türkiye'de çocuk hakları konusu kangren olmuş bir konu. Sadece devlet yuvasındaki çocuklar için değil. Bütün çocuklar için geçerli bu. Türkiye'nin kangren olmuş çocuk politikasızlığında yuvadaki çocuklarla diğer çocukları ayrı düşünmemek gerekiyor.

Etiketleme dediğimiz kavram çok boyutlu bir kavram. Birçok yerde etiketlemeyi görmekteyiz. Kurumun çocuğu etiketlemesi var. Nedir bu? Bütün yuvadaki çocuklara aynı kıyafeti giydirmesi, aynı servisle okula gitmek. Yurtlardaki çocuklara karşı eğitim sisteminde etiketleme var. Medyada etiketlenme, iş ve sosyal yaşamda etiketlenme var. Yuvada yetişmiş gence kız vermem gibi. İşverenler yuvada yetiştiği için gençlere iş vermeyebiliyorlar.

Doğru Sözlük kitapçığı

-Basın, sosyal medya ve kamuda "Devlet Korumasındaki Çocuk" larla ilgili duyuru, haber, proje hazırlar ve sunarken kullanılacak dil konusunda nelere dikkat edilmelidir?

Neredeyse her gün gazetede ve TV'lerde karşılaştığımız mesajlar, haberler, diziler ve sinema filmleri bizi Doğru Sözlük adlı kitapçığı hazırlamaya yönlendirdi. Bu doğrultuda devlet korumasında yetişen çocuk ve gençlere yönelik toplum ve medya nezdindeki olumsuz algıyı ve söylemi değiştirerek kolektif bilinçte etkili bir dönüşümü hayata geçirmeyi amaçlıyoruz.

~~GERÇEK ANNE-BABA~~

BİYOLOJİK ANNE-BABA

#dogrusozluk

~~KORUNMAYA MUHTAÇ ÇOCUK~~

KORUNMAYA İHTİYACI OLAN ÇOCUK

#dogrusozluk

~~YUVADAN ÇOCUK ALMA~~

EVLAT EDİNME KORUYUCU AİLE OLMA

#dogrusozluk

~~ÇOCUK ESİRCEME YURDU~~

YETİŞTİRME YURDU ÇOCUK YUVASI ÇOCUK EVİ SEVGİ EVİ

#dogrusozluk

Türkiye’de devlet korumasında yetişen çocuk ve gençler, haberlerde ve filmlerde çoğunlukla; potansiyel suçlu, şiddet eğilimli veya cinsel istismar mağduru olarak yansıtılıyor. Farkında olmadan yapılan bu tür etiketlenmeler toplumsal önyargıların oluşmasına ve pekişmesine ve hatta bu devlet korumasındaki bireyler ile toplum arasındaki sosyal duvarları daha da güçlendirmiş oluyor. Medyanın baskın dili, çoğu zaman bizim de gündelik hayatta kullandığımız sözcükleri oluşturuyor.

Sosyal dışlanma ile mücadelenin temelde verimli ve etkili bir iletişim süreciyle başarılı olacağına inanıyor ve devlet korumasında yetişen bireyler ile toplum arasında sosyal duvarlar oluşturan, söz konusu çocuk ve gençlerin özgüvenlerini kıran, kendilerini toplumsal hiyerarşinin en altına koymalarına neden olan, rencide edici ve ayrıştırıcı etiketlerin oluşmasına yol açan hatalı kullanımları, “Doğru Sözlük” ile düzeltmeyi umuyoruz.

Doğru Sözlüğe örnek verecek olursak;

~~Kimstesiz Çocuk~~ yerine “Devlet Korumasındaki Çocuk”,
~~Yurt Çocuğu~~ yerine “Yetiştirme Yurdunda Yetişen Çocuk”,
~~Yuva Çocuğu~~ yerine “Çocuk Yuvasında Yetişen Çocuk”,
~~Korunmaya Muhtaç Çocuk~~ yerine “Korunmaya İhtiyacı Olan Çocuk”,
~~Fuhuş~~ yerine “Çocuğun Cinsel İstismarı”,
~~Yetimhane~~ yerine “Çocuk Evleri Sitesi”, “Ev Tipi Sosyal Hizmetler Birimleri”, “Yetiştirme Yurdu”, “Çocuk Yuvası”,
~~Gerçek Anne-Baba~~ yerine “Biyolojik Anne-Baba”,
~~Çocuk Verme~~ yerine “Çocuğu Evlat Edindirme”,
~~Evlattık~~ yerine “Evlad Edinilen” kelimelerini kullandık.

Doğru Sözlük’te bunun gibi pek çok örnekler var.

Birleştirici ve ortak bir dil oluşturmak adına Doğru Sözlük için herkesin desteğinizi bekliyoruz!

Yeni Teknopark Yönetmeliği kafaları karıştırdı

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri kanundaki değişikliklerin nasıl uygulanacağı konusundaki belirsizliklere netlik kazandırmak amacıyla yayımlanan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Yönetmeliği yeni belirsizlikler içeriyor.

Fatma Ağaç

Gelişmiş ülkelerde uzun yıllardan beri önemli bir kalkınma aracı olarak kullanılan teknoparklar ülkemizde 90'lı yılların ortalarında gündeme geldi. Teknoparklar konusundaki yasal düzenleme 6 Temmuz 2001'de yürürlüğe giren 4691 sayılı "Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu" ve 19 Haziran 2002'de yürürlüğe giren "Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği" ile sağlandı. Vergi muafiyeti sağlayan teknokentlere yönelik zamanla yeni teşvikler getirildi. Halen Türkiye'de 32'si aktif 45 teknokent bulunuyor.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Bilim ve Teknoloji Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan yeni teknokent yönetmeliği, 12 Mart 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. 7 ayrı bölümden oluşan yeni yönetmelik 42

maddeden oluşuyor. Yönetmeliğin sonunda Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (TGB) yapılabirlik raporu hazırlanma esaslarına da yer veriliyor.

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nda yapılan düzenlemelerin yer aldığı yönetmelikle, kanundaki değişikliklerin nasıl uygulanacağı konusundaki belirsizliklere netlik kazandırılması amaçlandı. Yönetmelik, araştırma geliştirme (Ar-Ge) çalışmalarının ticarileştirilmesi, girişimcilerin desteklenmesi, üniversite-sanayi işbirliği gibi başlıklarda önemli değişiklik ve teşvikleri içeriyor. Ar-Ge tanım ve mevzuatlarında uluslararası tanımlarla ortak dil kullanılmaya başlanarak, 2001'de çıkan kanundaki tüm destek ve istisnalara ait süreler 2023 hedefleri kapsamında 31 Aralık 2023'e kadar uzatıldı. Ayrıca, teknoloji geliştirme bölgelerinde yer alan muafiyet ve istisnalarda kapsam genişletildi. Yeni yönetmelikle teknoparklarda Ar-Ge'ye dayalı

üretim ile ilgili gerçek hedefe gidişin önü açıldı. Bu kapsamda Ar-Ge faaliyetleri, özüne uygun olacak ve ticarileştirme adımlarını destekleyecek biçimde yeniden tanımlanıyor ve buna uygun biçimde genişletildi.

Teknoparklarda üretim faaliyetinin önünün açılması çok kritik ve önemli bir adım olarak nitelendirilirken, yapılan düzenlemelere bakıldığında teknoparklarda geliştirilen ürünlerin teknoparklarda üretimine de önemli teşvik ve destekler geliyor. Teknoparklarda yapılan Ar-Ge faaliyetlerinin özellikle geliştirme kısımları sahada ve müşteriye yapılabiliyor. Yeni düzenleme ile müşteri ile sahada yapılabilecek geliştirme faaliyetleri de destek kapsamına alınıyor. Teknoloji geliştirme bölgelerinin sorumluluklarından en önemlisi katma değerli Ar-Ge yapmaya ve yaptırmaya teşvik etmek ve yeni girişimcilerin ortaya çıkarılmasını sağlamak. Bu kapsamda

Teknoloji Transfer Ofisleri, Kuluçka Merkezleri ve Teknoloji İşbirliği Programları'nın ciddiyle yürütülmesi, ticarileşmesi ve uluslararası hale gelmesini sağlamak amacıyla da yönetmeliğe yeni maddeler ekleniyor. Buna göre, yönetici şirketlerin mutlaka Teknoloji Transfer Ofisleri ve Kuluçka Merkezi kurmaları gerekiyor.

Firmaların ve üniversitelerin sağladığı faydalar dolaylı olarak kamunun amacı ve hedefi olduğu için bu yönde önemli faydalar sağlanacak. Bu yapı ile kamu adına Ar-Ge konusunda üretime ve ticarileşmeye yönelik yeni destek ve teşviklerle ilgili yeni altyapılar sağlanmış oldu.

Tanımsal ve çerçeve olarak belirsizliklerin azaltılması ve üretime izin verilmesi temel faydalar olarak öne çıkıyor. Dışarıda geçen geliştirmeye yönelik makul sürelerin de istisna edilebilecek olması, proje sunum, kabul ve değerlendirme

süreçlerinin daha netleşmesi de önemli. Bir tarafta da, küçük firma ve proje sahiplerine avantajlı kabuller ve ekstra destekler sağlanıyor.

Kanunda değişiklikle birlikte daha önce sadece hizmet üretilirken, teknoparktaki Ar-Ge çalışmaları sonucunda ortaya çıkan ürünün üretilmesi olanağı da getirildi. Ancak bu üretim faaliyeti ile ilgili hiçbir istisna uygulanmayacak. Güncellenen kanun ile işletmelere, bölgede başlatıp sonuçlandırdıkları Ar-Ge projeleri sonucu elde ettikleri teknolojik ürünün üretilmesi için gerekli yatırımı, yönetici şirketin uygun bulması ve Bakanlığın izin vermesi şartıyla bölge içerisinde yapabilmesi imkânı getiriliyor. Bu yatırımlar nedeniyle bölgede çalışan personel ve bu yatırımlarından elde edilecek kazançlar bölge dışında faaliyet gösteren işletmelerin ve bunların personelinin tabi olduğu esaslara göre vergilendirilecek. Bu kapsamda Bakanlıkça belirlenen yüksek teknoloji alanlarında teknolojik ürün yatırıma izin veriliyor. Teknolojik ürün yatırımı için gerekli olan bina ve tesis yapılaşma miktarı da bölgenin toplam yapılaşma hakkının yüzde 35'inden fazla olamayacak.

Bilgilendirme toplantısı yapıldı

4691 sayılı kanunda yapılan düzenlemelerin yer aldığı yeni yönetmelikte belirsizliklere çözüm aranıyor. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yetkilileri ile bir araya gelen Teknokent genel müdürleri ve Teknokent Derneği yetkilileri belirsizlikleri tartıştı. Yönetmelikle ilgili görüşlerini almak üzere soru gönderdiğimiz çok sayıda teknokent genel müdürü yeni yönetmelikle ilgili bir açıklama yapmak için erken olduğunu belirtti.

Yeni yönetmelik birçok değişikliği beraberinde getirdi. Tüm firmaları yakından ilgilendiren bu değişiklikler hakkında Bilkent Üniversitesi Cyberpark'ta Sistem Mali Müşavirlik yetkililerince 8 Nisan 2014'te ücretsiz bir bilgilendirme toplantısı düzenlendi.

4691 sayılı TGB Kanunu uyarınca, Bölgede yürütülen Ar-Ge ve yazılım projelerinde görevli Ar-Ge personelinin, bölgede yürüttüğü görevle ilgili olarak bölge dışında geçirdiği sürelerle ait ücretlerin bir kısmı da gelir vergisinden müstesna tutuldu. Kanunun bu düzenlemesine ilişkin uygulamalar ise 1 Nisan 2014 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren Uygulama Yönetmeliği'nde belirlendi.

1 Nisan 2014'te yürürlüğe girdi

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği, 12 Mart 2014 tarihli ve 28939 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanıp 1 Nisan 2014 tarihi itibarıyla yürürlüğe girdi. Yönetmelik, 6170 sayılı Kanun ile 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nda yapılan değişiklikler ve uygulamada yaşanan aksaklıklar dikkate alınarak hazırlandı.

6170 sayılı Kanun ile değişik 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu'nun geçici 2'inci maddesinde, bölgelerde yer alan girişimcilerin yürüttükleri Ar-Ge projesi kapsamında çalışan Ar-Ge personelinin, bölgede yürüttüğü görevle ilgili olarak yönetici şirketin onayı ile bölge dışında geçirmesi gereken süreye ait ücretlerinin bir kısmının gelir vergisi kapsamı dışında tutulacağı, kapsam dışında tutulacak ücret miktarının ise Maliye Bakanlığı'nın uygun görüşü alınarak hazırlanacak yönetmelikle belirleneceği hüküm altına alındı. Buna göre, bölge dışında geçirdiği sürelerle ait bu çalışmaları kapsamında elde ettikleri ücretlerinin; üniversite bünyesinde kadrolu olan öğretim elemanları için yüzde 50'si, diğer Ar-Ge personeli için yüzde 25'i gelir vergisinden istisna olacak. Bu istisnanın uygulanabilmesi için;

1) Girişimci şirket yürüttüğü yazılım ve/veya Ar-Ge projesinin bir kısmının bölge dışında yürütülmesinin zorunlu olduğu bilgisini içeren bir gerekçeli teklifi yönetici şirkete sunacak.

2) Girişimci şirket tarafından sunulan gerekçeli teklifin yönetici şirket tarafından incelenip, onaylanması gerekecek.

3) Bölgede çalışan Ar-Ge personelinin, yürüttüğü yazılım ve/veya Ar-Ge projesi ile ilgili bölge dışında geçirdiği süreye ilişkin yazılım ve/veya Ar-Ge çalışması yapılan kurum veya kuruluştan aldığı belge yönetici şirkete sunulacak.

Diğer taraftan aynı yönetmelikte teknoloji geliştirme bölgelerindeki muafiyet ve istisnaların uygulanmasına ilişkin esaslar özetle aşağıdaki şekilde belirtildi:

- Yönetici şirketlerin, Kanunun uygulanması ile ilgili her türlü faaliyetleri sonucunda elde ettikleri kazançları 31/12/2023 tarihine kadar kurumlar vergisinden müstesnadır.
- Yönetici şirket, 4691 Sayılı Kanun'un uygulanması ile ilgili olarak düzenlenen kâğıtlardan ve yapılan işlemlerden dolayı damga vergisi ve harçtan muaftır.

- Bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu Bölgedeki yazılım ve/veya Ar-Ge faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları 31/12/2023 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

- Bölgede çalışan ve bu Yönetmeliğe göre tanımlanmış Ar-Ge ve destek personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31/12/2023 tarihine kadar her türlü vergiden istisnadır. İstisna kapsamındaki destek personeli sayısı Ar-Ge personeli sayısının yüzde onunu aşamayacak.

- Atık su arıtma tesisi işleten Bölgelerden, belediyelerce atık su bedeli alınmayacak.

- Bölge içerisinde faaliyette bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, yazılım ve/veya Ar-Ge faaliyetleri dolayısıyla 4691 sayılı Kanunda yer alan vergisel teşviklerden bütün halinde yararlanabilecekler. Bu durumda aynı yazılım ve/veya Ar-Ge projesi için Kurumlar Vergisi Kanunu ve Gelir Vergisi Kanunu ile 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunda yer alan vergisel teşviklerden ayrıca yararlanamayacaklar.

- Bölgede faaliyette bulunan girişimcilerden 5520 sayılı Kanun, 193 sayılı Kanun ve 5746 sayılı Kanunda yer alan vergisel teşviklerden yararlanmak isteyenlerin, bu durumu Maliye Bakanlığına ve Bölge yönetici şirketine eş zamanlı olarak ayrıca bildirmeleri gerekecek.

Ayrıca Yönetmeliğin Geçici 1'inci maddesi uyarınca, mevcut bölgeler; 1 Nisan 2015'e kadar durumlarını bu Yönetmeliğe uygun hale getirmek ve en geç 1 Nisan 2015'e kadar kuluçka merkezini, 1 Nisan 2017'ye kadar da teknoloji transfer ofisini kurmakla yükümlüler.

***Sektörün böyle bir
düzenlemeye ihtiyacı vardı***

Yönetmelikteki kuluçka programı, teknoloji transfer ofisi ve teknoloji işbirliği programlarına yer verilmesi ve risk sermayesini “heyecan verici” olarak nitelendiren Şenol, teknoloji geliştirme bölgesi yöneticilerinin görev ve sorumluluklarının arttığını söyledi.

Savunma Sanayii Müsteşarlığı tarafından yürütülen İleri Teknoloji Endüstri Parkı ve Havaalanı Projesi (İTEP) kapsamında kurulan ve İstanbul Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TGB) statüsü kazanan Teknopark İstanbul A. Ş. Genel Müdürü Turgut Şenol, sektörün böyle bir düzenlemeye ihtiyacının olduğunun üzerinde durarak, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yönetmeliğin tamamlanmasına öncelik vermesinin önemli olduğunu vurguladı. Şenol, yeni yönetmelikte, kuluçka programı, teknoloji transfer ofisi ve teknoloji işbirliği programlarına yer verilmesinin ve risk sermayesi desteği gibi çağın gerekliliklerine atıfta bulunulmasının heyecan verici olduğuna değindi. Yönetmelikle birlikte teknoloji geliştirme bölgesi yöneticilerinin görev ve sorumluluklarının arttığını söyleyen Senol, yönetmeliğin sektörün ihtiyaçlarına yanıt vermek üzere kurgulandığını ve oldukça önemli adımlar atılmasını teşvik ettiğini belirtti.

* Uzunca bir süredir teknoloji geliştirme bölgelerinin yayımlanmasını beklediği yönetmeliğin yürürlüğe girmesini sevindirici buluyoruz. Sektörün böyle bir düzenlemeye ihtiyacı olduğu herkesçe biliniyordu. Bakanlığımızın (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı) bu doğrultuda çalışmalarına hız vererek yönetmeliğin tamamlanmasına öncelik vermesi ve birtakım soruları çözüme kavuşturması biz teknopark yöneticileri ve firmalarımız için oldukça önemli.

****** Yeni yönetmelikte, kuluçka programı, teknoloji transfer ofisi ve teknoloji işbirliği programlarına yer verilmesi ve risk sermayesi desteği gibi çağın gerekliliklerine atıfta bulunulmasını heyecan verici buluyoruz. Öte yandan yönetmelik kapsamında Ar-Ge ve destek personelinin teknoloji geliştirme bölgesi dışında geçirdikleri zamanın bir bölümünün de gelir vergisi muafiyeti kapsamına alınması bilinen bir ihtiyaçtı. Bu beklentinin giderilmeye çalışılmasını destekliyoruz.

Yönetmelikle birlikte teknoloji geliştirme bölgesi yöneticilerinin görev ve sorumlulukları da arttı. Özellikle Ar-Ge projelerinin, revizyonlarının ve

yürütücülerinin denetlenmesi ve hakem heyetine gönderilmesi noktasında yönetici şirketlere getirilen sorumlulukların ne şekilde uygulanacağı konusu yönetmelikte daha net olabilirdi. Yönetici şirketlerin bu artan sorumluk ve iş yükü karşısında ilave eleman ihtiyacı doğması kaçınılmaz olacaktır. Bu nedenle Bakanlığın birtakım muafiyetleri yönetici şirket personeline de tanınması veya bunu özendirici adımlar atmasını arzu ediyoruz. Bu anlamda yönetmeliğin işleyişini hep birlikte görerek, teknoloji geliştirme bölgeleri olarak birtakım konularda ortak adımlar atmamız gerekecek. Bu konuda Bakanlığımızın son derece olumlu yaklaşımı bizlere umut veriyor.

*** Yönetmelik, sektörün ihtiyaçlarına cevap vermek üzere kurgulandı ve oldukça önemli adımlar atılmasını teşvik ediyor; ancak hala teknolojik açıdan gelişmiş birçok ülke mevzuatından farklı olumlu unsurları da almakta yarar var. Sektörel sorunlarımızı bitiremeden yenilikçi ve sıradışı fikirler geliştiremeyeceğinin farkındayız; fakat Türkiye’deki teknoloji geliştirme bölgeleri olarak bir an önce teknolojiye yön veren mekanizmalar haline gelmek zorundayız.

Bilişim Limited Ar-Ge Müdürü Baransel:

Devlet, teknoparklara tanınan teşvik ve istisnalardan pişman

Yeni teknopark yönetmeliği ile birlikte yazılım bakımının vergi istisnalarının dışında bırakıldığını öne süren Baransel, yazılım bakımının diğer ürünlerden farklı olarak geliştirme, yeni işlev ekleme, güncelleme ve araştırma etkinlikleri içerdiğini belirtti.

Bilişim Limited Ar-Ge Müdürü Eser Baransel, 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (TGB-Teknopark) kanundaki değişikliklerin nasıl uygulanacağı konusundaki belirsizliklere netlik kazandırmak amacıyla hazırlanan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Yönetmeliği'nin çıkmasının tam 3 yıl sürdüğünü söyledi. Üç yıl sürmesinin 2 sorundan kaynaklandığına değinen Baransel, bunların yazılımın üretimi süreçlerinin, özellikle de bakım sürecinin anlaşılabilmesi ve teknopark dışında geçirilen sürenin vergi istisnalarından yararlanılması konusundaki anlaşmazlıklar olduğunu kaydetti.

Baransel, bir kuruma patates almakla, yazılım sistemi almanın aynı şey olmadığını üzerinde durarak, "Dışarıdan alınan bir

temizlik ya da inşaat hizmeti işi ile yazılım projeleri hizmetleri aynı türde hizmetler değildir" diye konuştu. Bilişim çağında, bilişim toplumunda artık devletin yazılımın kendine özgü değişik bir endüstriyel ürün olduğunu kabullenmek durumunda olduğunu ifade eden Baransel, bu ürünle ilgili hizmetlerin de, üretiminden sürdürülebilirliğinin sağlanmasına kadar farklı biçimde değerlendirilmesinin zorunlu olduğuna işaret etti.

Maliye Bakanlığı Ar-Ge, yazılım ve teknoparklar konusunda en az bilgiye sahip

Yönetmeliği hazırlarken Maliye Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve ilgili diğer paydaşlar arasında uzun tartışmalar yaşanmış. Çoğunlukla Maliye Bakanlığı ikna edilmeye çalışılmış. Çünkü Maliye Bakanlığı Ar-Ge, yazılım ve teknoparklar konusunda en az bilgiye sahip yetkili kurum. Ya da önceliği tamamen vergi gelirlerini arttırma doğrultusunda. Tabi vergi istisnaları bu birincil amaca hizmet etmiyor, tam tersi yönde engel olarak görülüyor. Üstelik teknoparklardaki şirketlerin büyük bir çoğunluğu yazılım şirketi olmasına karşın, yazılım ve Ar-Ge onlar için yeterince somut değil soyut kavramlar. Bence yurt dışında Ar-Ge denince ne gibi istisnalar var, teknoparklar nasıl yönetiliyor, nasıl denetleniyor bir bakmak gerek. Çünkü gerek Ar-Ge yasası, gerekse teşvik ve istisnalar, tüm dünyada olduğu gibi, özel sektör firmalarının, dolayısıyla ülkemizin, uluslararası pazarda rekabet gücünü arttıracak, ileri teknoloji içeren yeni ürünlerin üretilmesi, dışa bağımlılığın azalması, endüstriyel gelişmişlik düzeyinin artırılması, popüler söylemle cari açığın azalması amacıyla çıkarıldı. Yurt dışındaki rakiplerle yarışırken bu amaçlara yönelik yasal düzenlemelerin olmaması zaten düşünülemezdi. Yarıştığımız ülkelerdeki üreticiler, ülkelerinin gelirlerini arttıracak yeni endüstriyel ürünleri üretirken bu teşviklerden yararlanıyorlar. Eşit koşullarda yarışmak için bu düzenlemelerin yapılmasında Türkiye'de geç bile kalındı. Buna karşın uygulamalara yön verecek yeni yönetmelik, uygulamayı kolaylaştırmıyor, zorlaştırıyor. Sanki teknoparkların kurulmasından, teşvikler ve istisnaların olmasından pişmanlık duyuluyor, gibi. Sürekli odaklanılan konu denetim ve olası vergi kaçaklarının azaltılması. Denetimi abarttığınızda, bu teşvik ve istisnalardan yararlanmayı zorlaştırıyorsunuz. Teknoparkların

kurulmasının amacı, yalnızca yönetici şirketlere şehirlerdeki en yüksek kira gelirini sağlamak mıdır? Ya da hiç teşviksiz, istisnasız yukarıda sözü edilen amaçlara ulaşabilen bir ülke var mı acaba dünyada?

Odaklanma denetim ve daha çok vergi almak üzerine

Odaklanma denetim üzerine olduğunda, yasal düzenlemelerin amaçlanan yararlarından yararlanma düzeyi de düşüyor. Aslında uzun vadede, işte o zaman korkulan gerçek olur. Teşvik vererek desteklediğiniz firmanın ayakta kalmasını güçleştiren uygulamalarla atılımlar yarım kalır, alınan teşvikler de boşa gitmiş olur. Odaklanma denetim ve daha çok vergi almak üzerine olunca, örneğin yazılımın bakım süreci dendiğinde yasa ve yönetmelik düzenleyicilerin ve denetçilerin gözlerinin önüne makinelerin ya da arabaların bakım-onarımından hareketle, tulumlarını giymiş, ellerinde takım çantasıyla çalışan tamirciler geliyor. Bu nedenle, bunun neresi araştırma geliştirme diyorlar? Bakım sürecinde Ar-Ge olmaz diyorlar. Bunun için yeni yönetmelikle birlikte yazılım bakım etkinlikleri, vergi istisnalarının dışında bırakılıyor. Oysa ki yazılım bakımının içerisinde, diğer endüstriyel ürünlere hiç benzemeyen biçimde, geliştirme, performans iyileştirme, değiştirme, yeni işlev ekleme, güncelleme ve bu amaçlara yönelik yapılması gereken araştırma etkinlikleri var. Kapsamlı bir yazılım sisteminin ayakta durması, kullanılmaya devam etmesi, ticarileşmesini tamamlaması yazılımın özgün doğasından kaynaklanan bir dizi iyi planlanmış Ar-Ge çalışmasını zorunlu kılıyor. Tornavida ile gevşeyen vidaları sıkıya, motorun eksilen yağın tamamlayamaya hiç benzemiyor aslında. Sık sık ortaya çıkan güvenlik açıkları var örneğin. İnternet'te ve mobil aygıtlarda yeni kullanım biçimleri var. Bakım etkinliklerinin yazılım geliştirme gibi Ar-Ge etkinliklerinden oluştuğunu görmek için bu örneklerle dikkatlice bakmak yeterli.

Teknopark içerisinde geçirilen süre

Yönetmelikteki ikinci sorun teknopark dışında geçirilen süre. Yönetmelik diyor ki, bir projede, bütün zamanını (tam zamanlı çalışma saatlerini) teknopark içinde bulunarak geçiren ve Ar-Ge

personeli profiline uyan kişiler çalışıyorsa o zaman vergi istisnalarından yararlanabilir. Ve tabi proje de bakım sürecini içermemeli. Uzun tartışmalardan sonra normal çalışanın zamanının yüzde 25'ini teknopark dışında geçirebileceği üzerinde Maliye Bakanlığı ikna edilmiş. Ama bunun da ilgili kurumlardan onay alma gibi ek koşulları var. Evinizde tasarım yapamazsınız örneğin. Yaparsınız da, eviniz teknopark sınırları içinde olmadığından, ya da o anda denetlenemeyeceğinizden, yaptığınız iş, niteliğine bakılmaksızın Ar-Ge sayılmaz.

Örneğin geliştirmekte olduğum yazılım bir fabrikada kullanılacak. Analiz ve sistem çözümlemesi, test ve işleme geçiş gibi süreçler var yazılım geliştirme işinde. Bu çalışmaların büyük bir bölümü yerinde yani fabrikada yapılması gereken çalışmalardır. Şimdi, proje ekibinden birkaç kişi bu amaçlarla fabrikaya gitse, bu çalışmayı yüzde 25 oranında tutamazlarsa, teknoparktaki saatleri tamamlayamadıkları için, teknoparkta gelir vergisi ödeyeceğiz. O zaman yaptığımız iş, yüzde yüz Ar-Ge olmasına rağmen teşviklerden yararlanamıyoruz. Buna karşılık metre kare başına da yüksek kira ödemeye devam ediyoruz. Hiçbir yeni girişim bu koşullarla ayakta kalamaz. Aman, çocuklar, mezun olsun şirket kursun diyorlar. Çocuklar vaat edilen hibeleri, deneyimsiz oldukları için kolay bitmeyecek bir para gibi görüyorlar. Şirket kurup bir yılını tamamlayanların çoğunun 2'nci yıl iflası gerçekleşiyor. Girişimciliği öldürüyorlar.

Yeni yönetmelikle ilgili başka konular da var. Ar-Ge projelerinin hakem değerlendirmesine tabi olması, KDV istisnası uygulamaları, personelin teknopark içinde olup olmadığının kartla, yüz tanınmasıyla vb. denetlenmesi gibi. Ama bence en önemli iki konu yazılımın bakım süreci ve teknokent dışında Ar-Ge olmaz mantığı.

Suiistimal eden yok mu? Vardır kesinlikle. Ama bunları yakalayıp cezalandıracağız derken, herkesi birden cezalandırmaya dönüyor uygulama korkarız ki...

Sistem Danışmanlık Kurucusu Karslıoğlu:

Yönetmelikle, Ar-Ge kanunları arasında paralellik sağlandı

Teknoloji Transfer Ofisleri, Kuluçka Merkezleri ve Teknoloji İş Birliği Programları'nın ciddiyetle yürütülmesi, ticarileşmesi ve uluslararasılaşması gibi yeni maddeler getirildiğini belirten Karslıoğlu, İstisna uygulamalarının 2023'e çekildiğini anımsatıp SGK işveren desteğinin de bu tarihe kadar devam etmesini beklediklerini söyledi.

4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (TGB-Teknopark) kanundaki değişikliklerin nasıl uygulanacağı konusundaki belirsizliklere netlik kazandırmak amacıyla yayımlanan yeni Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Yönetmeliği muafiyet ve istisnalar kapsamında halen netleştirilmeyen noktalar içeriyor.

Sistem Danışmanlık Kurucu Ortağı Yeminli Mali Müşavir Hüseyin Karslıoğlu, yönetmeliğe daha çok Ar-Ge üretilmesi ya da Ar-Ge projesini tamamlamış şirketler 3 ay içinde yeni bir proje sunamazsa, mevcut

kira sözleşmesi dikkate alınmaksızın bölgeden ihraç edilmesine imkân sağlayan maddeler eklendiğini kaydetti.

Karslıoğlu, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nin sorumluluklarından en önemlisinin katma değerli Ar-Ge yapmaya ve yaptırmaya yönelik olması ve yeni girişimcilerin ortaya çıkarılması olduğunu belirtti. Karslıoğlu, Teknoloji Transfer Ofisleri (TTO), Kuluçka Merkezleri ve Teknoloji İş Birliği Programları'nın ciddiyetle yürütülmesi ve ticarileşmesi ve uluslararasılaşmasını sağlamak amacıyla yönetmeliğe yeni maddeler eklendiğinin altını çizdi. İstisna uygulamalarının 2023 hedeflerine çekildiğini ifade eden Karslıoğlu, "Fakat SGK işveren desteği 5 yılda kalmış, bu desteğin 2023 tarihine kadar devam etmesini bekliyoruz" dedi.

-Yeni Teknopark Yönetmeliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu 2001 yılından beri yürürlükte olup, değişen ve gelişen ihtiyaçlar karşısında kanun 12 Mart 2011'de yürürlüğe giren değişiklikler kapsamında yenilendi. Kanun 2011 yılında yenilenmesine rağmen kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelik 3 yıl aradan sonra yayınlandı. Yönetmelikte birçok konu netleştirildi ve Ar-Ge kanunları arasında paralellik sağlandı. Yönetmeliği değerlendirdiğimizde özet olarak;

■ Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nde uygulama farklılıklarını gidermek için standartlaşmaya yönelik maddeler ilave edildi.

■ Tanımlarda değişikliğe gidilerek; Ar-Ge tanım ve mevzuatlarında uluslararası tanımlarla ortak dil kullanılmaya başlandı.

■ 2001 yılında çıkan kanun 2023 hedefler kapsamında tüm destek ve istisnalara ait süreler 31.12.2023 tarihine kadar uzatıldı.

■ Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nde yer alan muafiyet ve istisnalarda kapsam genişletildi; bölge dışında geçirilen sürelerin bir kısmının belirli izinlerle istisna kapsamına alındı.

Destek personelleri de kanunla istisna kapsamına alındı, uygulama netliği yönetmelikle geldi.

■ Daha önceki yönetmelikte Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nde üretime yönelik yasaklamalar yer alırken, çıkan ihtiyaçlar göz önünde bulundurularak ve Ar-Ge'nin ticarileşmesi amacının ön planda tutulması neticesinde önemli bir düzenleme yapıldı ve TGB içinde Ar-Ge projesi geliştirilmesinin yanında üretim yapılmasına da olanak sağlandı.

■ Firmaların daha çok Ar-Ge üretmesini sağlamak, ya da yeni Ar-Ge üreten firmalara olanak sağlamak adına, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'ndeki Ar-Ge projesini tamamlamış şirketler 3 ay içinde yeni bir proje sunamazsa, mevcut kira sözleşmesi dikkate alınmaksızın

bölgeden ihraç edilmesine imkân sağlayan maddeler ilave edildi.

-Yönetmeliğin artıları ve eksileri neler?

■ Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nin sorumluluklarından en önemlisi katma değerli Ar-Ge yapmaya ve yaptırmaya yönelik olması ve yeni girişimcilerin ortaya çıkarılmasını sağlamak. Dolayısıyla bu kapsamda Teknoloji Transfer Ofisleri, Kuluçka Merkezleri ve Teknoloji İş Birliği Programları'nın ciddiyetle yürütülmesi ve ticarileşmesi ve uluslararasılaşmasını sağlamak amacıyla yönetmeliğe yeni maddeler eklendi. Bu maddelerde belirlenen sürelerde yönetici şirketlerin mutlaka TTO ve Kuluçka Merkezi kurmaları gerekiyor. Yönetici şirketin bu kapsamdaki görev ve sorumlulukları belirlendi. ■ Kuluçka firmaları bu taslakta ilk defa yer verilen oluşumlardan biri. Yönetici şirket, kuluçka firmalarına birim metrekaare kira ücretlerinin kamu destekli Ar-Ge projesine sahip olanlar için yüzde 25, diğerleri için yüzde 50'sinden fazla olmamak üzere, Ar-Ge projesi süresi esas alınarak en fazla 36 aya kadar indirimli yer tahsis edebilecek.

Olumsuz yönleri ise; muafiyet ve istisnalar kapsamında halen netleştirilmeyen hususlar mevcut.

-Sizin önerileriniz neler? Yönetmelikte nelerin yer almasını isterdiniz?

Bölge içerisinde yapılacak yatırımlarda, üretime yönelik desteklerin olmasını bekliyorduk. Dışarıda geçen süreler teknopark firmaları için büyük bir sorun olmakla beraber daha büyük oranda değerlendirilmesini isteriz. İstisna uygulamaları 2023 hedeflerine çekilmiş fakat SGK işveren desteği 5 yılda kalmış, bu destek kapsamında 2023 tarihine kadar devam etmesini bekliyoruz.

“sadeceon.com” yeteneklere yeni iş fırsatları sunuyor

**Komik ve tuhaf yeteneklerden,
pazarlamaya, grafik tasarımdan,
çeviriye, teknolojiden, akademiye kadar
farklı kategorilerde yeni iş fırsatları
sunan sitede, kişiler eğlence hizmetlerini
10 TL'ye satın alabiliyor.**

i

nternet ve çevrimiçi sosyal faaliyetlerin önemi gün geçtikçe artıyor. Bununla birlikte iş alanları da on-line ortamlara taşınıyor. Bilişim ve oyun sektörünün başarılı isimlerinden, genç girişimciler Kazım Akalın ve Evren Dinç'in hayata geçirdiği sadeceon.com sitesi gençlere ve ek iş arayanlara

yeni iş fırsatlarının kapılarını aralıyor. sadeceon.com, beceri ve yetenekleri gelir kaynağı haline getiriyor.

sadeceon.com, kişilerin yetenekleri ve servisleri ile para kazanmalarını sağlayan ve müşterilerine çeşitli olanaklar sunan İnternet tabanlı bir platform. İlgi çekici mikro servisleri ve yetenekleri, potansiyel alıcılarla buluşturan sadeceon.com, komik ve tuhaf yeteneklerden, pazarlamaya, grafik tasarımdan, çeviriye, teknolojiden, akademiye kadar farklı kategorilerde hizmetler sunuyor. Sadeceon.com sitesi yeni iş fırsatları sunarken, kişilerin eğlenceli hizmetleri de 10 TL fiyatla satın almasını sağlıyor. Site 6 ayda 500 bin üye hedefliyor.

Sitenin Kurucu Ortağı Dr. Mühendis Evren Dinç, sadeceon.com sitesi ile Türkiye'de iş alanına yeni bir soluk getirdiklerini belirterek, kişilerin

başarılı oldukları alanda sergiledikleri yetenekleri ile kendi işlerini yapmalarını ve bu yeteneklerinden para kazanmalarını sağladıklarını kaydetti. Dinç, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Bireysel inisiyatifli çalışma modeline sahip olan bu sistem, kişilere yeni iş imkanları sunuyor. Biz bu sistemle özellikle gençlerin hem yeteneklerini sergilemelerini hem de kazançlarına katkı sağlamalarını istiyoruz. sadeceon.com, amatör kişilerin profesyonelleşmesine ve kişilerin tanınmalarına da olanak sağlıyor. sadeceon.com ile ayrıca kişilere 10 TL karşılığında birbirinden yaratıcı fikirler ve yetenekler de sunuyoruz. sadeceon.com'da yetenek ve hizmetler ile ilgili bir sınırlandırma olmadığı için aklınıza gelebilecek en çılgın fikirlerden, en yaratıcı iş çözümlerine kadar aradığınız her şeyi bulmanız çok kolay oluyor.

sadeceon.com benzeri platformlar yurtdışında ve özellikle Amerika'da da başarısını kanıtlayan siteler. Kullanıcıların küçük sermayeli girişimleri olmasına karşın bu tarz platformlar, ekonomiye çok büyük katkıda bulunuyor. Biz de ilk altı ay içerisinde 500 bin üyeye ulaşarak yetenekli kişilere maddi olarak bir kazanç sağlamayı ve Türkiye'deki ekonomiyi canlandırmayı hedefliyoruz.”

Kendi işinizin sahibi olun

Herkes kendi işine sahip olmak ister. sadeceon.com kişilerin sahip oldukları yetenekleri sergileyerek kolay bir şekilde para kazanmasını sağlıyor. Kişiler takma bir isimle satmak istediği yeteneğinin görselini ve videosunu sadeceon.com'a yüklüyor ve para kazanmaya başlıyor. Sitede yeteneğini satışa çıkaran kişiler, potansiyel alıcılar tarafından tercih ediliyor ve hizmetleri minimum 10 TL ile satın alıyor. İçerik ve kategorilerin tamamen kullanıcıya bağlı olduğu bu sitede; kişiler şarkı söyleme, tercüme etme, dans etme, logo tasarlama gibi yeteneklerini satışa sunarken, farklı ülkeler ve kültürler hakkında merak ettiklerinizi de 10 adımda 10 TL'ye cevaplayabiliyor.

SADECEON.com

Gökten İnternet geliyor

Google, yerden kilometrelerce yükseklikte kurduğu altyapıyla kablosuz erişim imkânı sunacak.

Deutsche Welle Türkçe’de yer alan habere göre Google, insansız hava aracı üreten Titan Aerospace’i satın aldı. Google’ın, İnternet’ten yoksun kırsal ve uçra kesimlere kablosuz erişim hizmeti sağlamak amacıyla yeni şirketi bünyesine kattığı belirtiliyor.

“Üçra kesimlerde milyonlarca kullanıcıya ulaşabileceğiz” diyen Google sözcüsü, aracın doğal felaketlerde ve çevre araştırmalarında da yardımcı olabileceğini söyledi.

Google’ın operasyon karşılığında ne kadar ödeme yaptığı açıklanmadı. Merkezi ABD’nin New Mexico eyaletindeki Albuquerque kentinde bulunan Titan Aerospace şirketi, 20 personele sahip.

Uydudan daha ucuz

Titan Aerospace’in ürettiği güneş enerjisiyle çalışan insansız hava araçlarının 2015 yılında piyasalarda satışına başlanması bekleniyor. Aracın kanat açıklığı 50 metre, yani bir Boeing 777’den biraz daha kısa. 20 kilometre yüksekliğe çıkabilen aracın kesintisiz 5 yıl boyunca görev yapabildiği belirtiliyor. Uzmanlara göre araç iletişim amaçlı uydularla benzer işlevlere sahip olmasına rağmen çok daha ucuza mal oluyor.

Google, daha önce de Loon adını verdiği bir projeyle üçra yerleşim yerlerine kablosuz erişim hizmeti vermeye başlamıştı. “Loon” Projesinde yerden 30 kilometre yüksekliğe çıkan balonlar, özel antenler aracılığıyla kablosuz erişim sağlıyor. Google’ın insansız hava araçlarından enerji alanında da yararlanılması bekleniyor. Google, geçen yıl uçan rüzgâr türbinleri geliştiren Makani şirketini satın almıştı. Uzmanlar ayrıca yeni araçlardan harita hizmetinin (Maps) daha da geliştirilmesinde yararlanılmasını bekliyor.

Halen dünya nüfusunun yalnızca üçte biri İnternet erişimine sahip. Kullanıcı sayısının artması bilişim şirketleri açısından da önem taşıyor. Servis sağlayıcı şirketler yoksul ve üçra kesimlere altyapı götürmeye yüksek maliyetlerden ötürü yanaşmıyor. Google ve Facebook bu nedenle kendi altyapılarını kuruyor.

Futbolda “e-bilet” dönemi başladı

Maçlara kâğıt biletle giriş bitti. Futbol maçlarına girişte Passolig Kart ve e-bilet uygulaması, 14 Nisan 2014’te başladı. Bazı kulüp ve taraftarlar, fişlendikleri gerekçesi ve ücretli olması nedeniyle uygulamaya karşı çıktı.

2011 yılında çıkan ve “Sporda Şiddet ve Düzensizliği Önleme Kanunu” olarak bilinen 6222 sayılı yasanın getirdiği elektronik bilet (e-bilet) uygulaması, 14 Nisan 2014’ten itibaren başladı. Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) tarafından hayata geçirilen e-bilet uygulamasıyla kâğıt bilet dönemi tarih olurken, yurt genelinde statlara girişler artık sadece elektronik kart (e-kart) ile mümkün olacak. Stadyumlarda devreye giren yeni sistem, Spor Toto Süper Lig ve PTT 1. Lig’de oynanacak bütün maçlarda uygulanacak.

Uygulamayla maçlara girmek isteyen taraftarlar, ister İnternet üzerinden, ister satış noktaları ve stat girişlerinden bir defaya mahsus olmak üzere e-kart alacak. Öncelikle kulüp üyeleri, taraftar kart ve kombine bilet sahipleri, ihaleyi kazanan Aktif Bank - Çalık Grubu ortaklığının açacağı ofislere kart başvurusunda bulunacak. Fotoğraflı bir kimlik belgesi görünümündeki “e-futbol” kartının içinde çip bulunacak. E-kartlar kişiye özel olacak ve satın alınan elektronik maç biletleri bu kartlara yüklenecek. Satın alınan maçın bilgisi, tüm detaylarıyla kart sahibinin e-posta adresi ile paylaşılacak, cep telefonuna mesaj olarak iletilecek. Mevcut bilet ya da kombine sahipleri de haklarını e-kartlarına tanımlayabilecek. Ayrıca kart sahipleri stadyumlarda konumlandırılacak kiosklar aracılığıyla bilet bilgilerinin yazılı çıkışını alabilecek. Maç günü turnikeden kartını okutup geçecek olan futbolsever tribündeki yerini alacak, hiç kimse birbirinin yerine oturamayacak. Tribünde olay çıkaran taraftarlar hakkında ise kamera tespiti sonrası yasal işlem başlatılacak.

E-bilet uygulamasıyla, tribünlerdeki istenmeyen olayların önlenmesi, spor müsabakalarına ailelerin de içinde olduğu daha geniş bir kitlenin kazandırılması, bilet ve stada giriş kuyruklarının sona erdirilmesi, yasa dışı bilet satışının önlenmesi sporseverlerin daha medeni şartlarda maç izlemesi ve stat kapama cezalarının önüne geçilmesi hedefleniyor. Maçlar e-biletlerle tanımlanacak ve müsabakalara çok daha hızlı bir şekilde, uzun kuyruklarda beklemeden girmek mümkün hale gelecek. Kâğıt maç bileti kaybolmasın, maça girmeden yanlışlıkla yırtılmasın diye saklama derdi ortadan kalkacak.

E-kartlar birer e-cüzdan olarak ve birçok ilde toplu ulaşım da kullanılabilir. Kart sahipleri kartlarına para yükleyerek, başta stadyumlar olmak üzere tüm alışveriş noktalarından yine aynı kart ile ödeme yapabilecek.

İlk planda Kadıköy Şükrü Saracoğlu ve Türk Telekom Arena Statları'nda

başlatılacak olan uygulamaya, pilot bölge İstanbul'dan sonra Kayseri, Bursa, Trabzon, Antalya ve Eskişehir'de de geçilecek.

E-bilet tanıtım toplantısı, 18 Nisan 2014'te TFF'nin İstinye'deki binasında düzenlenen basın toplantısıyla yapıldı. Toplantıya TFF Yönetim Kurulu Üyesi ve Basın Sözcüsü Mete Düren, hukuktan sorumlu yönetim kurulu üyesi Faruk Öksüz ve Elektronik Bilet Koordinatörü Kemal Hacıoğlu katıldı.

Projenin tasarımı gerçekleştiren Hacıoğlu, AA muhabirine yaptığı açıklamada, 1 Nisan tarihinden itibaren web sitesi üzerinden kart başvurularının alınmaya başlandığını vurguladı. Bu sezon için kombine kartları olanların aynı şekilde maçları izlemeye devam edebileceğini kaydeden Hacıoğlu, "Hem kombine hem diğer günlük maç izleme hakları tanımlamasında işleyiş devam edecek. Kart sahibi olmayan herhangi birinin stada girmesine kanun izin vermiyor. Bu sistem zorunlu olarak hayatımıza giriyor. Ancak bu zorunluluk taraftarların hayatını kolaylaştıracak" açıklamasında bulundu.

Fişlenme iddialarına yanıt

Bazı taraftarların fişlendikleri yönündeki tepkilerine de yanıt veren Hacıoğlu, Passolig Kart ile önceliğin güvenlik olacağını belirterek "Teknolojik ağırlıklı bir uygulama. Bazı taraftarlardan 'Acaba fişleniyor muyuz?' eleştirisi geliyor. Kesinlikle böyle bir şey söz konusu değil. Bir kulübümüzün standart kombine kartını alırken kişinin verdiği bilgilerden veya uçak biletinde nasıl TC kimlik numarasını, iletişim adresini vermeniz gerekiyorsa; aynı şekilde Passolig Kart'ta bu sınırdaki bilgiler alınıyor. Hiçbir şekilde fişlenme söz konusu değil. Sadece stada girişi yasaklı olanların tespitine yönelik teknolojik tedbirler var. Maç izlemeye gelenlerin konforunu artırmaya yönelik bir proje. Tepkilerin birçoğu eksik bilgidir kaynaklanıyor. Tepkilerin, sezon içinde başlamasının yan etkileri olduğunu düşünüyoruz. Sistem oturduğunda hayatlarının daha kolaylaştığını görecekler. Stada rahat girişleri gördükçe tepkiler farklılaşacak." Kartların ücretli olmasına da değinen Hacıoğlu, "Buna da tepkiler var. Bu kartlarla ilgili çeşitli kampanya ve indirimler olacak. Kulüpler bu kartlarla yapılan işlemlerden getiri elde edecek. Dört büyük kulübün kart bedeli 25 liradır. Bunun 17 lirası kartın üstüne logosu basılan kulübün hesabına yansıtılacak. Üç çeşit kart olacak. Kredi kartı özellikli olanın yanı sıra isteyen banka kartı özellikli olandan alabilir. Bankayla işlem istemeyen ise ön ödemeli Passolig Kart alabilir" diye konuştu. Hacıoğlu, gelecek sezon ayırım olmaksızın elektronik bilet uygulamasının zorunlu hale geleceğini dile getirdi.

Spor Bakanı Kılıç'tan e-bilet açıklaması

Gençlik ve Spor Bakan Akif Çağatay Kılıç, Türkiye genelinde Passolig kartı başvurusunun 90 bini aştığını bildirdi. Kılıç, "Bunlardan bir kısmı taraftarlarımızın kendi kulüp logosuyla istedikleri, kimisi de logosuz kartlardan oluşuyor. Bazı konular hakkında kamuoyunda anladığım kadarıyla bilgi noktasında ciddi eksiklikler var. Belki arkadaşlarımız bilgilendirmede eksik kalmış olabilirler. Onlardan bilgilendirme konusunda tekrar bir çalışma yapmaları için ricada bulunduk" dedi. E-bilet uygulaması ilk kez 20 Nisan 2014'te Beşiktaş-Fenerbahçe derbisinde uygulandı. Beşiktaş'ta bazı taraftar grupları, e-bilet uygulamasını protesto edip derbiye gelmezken, karşılaşmayı yaklaşık 20 bin kişi izledi. Bu 20 bin kişiden sadece 8 bin 178 kişinin "e-bilet"li olduğu öğrenildi.

Uygulamaya eleştiriler

e-bilet uygulamasıyla tribünlerin yakın takibe alındığına işaret edilirken bilet satın alabilmek için vatandaşlık numarası, fotoğraf, ev adresi ve kimlik bilgilerinin "beyan" edilmesinin istenmesinin ardında fişleme amacı olduğu iddiaları dillendiriliyor. Bazı hukukçular, e-bilet gerekçesiyle ülke çapında vatandaşlardan bilgi toplamanın "fişleme" sayılacağı ve insan haklarına aykırı olduğunu görüşünde. Fenerbahçe, Bursaspor Bazı kulüpler uygulamaya katılmayacaklarını bildirirken G.Saray, F.Bahçe, Beşiktaş ve diğer takımların da aralarında bulunduğu bazı taraftarlar Passolig uygulamasını protesto etti. E-Bilet Uygulamasına Hayır" yazılı pankart açan taraftarlar "Susma haykır e- bilete hayır" şeklinde slogan attı. Polis yaklaşık bin kişilik grubun Taksim'e yürüyüşüne izin vermedi. Açıklamanın ardından meşale ve maytap atan gruba polis müdahale etti. Bu arada Ankara'daki Taraf-Der avukatları, e-bilet uygulamasının durdurulması ve iptali için Danıştay ve Tüketici Mahkemesi'ne davalar açtı. Yeni uygulamayla özellikle Anadolu ekiplerinin durumunun kötü hale gelebileceği, tribünlerini her maç düzenli doldurma konusunda sıkıntı yaşayan PTT 1. Lig, Spor Toto 2. ve 3. Lig takımlarının sisteme adapte olma, stada taraftar getirme açısından sorunlarla burun buruna kalacağı bildiriliyor.

Tweetler suçların önlenmesi için kullanılabilir

**Virginia
Üniversitesi'nce
yapılan bir
araştırma,
tweetler suçların
tespit edilmesi
ve önlenmesi için
kullanılabileceğini
ortaya koydu.**

Teknolojik gelişmelerden yararlanılması sonucu henüz işlenmeden suçları tespit etmek ve önlemek, bugüne kadar sadece bilim-kurgu filmlerinde görülebilen ve yakın gelecekte gerçeğe dönüşmesi imkânsız görülen bir fikirdi. Ancak Virginia Üniversitesi'nde görev alan araştırmacılar tarafından yürütülen yeni bir çalışma, bu fikrin çok da uzak olmayan bir gelecekte gerçeğe dönüşebileceğini gösterdi. Üstelik bu önemli gelişmeye imkân sağlayan platform, artık günlük hayatımızın bir parçası olan Twitter olacak.

Kullanıcıların sosyal medya geçmişleri ve özellikle attıkları tweetler, davranış biçimleri ve karakterleri hakkında birçok detayın analiz edilmesine olanak sağlıyor. Virginia Üniversitesi'nin araştırmasına göre tweetlerin, o bölgedeki suç geçmişiyle birlikte değerlendirilmesi sonucu 25'e yakın suç türü önceden tespit edilebilir. Bahsi geçen bu suç türleri arasında hırsızlık ve önceden planlanmış saldırılar gibi önemli suçlar da yer alıyor. Bu araştırma kapsamında Chicago şehrinde bir deneme yürüten ekip, belirli bölgelerde işlenecek belirli suçları önceden belirleyebildi.

İnternet bağımlılığı artıyor

Yapılan bir araştırmada, oyun, pornografi ve sosyal amaçlı İnternet kullananlarda bağımlılığın daha fazla olduğu belirlendi. Sosyalleşme ihtiyacını sosyal paylaşım sitelerinde gideren katılımcılar, kanunlara aykırı içeriklerin kısıtlanmasını düşünüyor.

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı ve Güvenliği Anabilim Dalı Başkanı Doç. Dr. Mustafa İlhan, bilgisayar ve İnternet kullanımının kimi zaman bağımlılık haline geldiğini belirterek, bununla ilgili araştırma yaptıklarını bildirdi.

“Bilgisayar ve İnternet kullanımı bağımlılık” araştırmasına göre, katılımcıların yüzde 18’i İnternet bağımlısı. Anadolu Ajansı (AA) muhabirine yapılan açıklamaya göre, bağımlılık 16-24 yaş grubunda, erkeklerde, bekârlarda, ortaokul ve lise mezunlarında, işsizlerde, aylık geliri bin TL’nin altında olanlarda ya da 5 bin TL’nin üzerinde olanlarda daha fazla görülüyor. Araştırmada, sırasıyla oyun, pornografi ve sosyal amaçlı İnternet kullananlarda bağımlılık daha fazla çıkıyor.

“İnternet kullanım sıklığının giderek artması, bağımlılık sorunun sık görülmeye başlamasıyla da önemli bir sağlık sorunudur” diyen İlhan, “Bilgisayar ve İnternet Kullanımı Bağımlılık Araştırması”nın 2014 Mart ayında Ankara Gölbaşı, Sincan ve Etimesgut ilçelerinde toplam

bin 390 kişi ile yüz yüze görüşülerek yapıldığını ve araştırmada araştırma ekibince geliştirilen araştırma formu ve İnternet bağımlılığı ölçeğinin kullanıldığını söyledi.

İlhan'ın verdiği bilgiye göre, toplumu temsil eden örneklemde yapılan araştırmada, katılımcıların yüzde 68,4'ü İnternet kullanırken, yüzde 31,6'sı İnternet kullanmıyor. İnternet'e en sık erişim yerleri yüzde 68.1 ev, yüzde 17 cep tel/tablet bilgisayar olarak dikkat çekiyor. Katılımcıların yüzde 71.7'si masaüstü/dizüstü bilgisayara sahipken, bu bilgisayarların yüzde 88.1'inde İnternet bağlantısı bulunuyor. Katılımcıların yüzde 90,3'ü cep telefonuna sahip iken, yüzde 48,2'sinin telefonunda internet bağlantısı bulunuyor. Tablet bilgisayar, katılımcıların yüzde 18,7'sinde bulunuyor ve bunların yüzde 18'inde İnternet kullanılıyor.

Araştırmaya katılanların yüzde 38,1'i işyerinde İnternet kısıtlaması olması gerektiğini düşünürken, yüzde 39,4'ü kısıtlama olmaması gerektiğini belirtiyor. Katılımcıların yüzde 38,8'i İnternet içeriğinin kısıtlanmaması gereken serbest bir yer olduğunu düşünürken yüzde 36,4'ü tam

tersini düşünüyor. Kanunlara aykırı olan içeriklerin İnternet'te kısıtlanması gerektiği düşüncesi yüzde 66,8 ile "evet" olarak belirtilirken, yüzde 23,4 ile "hayır" olarak ifade ediliyor. Katılımcıların yüzde 68,3'ü ahlaksız içeriklerin İnternet'te kısıtlanması gerektiğini düşünürken yüzde 22,2'si kısıtlanmaması gerektiğini belirtiyor.

Araştırma sonucuna göre, katılımcıların yüzde 47.8'i düzenli olarak İnternet kullanırken, yüzde 26.5'i hiç İnternet kullanmıyor. İnternet kullanım süresine bakıldığında katılımcılar yüzde 48.8'i 0-9 saat, yüzde 30.3'ü 20 ve üzeri saat haftalık İnternet kullanıyor. Araştırmaya katılanların İnternet'i en çok kullanma amaçlarının dağılımı incelendiğinde, katılımcıların yüzde 34.4'ü sosyal, yüzde 25.2'si haber, yüzde 13'ü oyun için, İnternet'i kullandıklarını belirtiyor.

Katılımcıların yüzde 20,9'u kendisini İnternet bağımlısı olarak görürken, yüzde 79.1'i İnternet bağımlısı olarak görmüyor. Araştırmada kullanılan İnternet bağımlılığı ölçeğine göre ise katılımcıların yüzde 18,2'si muhtemel İnternet bağımlısı ya da İnternet bağımlısı olarak çıkıyor. Bağımlılık 16-24 yaş grubunda, erkeklerde,

bekârlarda, ortaokul ve lise mezunlarında, işsizlerde, aylık geliri bin TL'nin altında olanlarda ya da 5 bin TL'nin üzerinde olanlarda daha fazla görülüyor. Sırasıyla oyun, pornografi ve sosyal amaçlı İnternet kullananlarda bağımlılık daha fazla çıkıyor. Bilgisayar ve İnternet kullanım sıklığının hızlı biçimde artmasının, bireylerin bu alana ayırdıkları zamanda da artışa neden olduğunu dile getiren İlhan, 2005 yılında 7 milyon 270 bin İnternet kullanıcısına sahip olan Türkiye'de, 2012 Haziran ayında bu rakamın 36 milyon 455 bine ulaştığını söyledi. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2012 Yılı Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması sonuçlarına göre, bilgisayar ve İnternet kullanım oranının en yüksek olduğu yaş grubunun 16-24 olduğunu ifade eden İlhan, eğitim durumuna göre en fazla İnternet kullanım oranının yüzde 93 ile yüksekokul, fakülte ve daha üstü kişiler olduğunu bildirdi.

İlhan, bilgisayar ve İnternet'in aşırı kullanılmasının, bilgisayar/İnternet bağımlılığı riskini de beraberinde getirdiğinin altını çizerek, şunları kaydetti: "İnternet bağımlılığı, genel olarak İnternet'in aşırı kullanılması isteğinin önüne geçilememesi, İnternet'e bağlı olmadan geçirilen zamanın önemini yitirmesi, yoksun kalındığında aşırı sinirlilik hali ve saldırganlığın olması ve kişinin iş, sosyal ve ailevi hayatının giderek bozulması olarak tanımlanabilir.

İnternet kullanımı ile ilgili zihinsel meşguliyet, İnternet kullanımını sınırlama ve kontrol etme ile ilgili yineleyici düşünceler, erişim isteğini durduramama, işlevselliğin çeşitli düzeylerde bozulmasına karşın İnternet kullanmayı sürdürme, giderek artan sürelerde İnternet'te zaman geçirmek, kullanma olanağı bulunamadığı zaman arama ve aşırma davranışları gibi İnternet'in aşırı ve kötü kullanımı; bağımlılığın belirtileri arasında yer almaktadır."

"Sosyalleşme ihtiyacı sosyal paylaşım sitelerinde gideriliyor"

Araştırma sonucunu yorumlayan Prof. Dr. İlhan, sonuçlar bireylerin eğitim ve bilinç düzeyleri azaldıkça amaç dışında internet kullanımının ve buna bağlı olarak İnternet bağımlılığının arttığını gösterdiğini belirtti. İnternet bağımlılığı oranını azaltmak için öncelikle bireylerin bilinç düzeyinin yükseltilmesi gerektiğinin altını çizen İlhan, şunları kaydetti:

"Kişilerin sosyalleşme ihtiyacı arttıkça ve bu ihtiyacı İnternet dışı ortamlardan karşılama olanağı bulamadıkça insanlar özellikle sosyal paylaşım sitelerine eğilmektedir. Bu da giderek artan bağımlılık gelişimine yol açmaktadır. Bu durumun önüne geçebilmek için bireylerin sağlıklı ortamlarda gerektiği şekilde sosyalleşmesi gereklidir. İnternet bağımlılığının ön planda görüldüğü yaş grubu dikkate alınırsa bağımlılıkların engellenmesinde ailelere büyük rol düşmektedir.

İnternet çoğu insanın sosyal hayatının önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Bu nedenle İnternet bağımlıların hayatından İnternet'i tamamen çıkarmak yerine; bağımlılara, doğru İnternet kullanımı anlatılmalıdır. Diğer bağımlılıklarda olduğu gibi İnternet bağımlılığında da ailenin ve kişinin bilgilendirilmesi ve uyarılması bağımlılığın önlenmesinde önem bir adımdır. Önlemlerdeki esas amaç, bir yandan kişinin İnternet kullanım sebeplerini ortaya çıkararak bu sebepler üzerinde çalışmak, bir yandan da kişinin hayatını programlamak ve İnternet başında geçireceği zamanı azaltmak için dışsal kontroller geliştirmektir."

Bloggerlar ve “fenomenler” güçlerini birleştiriyor

Geliştirilen yeni
bir reklam modeli
sayesinde Blogger
ve fenomenler bir
araya geliyor.

Içerikle pazarlama trendi arttıkça “Bloglar”, pazarlamanın vazgeçilmezi haline gelmeye başladı. Boomads firması da, reklam verenleri 30 bini aşkın nitelikli blogger ve bağımsız web yayıncısıyla bir araya getirerek, reklamların geniş kitlelere ulaşmasını hedefliyor. Geliştirilen yeni bir reklam modeli sayesinde Instagram veya Twitter üzerinden duyurulan kampanyalar, sosyal medyada etkileşim için bir tetikleme platformu gibi çalışan bloglarla desteklenmiş olacak. Bu sayede, tüm İnternet’te gerçek anlamda okunup konuşulmayı hedefleyen markalar, istedikleri hedef kitleleriyle uzun vadeli ve sürdürülebilir iletişim kurabilecek.

Bugüne dek işbirliği yaptığı 300’ü aşkın markaya “Seeding” ve “Content Paketleri” olmak üzere 2 farklı reklam alternatifi sunan Boomads Reklam Platformu, 2014’ün başında geliştirdiği altyapısı sayesinde sistemine 2 yeni reklam modelini daha ekledi. Boomads geliştirdiği bu yeni reklam modelleriyle sosyal medya fenomenlerini de bünyesine ekleyerek, kendi uzmanlık alanlarında fikir önderleri haline gelen blog yazarlarını aynı kampanyalarda bir araya getiriyor. Bu yeni reklam modeli sayesinde Instagram veya Twitter üzerinden duyurulan kampanyalar, sosyal medyada etkileşim için bir tetikleme platformu gibi çalışan bloglarla desteklenmiş olacak. Boomads’i diğer platformlardan farklı olarak reklam verenlere nokta atışı hedefleme yapma olanağı tanıyor. Böylece markalar hedef kitlelerine en çok tercih ettikleri sosyal platformdan, ilgiyle takip ettikleri isimler aracılığıyla ulaşabilecekler. Diğer yeni reklam model ise “Blog Sponsorluğu” olarak geçiyor. Bu modelde firmalar, hedef kitlelerine ulaşabilecekleri bloglara dönemsel

olarak sponsor olabilecek ve advertorial’ın yanı sıra farklı reklam modelleriyle de bloglarda yer alabilecekler. Böylelikle markalara bloglarda ekstra görünürlük sağlanacak ve bu bloglarla özdeşleşebilecekler. Sponsorluk paketi kapsamında; sayfa giydirme, banner, slider gibi “display” yayınlar, düzenli advertorial yayını, röportaj ve dosya konusu gibi özel içerikler yer alacak. Bunu da blog yazarları

sosyal medya hesaplarından gerçekleştirecekleri düzenli paylaşımlar ve giydirmelerle destekliyor olacaklar. Boomads, Mart ayı itibarıyla lansmanını gerçekleştirdiği yeni paketleriyle, reklam verenlerin dijital mecralardaki iletişim ihtiyaçlarına 360 derece çözüm sunmayı hedefliyor.

boomads

"Bilgisayar Programlama Çocuk Oyuncağı Haftası"

2014 yılının Mayıs ayında ilköğretim 1. sınıf dışında ilköğretim, ortaokul ve lise öğrencisi en az 100.000 çocuğumuzun ilk bilgisayar programlarını yazmasını ve web sitelerini tasarımlarını hedefliyoruz!

Bilgiyi tüketen değil üreten toplum için...

Türkiye Bilişim Derneği olarak "Bilgisayar Programlama Çocuk Oyuncağı" adlı bir sosyal sorumluluk projesi düzenliyoruz. "Bilgisayar Programlama Çocuk Oyuncağı", ilköğretim, orta ve lise öğrencilerinin, her gün büyük keyifle oyun oynadıkları ve sosyalleştikleri bilgisayar ve internet teknolojileriyle aslında kendi programlarını da yazabileceklerini ve bunun çok basit bir şey olduğunu fark etmelerine yönelik bir etkinliktir. "Bilgisayar Programlama Çocuk Oyuncağı" projesiyle, genç nesillerin yoğun bir biçimde kullandıkları bilgisayar ve türevi cihazlarla internet teknolojilerinin sadece bir tüketim değil, aslında bir üretim aracı olduğu algısını erken yıllarda kazanmalarını sağlamayı hedeflemekteyiz.

HEDEF 100.000 KATILIM

www.ProgramlamaCocukOyuncagi.org